

Tartalomjegyzék

2010. évi CXV. törvény	A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény módosításáról	25166
2010. évi CXVI. törvény	A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításáról	25178
2010. évi CXVII. törvény	A megújuló energia közlekedési célú felhasználásának előmozdításáról és a közlekedésben felhasznált energia üvegházhatású gáz kibocsátásának csökkentéséről	25181
2010. évi CXVIII. törvény	Az Országos Rádió és Televízió Testület 2009. évi költségvetésének végrehajtásáról	25187
16/2010. (XI. 18.) NFM–NGM együttes rendelet	A 2007–2013 időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának általános eljárási szabályairól szóló 16/2006. (XII. 28.) MeHVM–PM együttes rendelet módosításáról	25192
30/2010. (XI. 18.) VM rendelet	A bor forgalombahozatali járulék megfizetésének, kezelésének, és felhasználásának szabályairól szóló 70/2007. (VII. 27.) FVM rendelet, valamint a szőlőtermelési potenciálról szóló 86/2009. (VII. 17.) FVM rendelet módosításáról	25195
31/2010. (XI. 18.) VM rendelet	Az egyes állatvédelmi tárgyú rendeletek módosításáról	25196
190/2010. (XI. 18.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	25201
191/2010. (XI. 18.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	25202
192/2010. (XI. 18.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	25204
113/2010. (XI. 18.) OGY határozat	A Magyar Nemzeti Bank Felügyelő Bizottsága elnökének és tagjainak megválasztásáról	25220
114/2010. (XI. 18.) OGY határozat	Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 23/2010. (V. 14.) OGY határozat módosításáról	25220
1247/2010. (XI. 18.) Korm. határozat	Az egyes miniszterek feladat- és hatáskörének megváltozásával kapcsolatos intézkedésekről	25221

II. Törvények

2010. évi CXV. törvény a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény módosításáról*

1. § A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Hetv.) 4. § (1) bekezdése az alábbi szöveggel lép hatályba:
- „(1) Az eljárás lefolytatására
- a) az örökgyógyó utolsó belföldi lakóhelye,
  - b) az a) pontban foglaltak hiányában az örökgyógyó utolsó belföldi tartózkodási helye,
  - c) az a) és b) pontokban foglaltak hiányában az örökgyógyó belföldi elhalálozásának helye,
  - d) az a)–c) pontokban foglaltak hiányában a hagyatéki vagyon fekvésének helye,
  - e) az a)–d) pontokban foglaltak hiányában a Magyar Országos Közjegyzői Kamara – az öröklésben érdekelt hozzá benyújtott kérelme alapján történő – kijelölése szerinti közjegyző illetékes.”
2. § A Hetv. 6. §-a az alábbi szöveggel lép hatályba:
- „6. § (1) E törvény alkalmazásában:
- a) *hagyaték átadása*: annak a – közjegyző végzésével történő – megállapítása, hogy a hagyatékba tartozó vagyonra, vagyonrészre vagy vagyontárgyra a hagyatéki eljárás eredményére tekintettel kit, milyen jogcímen, milyen jog illet meg, illetve milyen kötelezettség terhel;
  - b) *hagyatékátadási teher*: az örökgyógyó illő eltemetésének költségei, a hagyaték megszerzésével, biztosításával és kezelésével járó szükséges költségek (hagyatéki költségek), valamint a hagyatéki eljárás költségei;
  - c) *hagyaték leltározása*: az örökgyógyó és a hagyatéki eljárásban érdekeltek jogszabályban meghatározott adatainak, valamint a hagyatékba tartozó vagyonnak, továbbá az ezekkel kapcsolatos, jogszabályban meghatározott nyilatkozatoknak a beszerzése és rögzítése;
  - d) *hagyatéki eljárásban érdekelt*: aki
    - da) az öröklésben érdekelt,
    - db) a hagyatéki eljárás lefolytatását azon az alapon kérte, hogy a birtokában van az örökgyógyó hagyatékához tartozó dolog,
    - dc) az örökgyógyó hagyatékához tartozó, a halállal az örökösként érdekeltre átszálló jognak vagy követelésnek a hagyatéki eljárásban fellépő kötelezettje, és
    - dd) tulajdonostársak közös öröklési szerződése esetén az örökgyógyót túlélő tulajdonostárs;
  - e) *hagyatéki hitelező*: aki
    - ea) a hagyatékátadási teher, valamint az örökgyógyó tartozásainak megfizetése iránti igényét a hagyatéki eljárásban előterjesztő személy,
    - eb) a hagyatékához tartozó vagyontárgyra – az örökgyógyónak a vagyontárgy reá történő átruházására vonatkozó kötelezettségét állítva – a hagyatéki eljárásban kötelmi jogcímen támaszt igényt;
  - f) *hagyatéki per*: az öröklésben érdekelt által az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzéssel figyelembe nem vett és öröklési jogi vita vagy másodlagos öröklési vita tárgyát képező igénye érvényesítése iránt indított per;
  - g) *igénylő*: aki a leltározott vagyontárgyra (dologra, jogra, követelésre) a hagyatéki eljárásban olyan jogcímen terjeszt elő igényt, amely szerint az nem tartozik az örökgyógyó hagyatékához, hanem (tulajdonosként, engedményesként stb.) magát az igénylőt illeti meg;
  - h) *kieséses örökös*: aki a hagyaték megnyíltával az örökgyógyónak – sem a törvényes, sem a végrendeleti öröklés rendje szerint – nem örököse, de ha valamelyik örökös az öröklésből kiesett volna, akkor az örökgyógyó törvényes vagy végrendeleti örökösévé lenne;

* A törvényt az Országgyűlés a 2010. november 2-i ülésnapján fogadta el.

- i) *lajstromozott vagyontárgy*: olyan ingó dolog vagy jog, amelyre vonatkozóan a tulajdonjog vagy a lajstromozott jog megszerzését belföldön vezetett közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzés igazolja;
- j) *másodlagos öröklési vita*: az öröklésben érdekelték között a hagyatéki hitelezői igény, a nem természetben kiadni igényelt kötelesrész iránti igény, illetve a kötelmi hagyomány iránti igény jogalapja vagy annak összezszerúsége tárgyában felmerült vita;
- k) *osztályos egyezség*: a hagyatéki eljárásban az örökösként érdekelték között létrejött – a hagyatékban való részesedés mellett és kizárólag a hagyatéki vagyona (annak egészére vagy részére) vonatkozóan kötött –, a hagyatékban való részesedést a hagyaték megnyitására visszamenőleges hatállyal meghatározó, élők közötti jogügyletnek nem minősülő egyezség;
- l) *öröklésben érdekelt*: az örökösként érdekelt, továbbá az, aki az eljárásban hagyatéki hitelezőként, igénylőként vagy kötelesrészre jogosultként lépett fel, továbbá a biztosítási intézkedés, illetve a jogorvoslat iránti kérelem előterjesztése körében a gyámhatóság;
- m) *öröklési jogi vita*: az örökösként érdekelték között abban a kérdésben felmerült vita, hogy a hagyaték kit és milyen jogcímen illet, valamint a természetben kiadni igényelt kötelesrész tárgyában felmerült vita;
- n) *örökösként érdekelt*: aki az eljárásban örökösként lép fel, ideértve azt is, akit az örökös dologi hagyományban vagy halála esetére szóló ajándékban részesített, valamint az utóörökös és a dologi utóhagyományost is;
- o) *utóörökös*: aki az örökös végrendeleti intézkedése alapján az örökségben vagy annak egy részében valamely eseménytől vagy időponttól kezdve az eddigi örökösöt váltja fel.
- (2) A meghagyás és a kötelmi hagyomány jogosultjára a hagyatéki eljárásban a hagyatéki hitelezőre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.
- (3) A kirendelt, illetve kijelölt zárgondnok, a biztosítási intézkedést végrehajtó személy vagy szervezet, az ügygondnok és a hatósági tanú közreműködőként (a továbbiakban: közreműködő) vesz részt a hagyatéki eljárásban.
- (4) Ha az örökös végakaratainak egésze vagy része végrehajtására végrendeletében cselekvőképes nagykorú vagy jogi személyt nevez meg, e személy (végrendeleti végrehajtó) öröklésben érdekeltnek tekintendő.
- (5) Ha végintézkedésében az örökös alapítvány létrehozásáról rendelkezett, azt a hagyatéki eljárásban örökösként érdekeltnek kell tekinteni.”

3. § A Hetv. 11. §-a az alábbi szöveggel lép hatályba:

- „11. § (1) A közjegyző a hagyatéki eljárás iratait bíróság részére postai úton kézbesíti, a megkeresett bíróság pedig postai úton válaszol a megkeresésre. A cégbírósággal való levelezésre a (2) bekezdésében meghatározott eljárás alkalmazandó.
- (2) A közjegyző a hagyatéki eljárás iratait cégbíróság, közigazgatási szerv vagy más hatóság részére elektronikus úton, a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus térítvevényről szóló törvény rendelkezései szerint kézbesíti, a megkeresett cégbíróság, közigazgatási szerv vagy más hatóság pedig a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus térítvevényről szóló törvény rendelkezései szerint válaszol a megkeresésre.
- (3) A hagyatéki eljárásban érdekelt a hagyatéki ügy megjelölésével elektronikus beadványában kérheti, hogy a részére szóló iratok a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus térítvevényről szóló törvényben foglalt, a hivatalos szerv iratainak kézbesítésére vonatkozó szabályok szerint, elektronikus úton kerüljenek kézbesítésre.
- (4) Ha a hagyatéki eljárásban érdekelt gazdálkodó szervezet vagy jogi képviselővel rendelkező személy vagy szervezet, részére az iratokat a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus térítvevényről szóló törvényben foglalt, a hivatalos szerv iratainak kézbesítésére vonatkozó szabályok szerint, elektronikus úton kell kézbesíteni.
- (5) Az elektronikus úton való kézbesítés alóli kivételt jelenti, ha az okirat papír alapú bemutatása, megtekintése szükséges, vagy a kézbesítés elektronikus úton nem lehetséges; erre különösen akkor kerülhet sor, ha az eredetileg papír alapú okiratok nagy mennyisége miatt azok digitalizálása aránytalan nehézséggel járna, vagy ha a papír alapú okirat valódisága vitás. A postai úton történő kézbesítést a közjegyző hivatalból elrendelheti és indokolt kérelemre engedélyezheti.”

4. § A Hetv. 18. §-a az alábbi szöveggel lép hatályba:

- „18. § (1) Ha a közjegyző végzése több személyt vagy vagyontárgyat, illetve ügyet érint, és a végzésben foglalt egyes rendelkezések alapján történő intézkedésekhez a végzés rendelkező részét az abban foglaltak teljesítése céljából valamely hatóságnak, intézménynek vagy egyéb, az intézkedésben érdekeltnek meg kell küldeni, a közjegyző a végzésnek csak az adott személyre és vagyontárgyra vonatkozó kivonatát küldi meg, amely az intézkedés foganatosításához szükséges.

(2) Ha a közjegyzőnek hatósági megkeresésre vagy az érdekelt kérelmére kell a hagyatékban, vagy annak egy részében érvényesülő öröklési rendet igazolnia, a közjegyző a végzésnek csak az adott személyre és vagyontárgyra vonatkozó olyan kivonatát küldi meg, amely a megkeresés vagy a kérelem teljesítéséhez szükséges.

(3) Ha végrendeletben az örökgyó alapítvány létrehozásáról rendelkezett, arról a bíróságot a közjegyző értesíti. Az alapítvány nyilvántartásba vételéről a bíróság kérelem nélkül, a végrendelet tartalma alapján dönt."

5. § A Hetv. 23. § (1) és (2) bekezdése az alábbi szöveggel lép hatályba:

„(1) A leltárt 30 napon belül el kell készíteni. E határidőt attól a naptól kell számítani, amikor a jegyző a kötelező leltározás alá eső vagyontárgyról vagy a leltár felvételét kötelezővé tevő tényről, körülményről okiratból tudomást szerzett. A (4) bekezdésben meghatározott kivételen kívül e határidő meghosszabbítása, valamint a leltár elkészítésének felfüggesztése vagy szünetelése nem lehetséges.

(2) A leltárt az elkészítését követő 5 napon belül a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus tértivevényről szóló törvény rendelkezései szerint kell megküldeni a közjegyzőnek. A leltár mellékletét képező papír alapú okiratokat a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus tértivevényről szóló törvény rendelkezésein felül postai úton kell továbbítani, ha az okirat végintézkedést tartalmaz, vagy papír alapú bemutatása, megtekintése egyéb, az eljárás kimenetelét befolyásoló okból szükséges; erre különösen akkor kerülhet sor, ha az eredetileg papír alapú iratok nagy mennyisége miatt azok digitalizálása aránytalan nehézséggel járna, vagy ha a papír alapú okirat valódisága vitás. A papír alapú megküldést a közjegyző hivatalból és az öröklésben érdekelt indítványára is elrendelheti."

6. § (1) A Hetv. 20. § (1) bekezdés b) pontja az alábbi szöveggel lép hatályba:

[A hagyatékot leltározni kell, ha]

„b) a jegyző vagy a közjegyző rendelkezésére álló adatok alapján valószínű, hogy a bejelentett hagyatéki tartozások meghaladják a hagyaték értékét."

(2) A Hetv. 20. § (3) bekezdés ac) alpontja az alábbi szöveggel lép hatályba:

[A hagyatékot leltározni kell akkor is, ha az örökösként érdekelt

a) öröklési érdeke veszélyeztetve van és]

„ac) cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes nagykorú,"

7. § A Hetv. 24. § (1) bekezdés c) pontja az alábbi szöveggel lép hatályba:

[A leltár egy példányát – az ok megjelölésével – az illetékes gyámhivatalnak is meg kell küldeni a szükséges intézkedések megtétele végett, ha az öröklésben olyan személy látszik érdekeltnek, akinek nincs törvényes képviselője, vagy törvényes képviselője akár a törvény kizáró rendelkezése folytán, akár tényleges akadály miatt az ügyben nem járhat el és]

„c) cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes nagykorú,"

8. § A Hetv. 26. § (2) bekezdése az alábbi szöveggel lép hatályba:

„(2) A leltárba felvett ingóság értékének feltüntetése előtt az öröklésben érdekeltnek arra – az érték meghatározását megkönnyítő adatok közlésével, a tárgy általuk becsült értékének megjelölésével – nyilatkozatot tehetnek. Erről a helyszíni leltározásról és a meghallgatásról szóló értesítés tájékoztatást tartalmaz."

9. § A Hetv. 28. §-a az alábbi szöveggel lép hatályba:

„28. § (1) Ha a rendelkezésre álló adatok alapján az örökgyó a halálakor közjegyző, ügyvéd, önálló bírósági végrehajtó, igazságügyi szakértő, gyám vagy gondnok volt, ennek tényét, valamint azoknak a vagyontárgyaknak, iratoknak a jegyzékét, amelyek az örökgyó e tevékenységével kapcsolatosak és a leltárban nem szerepelnek, jegyzőkönyvben kell feltüntetni.

(2) A jegyző vagy a közjegyző, ha adat merül fel arra vonatkozóan, hogy az örökgyó

a) közjegyző volt, akkor az országos kamarát,

b) ügyvéd volt, akkor a Magyar Ügyvédi Kamarát,

c) önálló bírósági végrehajtó volt, akkor a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamarát,

d) igazságügyi szakértő volt, akkor a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamarát vagy

e) gyám vagy gondnok volt, akkor a gyámhivatalt

a szükséges intézkedések megtétele végett haladéktalanul értesíti az örökgyó haláláról.

(3) A jegyző vagy a közjegyző a (2) bekezdésben meghatározott szakmai szervezet részére az (1) bekezdésben foglalt jegyzőkönyvet megküldi. A jegyzőkönyvet akkor is meg kell küldeni, ha leltározásra nem került sor.

(4) A jegyző vagy a közjegyző a szükséges intézkedések megtétele végett haladéktalanul értesíti a halálesetről – ha adat merül fel arra vonatkozóan, hogy a halál pillanatában ilyen személy volt – az örökhagyó gondnokát, illetve gyámját.

(5) Ha a leltározás során az örökhagyó életbiztosítási vagy halálesetre szóló balesetbiztosítási szerződése a jegyző vagy a közjegyző birtokába kerül, akkor a szerződésben szereplő biztosítót az örökhagyó haláláról értesíti.”

10. § A Hetv. 29. § (1) bekezdés a) pontja az alábbi szöveggel lép hatályba:

[A leltározást a vagyon fekvésének helyén a szemlére vonatkozó szabályok szerint kell elvégezni, ha]

„a) az öröklésben érdekelt méhmagzat, cselekvőképtelen, korlátozottan cselekvőképes, ismeretlen helyen levő vagy ügyeinek vitelében akadályozott személy öröklési érdeke veszélyeztetve van,”

11. § A Hetv. 30. § (3) bekezdése az alábbi szöveggel lép hatályba:

„(3) Ha az öröklésben méhmagzat, cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy látszik érdekeltnek, a jegyző a hagyatéki leltár felvétele során e személy törvényes képviselőjét, ügygondnokát és a nevében eljáró eseti gondnokot, valamint az ismeretlen helyen tartózkodó vagy az ügyben más okból eljárni nem tudó, törvényes képviselővel vagy meghatalmazottal nem rendelkező személy részére kirendelt ügygondnokot vagy eseti gondnokot meghallgatja.”

12. § A Hetv. 32. §-a az alábbi szöveggel lép hatályba:

„32. § (1) Ha a hagyaték átadására még nem került sor, az öröklésben érdekelt azonban valószínűsítette, hogy a hagyatékhoz tartozó vagyontárgy veszélyben van, az öröklésben érdekelt indokolt kérelmére – amíg a leltárt meg nem küldte a közjegyzőnek, a jegyző, azt követően – a közjegyző végzésben biztosítási intézkedésként elrendelheti a leltárba felvett vagyonnak, a vagyon meghatározott részének vagy egyes vagyontárgyaknak

a) bírósági letétbe helyezését,

b) hatósági vagy közjegyzői letétbe vételét (az elrendelő személyének megfelelően),

c) felelős őrzésre birtokba adását (birtokban hagyását),

d) a zárlatát, szükség esetén zár alá vétellel – ha e törvény másképp nem rendelkezik – a bírósági végrehajtásról szóló törvényben szereplő zárlat szabályainak és a zárgondnokra vonatkozó szabályoknak a megfelelő alkalmazásával,

e) a zárolását (ha az pénzforgalmi szolgáltatónál elhelyezett vagy kezelt vagyon),

f) értékesítését, és a vételárnak az a) vagy b) pont szerinti megőrzését, ha azok

fa) gyors romlásnak vannak kitéve,

fb) huzamos tárolásra alkalmatlanok,

fc) kezelésük, tárolásuk, illetve őrzésük – különösen a vagyontárgyak értékére vagy tárolási, kezelési költségeire tekintettel – aránytalan és jelentős költséggel járna, vagy

fd) értékük az előreláthatólag hosszú ideig tartó tárolás miatt jelentősen csökkenne.

(2) Ha a leltár szerint a hagyatékban a gazdasági társaságokról szóló törvényben vagy a szövetkezetekről szóló törvényben meghatározott társasági, illetve szövetkezeti részesedés van, – amíg a leltárt meg nem küldték a közjegyzőnek, a jegyző, azt követően – a közjegyző biztosítási intézkedésként a tagsági (szövetkezeti) jogok gyakorlására a társaság (szövetkezet) vagy a működésében érintett más személy, szervezet indokolt kérelmére ügygondnokot rendelhet ki, ha az intézkedés nyilvánvalóan a társasági (szövetkezeti) vagyon megóvása vagy a társaság (szövetkezet) működésének biztosítása érdekében szükséges. Az ügygondnok vagyoncsökkenést eredményező határozat hozatalát a szavazatával nem támogathatja és a hagyaték terhére vagyoni kötelezettségeket nem vállalhat, kivéve, ha ezzel az érintett társaságot (szövetkezetet) és az örökösöként érdekeltet nyilvánvaló károsodástól óvja meg.

(3) Ha a leltár szerint a hagyatékban követelés van, annak behajtására az öröklésben érdekelt kérelmére a közjegyző ügygondnokot rendelhet ki.

(4) Ha arra hivatalból nem került sor, az ügygondnokot bármelyik örökösöként érdekelt kérelmére a közjegyző (a leltár megküldéséig a jegyző) végzésben kirendeli, és feladatáról a végzés megküldésével egyidejűleg – ha az a végrendelet későbbi előkerülése miatt változik, akkor ismételt – tájékoztatja. Ha valamennyi öröklésben érdekelt közös kérelemben kéri meghatározott személy ügygondnokul történő kirendelését, akkor a kérelemben megjelölt személyt kell kirendelni; e kérelemben az öröklésben érdekeltnek nyilatkozniuk kell arról, hogy más öröklésben érdekeltől nincs tudomásuk.

(5) A (2)–(4) bekezdésekben meghatározott ügygondnok csak akkor rendelhető ki, ha az eljárásának előrelátható díját és költségeit a kérelmező – a hagyatéki eljárás költségeitől függetlenül – megelőlegezi és viseli.

(6) Végrendeleti öröklés esetében az (1)–(5) bekezdésben foglaltakat csak akkor lehet alkalmazni, ha az adott tevékenységet nem végrendeleti végrehajtó látja el.”

13. § A Hetv. 33. § a) pontja az alábbi szöveggel lép hatályba:

[Ha a hagyatékhoz tartozó vagyontárgyoknak vagy azok egy részének a 32. § (1) bekezdés szerinti veszélyeztetése megállapítható, biztosítási intézkedés elrendelésének a gyámhivatal értesítéséig hivatalból is helye van, ha az öröklésben olyan személy látszik érdekeltnek, aki:]

„a) méhmagzat, cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy és nincs törvényes képviselője vagy törvényes képviselője akár a törvény kizáró rendelkezése folytán, akár tényleges akadály miatt az ügyben nem járhat el, vagy”

14. § A Hetv. 34. §-a az alábbi szöveggel lép hatályba:

„34. § (1) A jegyző által elrendelt biztosítási intézkedést a jegyző maga foganatosítja. A közjegyző által elrendelt biztosítási intézkedést a közjegyző maga is foganatosíthatja, vagy annak foganatosítása végett a vagyontárgy fekvése szerint illetékes jegyzőt keresi meg. A megkeresett jegyző a megkeresést haladéktalanul köteles teljesíteni.

(2) A végrendeleti végrehajtó és a kirendelt ügygondnok az általa foganatosított biztosítási intézkedéséről a jegyző vagy a közjegyző utasítása szerint beszámol.”

15. § A Hetv. 38. § (1) bekezdése az alábbi szöveggel lép hatályba:

„(1) Ha a biztosítási intézkedéssel érintett vagyontárgyon fennálló rendelkezési, birtok- vagy használati jogot közhiteles vagy pénzforgalmi szolgáltató által vezetett nyilvántartás tartalmazza, és az intézkedés nyilvántartásba vételére jogszabály lehetőséget biztosít, az intézkedés nyilvántartásba vétele iránt a nyilvántartást vezető hatóságot vagy pénzforgalmi szolgáltatót meg kell keresni. A megkeresett a biztosítási intézkedést haladéktalanul nyilvántartásba veszi, és ennek megtörténtéről a megkeresőt tájékoztatja.”

16. § A Hetv. 39. § (2) bekezdése az alábbi szöveggel lép hatályba:

„(2) Az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségről a biztosítási intézkedést elrendelő végzés tájékoztatást tartalmaz.”

17. § A Hetv. 46. § (1) bekezdése az alábbi szöveggel lép hatályba:

„(1) Ha adat merül fel arra vonatkozóan, hogy az örökhagyó írásbeli végintézkedést tett, a közjegyző – ha annak eredeti példánya nem áll rendelkezésére – annak (vagy törvény rendelkezése esetén hiteles másolatának vagy kiadmányának) átadására felhívja az azt birtokában tartó hatóságot vagy személyt.”

18. § A Hetv. a 48. §-át követően az alábbi alcímmel lép hatályba:

„Eseti és ügygondnok”

19. § A Hetv. 49. §-a az alábbi szöveggel lép hatályba:

„49. § (1) A közjegyző ügygondnokot rendel ki, vagy – ha az a leltározás során nem történt meg – a gyámhatóságot keresi meg eseti gondnok kirendelése végett, ha

a) az öröklésben érdekeltnek nincs törvényes képviselője és méhmagzat, cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy,

b) nincs meghatalmazottja vagy törvényes képviselője az ismeretlen helyen tartózkodó, vagy ismert helyen tartózkodó, de visszatérésében gátolt öröklésben érdekeltnek, vagy

c) az öröklésben érdekelt törvényes képviselője jogszabály vagy a gyámhatóság rendelkezése folytán, érdekellentét vagy más tényleges akadály miatt nem járhat el.

(2) Ha a közjegyző által ismert adatok arra utalnak, hogy az öröklésben érdekeltnek cselekvőképességét korlátozó vagy kizáró gondnokság alá helyezése indokolt és annak elmaradása a hagyatéki eljárásban károsodását okozhatja, erről a közjegyző az illetékes ügyészt vagy az illetékes gyámhatóságot, az öröklésben érdekeltnek az érdekeltiségre vonatkozó és a rendelkezésre álló más adatok közlése mellett, a gondnokság alá helyezési eljárás esetleges megindítása végett értesíti.

(3) A végintézkedéssel létesített alapítvány nyilvántartásba vételéig az alapítvány javára rendelt vagyon kezeléséről – ha az nem a végrendeleti végrehajtó feladata – a közjegyző által kirendelt ügygondnok a biztosítási intézkedésekre irányadó szabályok megfelelő alkalmazásával köteles gondoskodni.”

20. § A Hetv. 57. § (2) bekezdése az alábbi szöveggel lép hatályba:

„(2) A közjegyző az özvegyi jog jogosultját és a törvényes állagörökösöket az özvegyi jog megváltásának lehetőségéről az idézésben tájékoztatja.”

21. § A Hetv. 68. § (2) bekezdése az alábbi szöveggel lép hatályba:

„(2) A tárgyalás elhalasztása esetén, ha az öröklésben érdekeltek – az elhalasztást megelőzően vagy azt követően – egyezően kérik, a közjegyző tárgyaláson kívül, a rendelkezésre álló adatok alapján dönthet a hagyaték átadásáról, és e döntést kézbesítés útján közli.”

22. § A Hetv. 72. § (1) bekezdése az alábbi szöveggel lép hatályba:

„(1) A hagyatéki eljárás költsége:

- a) a közjegyzőt a közjegyzői díjszabásról szóló jogszabály szerint megillető munkadíj és költségtérítés (közjegyzői díjazás),
- b) az ügygondnok eljárásának külön jogszabályban meghatározott díja és költségtérítése (gondnoki díjazás),
- c) a biztosítási intézkedés elrendelésével és foganatosításával kapcsolatban felmerült, külön jogszabályban meghatározott költség (biztosítási intézkedés költsége), valamint
- d) a külföldi hatósághoz intézett megkereséssel összefüggésben felmerült költség.”

23. § A Hetv. 81. § (3) bekezdés b) pontja az alábbi szöveggel lép hatályba:

[Közhiteles nyilvántartásban az örökhagyó tulajdonaként bejegyzett vagyontárgyat csak abban az esetben lehet a hagyatékából kihagyni, ha]

„b) a vagyontárgy tulajdonjogára igényt tartó személy a hagyatéki tárgyalás berekesztéséig közokirattal igazolja, hogy javára a tulajdonjogot a nyilvántartásba bejegyezték.”

24. § (1) A Hetv. 83. § (2) bekezdése az alábbi szöveggel lép hatályba:

„(2) A közjegyző akkor is teljes hatállyal adja át a hagyatékot, ha csak másodlagos öröklési vita merült fel és e vitában az igény előterjesztője a teljes hatályú hagyatékátadáshoz hozzájárult, vagy az igénye összegének megfelelő pénzüsszeget a többi örökösként érdekelt biztosítékként közjegyzői letétbe helyezte. A közjegyző a letétbe helyezett biztosíték összegét a teljes hatályú hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedését követő 30. nap leteltét követően haladéktalanul a letévőnek fizeti ki, kivéve, ha az igény előterjesztője a 30. napig – az érkeztetett keresetlevél egy példányával – igazolja, hogy igénye érvényesítése érdekében bírósági eljárást kezdeményezett. A közjegyzői letétbe helyezett biztosítékkal egy tekintet alá esik, ha az örökösként érdekelt beleegyezik, hogy a hagyatékba tartozó ingatlanra az igény összege erejéig jelzálogjogot jegyezzenek be, és a bejegyzés költségeit megelőlegezi. A közjegyző a költségeknek az örökösként érdekelt általi megelőlegezése után a jelzálog bejegyzése iránt megkeresi az ingatlanügyi hatóságot. Ha az örökösként érdekelt a törlés díját megelőlegezi, és az, aki a vitatott igényt a hagyatéki eljárásban előterjesztette a teljes hatályú hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedését követő 30 napon belül – az érkeztetett keresetlevél egy példányával – nem igazolja, hogy igénye érvényesítése érdekében bírósági eljárást kezdeményezett, a közjegyző a jelzálog törlése iránt megkeresi az ingatlanügyi hatóságot.”

(2) A Hetv. 83. § (5) bekezdése az alábbi szöveggel lép hatályba:

„(5) A (2) bekezdésben meghatározott bírósági eljárást kezdeményező keresetlevélben – a jogszabályban meghatározottakon kívül – fel kell tüntetni a pénzüsszeg letételének, illetve a jelzálog jog bejegyzésének tényét, és kérelmet kell előterjeszteni az azokról való döntés iránt. A bíróság jogerős ítéletét vagy a pert megszüntető vagy megszűnését megállapító végzését a közjegyzői letéttel kapcsolatos intézkedések megtétele céljából a közjegyzőnek, a jelzálogjoggal kapcsolatos intézkedések megtétele céljából az ingatlanügyi hatóságnak is megküldi; ugyanezen célból a keresetlevél idézés kibocsátása nélkül történő jogerős elutasításáról szóló végzést csak akkor küldi meg a közjegyzőnek, illetve az ingatlanügyi hatóságnak, ha a keresetlevél beadásához fűződő jogi hatályok fennmaradása nem következett be.”

25. § A Hetv. 84. §-a az alábbi szöveggel lép hatályba:
„84. § A közjegyző özvegyi joggal terhelt és teljes hatállyal adja át a hagyatékot, ha csak e jog vagy annak terjedelme vitás.”
26. § A Hetv. 85. § (2) bekezdése az alábbi szöveggel lép hatályba:
„(2) A hagyatékot ideiglenes hatállyal megszerző a neki ideiglenesen átadott hagyatékot – kivéve a biztosítási intézkedés alapján más személy birtokába kerülő, illetve abban maradó vagyontárgyat – birtokában tarthatja, a birtokában nem lévő vagyontárgyakat birtokba veheti és azokat jóhiszemű birtokosként használhatja, de el nem idegenítheti és meg nem terhelteti a hagyaték teljes hatályú átadásáig vagy a hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá válásának megállapításáig.”
27. § A Hetv. 90. § (2) bekezdés ab) alpontja az alábbi szöveggel lép hatályba:
[Kézbizetés útján kell közölni:
a) – a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – a hagyatékátadó végzést vagy az eljárást befejező egyéb végzést]
„ab) ha az érdekeltek között méhmagzat, cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy van, akkor a gyámhatósággal;”
28. § A Hetv. 94. §-a az alábbi szöveggel lép hatályba:
„94. § (1) A hagyatékot az osztályos egyezség alapján öröklés jogcímén kell átadni. Az ilyen egyezséget a közjegyző nem alakszerű végzéssel hagyja jóvá, hanem az egyezségnek megfelelő hagyatékátadó végzést hoz, vagy ha az osztályos egyezség jogszabályba ütközik, a hagyatékot az osztályos egyezsége tekintet nélkül adja át.
(2) Ha az örökösöként érdekelt a hagyatéki eljárásban az általa öröklés, halál esetére szóló ajándékozás, dologi hagyomány jogcímén megszerzett hagyatéki vagyon egészét vagy részét az öröklésben érdekelt más személyre, a kieséses örökösre vagy a hagyatéki hitelezőre átruházza, avagy az igénylőnek – az eredetileg a hagyatékhoz tartozónak tekintett – vagyontárgyra vonatkozó igényét elismeri, a közjegyző ezeket a jognyilatkozatokat egyezségbe foglalja, és dönt az egyezség jóváhagyása felől. Ha a közjegyző ezen egyezséget jóváhagyta, a hagyatékot az egyezség szerinti jogcímen szerző félnek adja át az örökös öröklés jogcímén történő közbenső jogszerzésének megállapítása mellett.
(3) Ha az örökösöként érdekelt a hagyatéki eljárásban az általa öröklés, halál esetére szóló ajándékozás, dologi hagyomány jogcímén megszerzett a mezőgazdasági termelés célját szolgáló föld, a hozzá tartozó berendezés, felszerelési tárgyak, állatállomány és munkaeszközök öröklését a Magyar Állam részére felajánlja, azt elfogadottnak kell tekinteni. Ilyenkor a közjegyző a hagyatékot ajándékozás jogcímén a Magyar Államnak adja át az örökös öröklés jogcímén történő közbenső jogszerzésének megállapítása mellett.
(4) A (3) bekezdésben foglaltak esetén az örökös illetékfizetési kötelezettségére az örökösnek való ingyenes átengedés szabályait kell alkalmazni.”
29. § A Hetv. 95. §-át követő alcím az alábbi szöveggel lép hatályba:
„Az özvegyi jog megváltása”
30. § A Hetv. 96. §-a az alábbi szöveggel lép hatályba:
„96. § (1) Az özvegyi jog megváltását az özvegy, illetve az örökösöként érdekelt a hagyatéki tárgyalás berekesztéséig kérheti.
(2) Az özvegyi jog megváltásának a póthagyatéki vagyonra nézve a póthagyatéki eljárásban is helye van.
(3) A megváltásra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell abban az esetben is, ha örökösök életbiztosítási vagy halálesetre szóló balesetbiztosítási szerződésének kedvezményezettje az örökös.
(4) Az özvegyi jog megváltása iránti kérelem az özvegyi joggal terhelt hagyatéki vagyon, illetve vagyontárgy meghatározott hányadára, illetőleg meghatározott vagyontárgyra is előterjeszhető.”
31. § A Hetv. 97. §-a az alábbi szöveggel lép hatályba:
„97. § (1) Ha az özvegyi jog megváltásáról egyezség születik, annak jóváhagyásáról a közjegyző dönt, és a hagyatékot ennek megfelelően adja át.
(2) Egyezség hiányában, ha az örökösök között öröklési jogi vita nincs, és a hagyaték teljes hatályú átadásának van helye, a közjegyző a megváltás kérdésében külön végzéssel dönt. Ennek érdekében – szükség esetében – bizonyítást

folymat le és döntése során figyelembe veszi a haszonélvező jogait és méltányos érdekeit. A közjegyző a hagyatékot a külön végzés jogerőre emelkedése után – a külön végzésben foglaltakra is figyelemmel – teljes hatállyal adja át. Ha a külön végzés jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül a megváltás kérdésében egyik érdekelt sem érvényesíti igényét a bíróság előtt, a közjegyző külön végzése végrehajthatóvá válik, a megváltáshoz fűződő jogok pedig elenyésznek. A 30 napos perindítási határidő számítása, illetve a közjegyző külön végzésének jogerőre emelkedése vagy megváltoztatása tekintetében a külön törvényben meghatározott közvetítői eljárás (93. §) megindításának, illetve eredményének jogkövetkezményeit megfelelően alkalmazni kell.

(3) Egyezség hiányában, ha az örökösök között öröklési jogi vita van, a közjegyző a hagyatékot az özvegyi joggal terheltén a törvényes öröklés általános rendje szerint ideiglenes hatállyal adja át az örökösöknek. A megváltáshoz fűződő jogait az érdekelt a 114. §-ban foglaltaknak megfelelően perrel érvényesítheti. Ha azonban 30 nap alatt igényét nem érvényesíti, a megváltáshoz fűződő jogok elenyésznek. A 30 napos perindítási határidő számítása tekintetében a külön törvényben meghatározott közvetítői eljárás (93. §) megindításának jogkövetkezményeit megfelelően alkalmazni kell.

(4) Ha a bíróság utóbb öröklési jogi vita felől dönt, és ez a megváltás alapjául szolgáló hagyaték megosztása tekintetében változást eredményezhet, az érdekelt a megváltáshoz fűződő jogát a bíróság előtt legkésőbb az elsőfokú határozat meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig érvényesítheti.”

32. § A Hetv. a 97. §-át követően a következő alcímmel lép hatályba:

„Eljárás végrendeleti végrehajtó megnevezése esetén”

33. § A Hetv. 98. §-a az alábbi szöveggel lép hatályba:

„98. § (1) A jegyző vagy a közjegyző amint arról tudomást szerez, hogy az örökhagyó végrendeleti végrehajtót nevezett meg, haladéktalanul értesíti őt, és a végrendelet rá vonatkozó tartalmát vele közli.

(2) A jegyző vagy a közjegyző amint a végrendeleti végrehajtó személyéről tudomást szerez, értesíti a végrendeleti végrehajtót jogairól és kötelezettségeiről, valamint felhívja őt, hogy nyilatkozzon megbízatása elfogadásáról. A megbízatás elfogadottnak minősül az erről szóló nyilatkozatnak a jegyző vagy a közjegyző előtt, a jegyző vagy a közjegyző által felvett jegyzőkönyvbe foglaltan történő megtételével, illetve az elfogadásról szóló, teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt nyilatkozatnak a jegyző vagy a közjegyző általi dokumentált átvételével.

(3) Ha a végrendeleti végrehajtó az értesítés és tájékoztatás kézhezvételétől számított 30 napon belül megbízatását a (2) bekezdés szerint nem fogadja el, a hagyatéki eljárásban úgy kell tekinteni, mintha a végrendeleti végrehajtói megbízatás nem jött volna létre. A határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

(4) A végrendeleti végrehajtó megbízatásának létrejöttét vagy létre nem jöttét a jegyző vagy közjegyző végzéssel állapítja meg; a végzést az öröklésben érdekelttel – ha a végzést a jegyző hozta meg, azt a közjegyzővel is – közölni kell.

(5) A végrendeleti végrehajtó megbízatásának létrejöttét megállapító végzésben fel kell tüntetni a végrendeleti végrehajtónak a végrendelet és a jogszabályok szerinti jogait és kötelezettségeit. Egyes jogosultságainak gyakorlása vagy egyes kötelezettségeinek teljesítése céljából a végrendeleti végrehajtó kérelmére a közjegyző a végzés egyes rendelkezéseiről kivonatot készít.”

34. § A Hetv. 99. §-a az alábbi szöveggel lép hatályba:

„99. § (1) A végrendeleti végrehajtó jogaira és kötelezettségeire a végintézkedés az irányadó; feladatát az örökhagyó utasításai és rendes gazdálkodás szabályai szerinti köteles ellátni. Különböző feladatokra más-más végrendeleti végrehajtó is megnevezhető. A jogszabályok betartása alól az örökhagyó jogszabályba ütköző utasítása nem mentesíti, de ha az örökhagyó célja jogszerű magatartással elérhető, a jogellenes utasítás teljesítése helyett a végrendeleti végrehajtó ez utóbbit köteles megtenni.

(2) Ha a végrendelet a végrendeleti végrehajtó jogait és kötelezettségeit nem határozza meg, a végrendeleti végrehajtó joga és kötelezettsége, hogy

a) az eljáró hatóságokat a hagyaték leltározásában segítse, és az örökösök javára szükség esetén biztosítási intézkedés elrendelését indítványozza,

b) követelje a végintézkedés rendelkezéseinek foganatosítását az örököstől, a hagyományostól, és ennek érdekében, amíg az örökhagyó végintézkedésében részesített személy maga fel nem lép, annak javára, de a saját nevében a bíróság előtt is eljárjon,

- c) a hagyatéki vagyon kezelésére irányuló jogkörében a hagyatékot birtokba vegye, és
  - ca) a hagyatéki hitelezőket – különösen a halaszthatatlan kifizetéseket – a saját nevében eljárva, de a hagyaték terhére kielégítse,
  - cb) a hagyatéki követeléseket a saját nevében eljárva, de a hagyaték javára érvényesítse,
  - cc) az örökgyógy gazdasági társaságban (szövetkezetben) fennálló és a hagyaték megnyíltával az örökösre átszállt tagsági jogait gyakorolja,
  - d) a hagyatékátadó végzés (ideértve a rész-hagyatékátadó végzést is) jogerőre emelkedését követően maga foganatosítsa annak rendelkezéseit.
- (3) A végrendeleti végrehajtó a (2) bekezdés c) pontjában meghatározott feladata ellátása során a hagyatékhoz tartozó vagyontárgy vonatkozásában
- a) kötelezettségeket nem vállalhat, illetve a vagyontárgyat nem idegenítheti el, kivéve, ha ahhoz minden öröklésben érdekelt hozzájárult,
  - b) a hagyaték terhére ingyenesen nem rendelkezhet.”

35. §

A Hetv. 100. §-a az alábbi szöveggel lép hatályba:

- „100. § (1) A végrendeleti végrehajtóra a törvényben foglalt eltérésekkel a megbízottra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.
- (2) A végrendeleti végrehajtó az e minőségében végzett tevékenységével az öröklésben érdekeltnek – a rájuk vonatkozó rész tekintetében – okozott károkért a szerződésen kívüli károkozás szabályai szerint felel.
- (3) A végrendeleti végrehajtó indokolt kiadásait az örökösök kötelesek megtéríteni. Ha a végrendeleti végrehajtót az örökgyógy a hagyatékban részesítette, a megbízatás teljesítéséért járó díjba a részesítés értéke – a végrendelet arra vonatkozó rendelkezésének hiányában – nem számít bele.”

36. §

A Hetv. 101. §-a az alábbi szöveggel lép hatályba:

- „101. § (1) A végrendeleti végrehajtó megbízatása megszűnik:
- a) a végintézkedésben arra meghatározott határidő elteltével, feltétel bekövetkeztével vagy ezek hiányában a hagyatéki eljárás jogerős befejeződésével,
  - b) a végrendeleti végrehajtó halálával, megszűnésével,
  - c) lemondással,
  - d) a megbízatás megvonásával,
  - e) ha a megbízatás betöltéséhez szükséges, a törvényben előírt feltételek már a megbízatás elfogadásakor sem álltak fenn, vagy utóbb megszűntek.
- (2) A végrendeleti végrehajtó megbízatásáról való lemondására a megbízatás elfogadásának alaki követelményei irányadóak; hatálya a közjegyzőhöz érkezéssel áll be.
- (3) A végrendeleti végrehajtótól megbízatását az öröklésben érdekelt személyek egyhangúlag, ugyanazon okiratba foglalt közös nyilatkozatban megvonhatják. A nyilatkozatot a közjegyző részére el kell juttatni, aki azt a végrendeleti végrehajtóval haladéktalanul közli; a megvonás hatálya e közléssel áll be.
- (4) A közjegyző a végrendeleti végrehajtót az örökgyógy egyes rendelkezéseinek teljesítése alól nemperes eljárásban felmentheti, ha azt a végrendeleti végrehajtó és a feladat teljesítésében érdekelt személyek közösen kérik és a rendelkezések teljesítése a hagyatékot jelentősen veszélyeztetné.
- (5) Amennyiben a végrendeleti végrehajtó megbízatása a hagyatéki eljárás során megszűnik, a megbízatás megszűnését – az (1) bekezdés b) pontjában foglalt eset kivételével – a jegyző vagy a közjegyző bármely érdekelt kérelmére végzéssel megállapítja. A végrendeleti végrehajtó felmentését az örökgyógy egyes rendelkezéseinek teljesítése alól – ezek pontos megjelölésével – a közjegyző végzéssel állapítja meg; a végzést az öröklésben érdekelttel közölni kell. A felmentés kérdésében a közjegyző a hagyatéki eljárást érdemben befejező végzésben is dönthet. A megbízatás megszűnéséhez és a felmentés megállapításához szükséges tények, körülmények fennállását vagy bekövetkeztét teljes bizonyító erejű magánokirattal vagy közokirattal kell igazolni.”

37. §

A Hetv. 102. § (5) bekezdése az alábbi szöveggel lép hatályba:

- „(5) A (2) bekezdés b) pontja alapján kiállított öröklési bizonyítványhoz a közjegyző annyiban van kötve, hogy attól eltérő határozatot osztályos egyezség alapján nem hozhat, valamint a hagyatékon (a hagyatéknak azon a részén, amelyre az öröklési bizonyítvány kiállítása vonatkozik) az özvegyi jog megváltásának is csak pénzben lehet helye.”

- 38. §** A Hetv. 106. § a) pontja az alábbi szöveggel lép hatályba:
[A hagyatéki eljárás megismétlése iránti kérelmet a gyámhatóság is előterjesztheti az arra nyitva álló határidőben, ha az öröklésben érdekelt]
„a) méhmagzat, cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy,”
- 39. §** A Hetv. 108. §-a az alábbi szöveggel lép hatályba:
„108. § (1) A megismételt hagyatéki eljárás eredménye alapján a közjegyző új végzése a korábbi hagyatéki eljárást érdemben befejező végzést hatályában fenntartja, vagy (részben vagy egészben) hatályon kívül helyezi, és a korábbi végzéstől eltérő hagyatéki eljárást érdemben befejező végzést hoz.
(2) A közjegyző megkeresi az ingatlanügyi hatóságot, hogy a megismételt hagyatéki eljárás megindítása tényének az ingatlan-nyilvántartásba való feljegyzését törölje, ha az eljárást
a) megszüntette, vagy olyan teljes hatályú vagy azzá vált hagyatékátadó végzéssel fejezte be, amely az ingatlanok ingatlan-nyilvántartásban feltüntetett állapotához képest, az oda bejegyzett jogokban és jogilag jelentős tényekben változást nem eredményez,
b) ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzéssel fejezte be, és a hagyatéki per megindítását igazoló keresetlevél a perindítás tényének feljegyzése iránti kérelmet nem tartalmaz, vagy
c) olyan teljes hatályú vagy azzá vált hagyatékátadó végzéssel fejezte be, amelynek alapján az ingatlan-nyilvántartásba változást bejegyezni nem lehet, és a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül az ingatlanra vonatkozó tulajdonjogi per indítása érdekében benyújtott keresetlevél nem tartalmazza azt a kérelmet, hogy a bíróság a pernek a megismételt hagyatéki eljárás megindítása tényének ranghelyén való feljegyzése érdekében az ingatlanügyi hatóságot keresse meg.
(3) A közjegyzőnél a (2) bekezdés c) pontjában foglalt törlési feltétel fenn nem állását a felperes az ott megjelölt határidő elteltét követő 8. napig a bíróság által érkeztetett keresetlevél bemutatásával igazolhatja. Ennek elmaradása esetén a közjegyző megkeresi az ingatlanügyi hatóságot, hogy a megismételt hagyatéki eljárás megindítása tényének az ingatlan-nyilvántartásba való feljegyzését törölje.
(4) A közjegyző akkor is megkeresi az ingatlanügyi hatóságot, hogy a megismételt hagyatéki eljárás megindítása tényének az ingatlan-nyilvántartásba való feljegyzését törölje, ha a keresetlevélnek a bírósághoz való érkezésétől számított 45 napon belül az ingatlan-nyilvántartásba – ideértve a megkeresés széljegyzését is – a (2) bekezdés b) és c) pontja szerinti per a megismételt hagyatéki eljárás megindítása ténye feljegyzésének ranghelyén nem kerül feljegyzésre.
(5) A közjegyző a megismételt hagyatéki eljárás megindítása ingatlan-nyilvántartásba való feljegyzésének lehetőségéről, a feljegyzés jogkövetkezményéről és törlési módjairól az eljárást megindítót tájékoztatja, ha feljegyzés iránti kérelmet nem terjesztett elő vagy jogi képviselővel nem rendelkezik.”
- 40. §** A Hetv. 110. § (2) bekezdése az alábbi szöveggel lép hatályba:
„(2) Fellebbezésnek van helye a hagyatéki eljárás során
a) a hagyatéki eljárás megindítása iránti kérelmet elutasító,
b) a helyszíni leltár felvétele iránti kérelmet elutasító,
c) a biztosítási intézkedés tárgyában hozott,
d) végrendeleti végrehajtó megbízásának létrejöttét, létre nem jöttét, megszűnését megállapító vagy a megszűnés megállapítására irányuló kérelmet elutasító,
e) a végrendeleti végrehajtót az örökhagyó egyes rendelkezéseinek teljesítése alól felmentő, vagy a felmentésre irányuló kérelmet elutasító,
f) a hagyatéki eljárás felfüggesztése tárgyában hozott,
g) az egyezség jóváhagyása tárgyában hozott,
h) a hagyatéki eljárást megszüntető,
i) a hagyatéki eljárás megismétlése tárgyában hozott,
j) a tárgyalás tartása iránti kérelmet elutasító,
k) az özvegyi jog megváltása tárgyában hozott,
l) a hagyatékátadási terhek és az öröklési illeték ideiglenes hatályú hagyatékátadás esetén a hagyatékából való kifizetésének engedélyezése tárgyában hozott, valamint
m) a megismételt hagyatéki eljárás ingatlan-nyilvántartásba való feljegyzése tárgyában hozott végzés ellen.”

41. § A Hetv. 111. § (2) bekezdés a) pontja az alábbi szöveggel lép hatályba:
[A közjegyző végzése ellen fellebbezéssel a gyámhatóság is élhet, ha az örökösként érdekelt]
„a) méhmagzat, cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy,”
42. § A Hetv. 116. § (2) bekezdés e) pontja az alábbi szöveggel lép hatályba:
[A jegyző és a közjegyző a hagyatéki eljárás lefolytatása céljából a hagyatéki eljárásban érdekelt természetes személy alábbi személyes adatait kezelheti:]
„e) a törvényes képviselő a), b) és c) pontjában meghatározott adatai, ha az öröklésben érdekelt méhmagzat, cselekvőképtelen, korlátozottan cselekvőképes, ismeretlen helyen levő, vagy ügyeinek vitelében akadályozott személy.”
43. § A Hetv. 119. § e) pontja az alábbi szöveggel lép hatályba:
[Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg]
„e) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben a hagyatéki eljárásban kirendelt zár-, ügygondnok és eseti gondnok díját, felszámítható költségeit, valamint ezek megfizetésének módját,”
44. § (1) A Hetv. 120. § (3) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:
„(3) Az 1–10. §, a 11. § (1)–(3) és (5) bekezdései, a 12–119. § és a 121. § 2011. január 1-jén lépnek hatályba.”
(2) A Hetv. 120. § (5) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:
„(5) A 11. § (4) bekezdése és a 23. § (2) bekezdése 2012. július 1-jén lép hatályba.”
45. § (1) Ez a törvény – a (2)–(3) bekezdésben foglalt kivétellel – 2010. december 31. napján lép hatályba.
(2) A 48–50. § 2011. január 1. napján lép hatályba.
(3) A 46. § 2012. július 1. napján lép hatályba.
46. § A Hetv. 11. § (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:
„(1) A közjegyző a hagyatéki eljárás iratait a bíróság részére elektronikus úton, a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus tértivevénnyről szóló törvény rendelkezései szerint kézbesíti, a megkeresett bíróság pedig a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus tértivevénnyről szóló törvény rendelkezései szerint válaszol a megkeresésre.”
47. § A Hetv. 98. §-át követő alcím nem lép hatályba.
48. § A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 74/D. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:
„74/D. (1) Ha az alapítvány létrehozása az alapító okiratot tartalmazó végrendeletben történt, annak nyilvántartásba vétele iránt – ha az nem a végrendeleti végrehajtó feladata – a közjegyző által kirendelt ügygondnok köteles gondoskodni.
(2) A végrendeletben létesített alapítványt – nyilvántartásba vétele esetén – olyannak kell tekinteni, mint amely a javára rendelt vagyont az öröklés megnyíltával megszerezte. A végrendeletbe foglalt, de a törvényben meghatározott feltételek hiánya miatt nyilvántartásba nem vett alapítvány részére történő vagyonrendelést közérdekű meghagyásnak kell tekinteni.”
49. § (1) Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inytv.) 17. § (1) bekezdése az alábbi z) ponttal egészül ki:
[Az ingatlan-nyilvántartásba csak az ingatlanhoz kapcsolódó következő, jogilag jelentős tények jegyezhetőek fel:]
„z) az e törvényben meghatározott megismételt hagyatéki eljárás megindítása.”
(2) Az Inytv. 17. § (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:
„(2) Az (1) bekezdés a)–k) pontjaiban említett tények feljegyzésének elmaradása az egyébként azokhoz fűződő joghatásokat nem érinti. Az l)–z) pontokban meghatározott tények feljegyzésének elmaradása esetén a jogosult azokat nem érvényesítheti a jóhiszemű harmadik jogszerzővel szemben.”

- (3) Az Inyvtv. 65. §-át követően az alábbi alcímmel és 65/A. §-sal egészül ki:
„Megismételt hagyatéki eljárás feljegyzése
65/A. § (1) A közjegyző – a hagyatéki eljárás megismétlését kérő kérelmére – előzetesen végrehajtható végzéssel megkeresi az ingatlanügyi hatóságot az ingatlan tulajdonjogát érintő megismételt hagyatéki eljárás megindítása tényének feljegyzése iránt.
(2) Az (1) bekezdésben foglalt feljegyzésre – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – a perfeljegyzésre irányadó rendelkezések megfelelően alkalmazandók. A megismételt hagyatéki eljárásban hozott teljes hatályú vagy azzá vált hagyatékátadó végzésen alapuló változás bejegyzésével egyidejűleg törölni kell a feljegyzést és a függő hatállyal történt bejegyzéseket.
(3) A megismételt hagyatéki eljárásban hozott hagyatékátadó végzés miatt indított hagyatéki vagy tulajdonjogi pert – a bíróság ilyen tartalmú megkeresése alapján – az (1) bekezdés szerinti feljegyzés ranghelyén kell feljegyezni. Ebben az esetben a perben hozott határozat hatálya az e ranghelyen történt feljegyzést követő függő hatályú bejegyzésekre is kiterjed.”
- (4) Az Inyvtv. 70. § (2) bekezdés c) pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:
[Az (1) bekezdés szerinti rendelkezés nem vonatkozik arra az esetre, ha az adatszolgáltatást vagy lekérdezést a tulajdonos valamennyi ingatlanáról:]
„c) a jegyző a hagyatéki leltár elkészítéséhez, a közjegyző a hagyatéki eljárás lefolytatásához igényli,”

50. § A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 15. §-a az alábbi (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) A földrészletre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni a mezőgazdasági termelés célját szolgáló földre, ha
a) az örökség visszautasítása útján szállt a Magyar Államra, vagy
b) az örökös a hagyatéki eljárásban a Magyar Állam részére felajánlotta.”

51. § (1) A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 54. § (1) bekezdés l) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Az országos kamara jogai és feladatai különösen:]
„l) pénz, értéktárgy és értékpapír bizalmi őrzésére, vagy a letétkezelésre vonatkozó szabályok megsértése miatt keletkezett és a közjegyző vagyonából nem fedezhető károk legalább részbeni megtérítésének fedezésére alapot képez vagy felelősségbiztosítást köt,”

(2) A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 170. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A közjegyzői levéltáros megküldi a jegyzőkönyvet a területi kamarának és átadja részére a kamara tulajdonában lévő eszközöket, a folyamatban lévő ügyek iratait, valamint a közjegyzőnél bizalmi őrzésben lévő okiratot, pénzt (értéktárgyat, értékpapírt), vagy letéti tárgyat és az ezekhez tartozó iratokat és nyilvántartásokat.”

52. § (1) A fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény (a továbbiakban: Fmhtv.) 24. §-ának (6) bekezdése hatályát veszti.

(2) Az Fmhtv. 54. §-ának (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:
„(1) A végrehajtási lap visszavonása iránti kérelem előterjesztésére a végrehajtási kérelem előterjesztésére, a visszavonásról rendelkező végzés megküldésére pedig a végrehajtási lap megküldésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy végrehajtási lap visszavonása iránti papír alapú kérelmet nem úrlapon kell előterjeszteni.”

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

**2010. évi CXVI. törvény
a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény, valamint az épített
környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításáról***

1. A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény módosítása

- 1. §** (1) A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (a továbbiakban: Tftv.) 23/C. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
„(1a) A területrendezési tervek rajzi munkarészeit a területrendezési terv tartalmi követelményeiről szóló kormányrendeletben meghatározott digitális formában kell elkészíteni.”
- (2) A Tftv. 23/C. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(6) A megyei önkormányzat a terv elfogadásáról szóló rendeletét a kihirdetéstől számított 15 napon belül megküldi a területrendezésért felelős miniszternek az (1a) bekezdésben foglaltak szerint készült tervi mellékletekkel együtt.”

2. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosítása

- 2. §** (1) Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 2. § 13. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E törvény alkalmazásában:]
„13. *Közterület*: közhasználatra szolgáló minden olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló földterület, amelyet az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván.”
- (2) Az Étv. 2. §-a a következő 37–41. ponttal egészül ki:
[E törvény alkalmazásában:]
„37. *Közmű*: elosztó, gyűjtő, továbbító, szabályozó, mérő rendeltetésű építmények, vezetékek, berendezések összessége, amely az egyes területfelhasználási egységek és az építmények rendeltetészerű használatának biztosítása érdekében a fogyasztók vízellátási, vízelvezetési, gáz-, hő- és villamosenergia-ellátási, valamint hírközlési időszakos vagy folyamatos igényeit a település saját termelő, illetve előkészítő berendezései révén, vagy távvezetési rendszerekhez kapcsolódva központosan, folyamatosan, kellő biztonsággal, közösségi úton, üzemszerűen működve elégíti ki.
38. *Közműpótló műtárgy*: a közművet telken elhelyezett egyedi berendezéssel, építménnyel helyettesítő műtárgy (kút, szennyvíztároló, szennyvízkezelő, -átemelő, -tisztító, aggregátor stb.).
39. *Nyomvonal jellegű építmény*: a sajátos építményfajták körében a vasúti pálya, a függő- és szállítószalag pálya, a közút (a közutakhoz tartozó járdát és kerékpárutat is ideértve), a vízellátási építmény, a vízellátási vezeték, a csatorna, a kőolaj-, kőolajtermék, földgáz-, egyéb gáz- és gáztermék szállító és elosztóvezeték, a villamosenergia átviteli és elosztóhálózat, a villamosenergia termelői-, magán- és közvetlen vezeték, a távhővezeték-hálózat, az elektronikus hírközlési építmény.
40. *Egységes közmű és nyomvonal jellegű építmény nyilvántartási rendszer* (a továbbiakban: *e-közmű*): elektronikus, osztott relációs adatbázisokon megvalósuló lekérdezési rendszer, amely a közmű- és nyomvonal jellegű építmények szolgáltatói, kezelői vagy tulajdonosi nyilvántartásaira építve, internetes felületen a közmű- és nyomvonal jellegű építmények adatainak hozzáférését biztosítja – az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott jogosultságok szerint – a felhasználók számára.
41. *Építésügyi monitoringrendszer*: a területfelhasználási egységek és az építmények tervezett és tényleges adatait és azok változásait megfigyelő, követő, elemző és nyilvántartó térinformatikai rendszer, amely elektronikus ingatlan-nyilvántartási, elektronikus távérzékelési, digitális terület- és településrendezési tervi, valamint építmény nyilvántartási adatokból áll.”
- 3. §** Az Étv. 4. § (3) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:
[A Kormány az építésügy – (1) bekezdésben megjelölt – központi feladatának ellátása körében gondoskodik:]
„e) az építésügyi monitoringrendszer és az e-közmű nyilvántartása létrehozásáról és működtetéséről.”

* A törvényt az Országgyűlés a 2010. november 8-i ülésnapján fogadta el.

- 4. §** (1) Az Étv. 30. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) Ha az ingatlan rendeltetését a helyi építési szabályzat valamely később megvalósítandó – jogszabályban megállapított – olyan közérdekű célban határozza meg, amelynek megvalósítása a tulajdonostól nem várható el, és ez a tulajdonosi és építési jogokat korlátozza, a tulajdonos attól követelheti az ingatlan megvételét, akinek érdekében állt a közérdekű célt szolgáló korlátozás előírása (a továbbiakban: érdekelt). Ha az érdekelt nem állapítható meg, vagy jogutód nélkül megszűnt, a tulajdonos a települési önkormányzattól követelheti az ingatlan megvételét. Ha az ingatlan megvételére vonatkozó megállapodás az erre irányuló kérelemtől számított öt éven belül nem jön létre, az ingatlant ki kell sajátítani.”
- (2) Az Étv. 30. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki:
„(10) A fővárosban a tulajdonos a (4) bekezdés szerinti igényét – választása szerint – a fővárosi vagy kerületi önkormányzatnál terjesztheti elő. A megvétel vagy a kisajátítás tekintetében a (6) és (7) bekezdés fővárosra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.”
- 5. §** Az Étv. 48. § (2) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Fennmaradási engedély az (1) bekezdésben foglaltak érvényesítése mellett kiadható akkor is, ha]
„b) a szabálytalanság közérdeket nem sért, vagy az érdeksérelem a hatóság által meghatározott határidőn belül elhárítható.”
- 6. §** (1) Az Étv. 54. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az épített környezet elemeit (a közterületet, az építési telkeket és területeket, építményeket, építményrészeket, építményegyütteseket, burkolt és zöldfelületeket) – a jó műszaki állapot folyamatos fenntartása mellett – csak a jellegük szerinti rendeltetésüknek, a rájuk vonatkozó hatósági előírásoknak és engedélyeknek megfelelő célra és módon szabad használni.”
- (2) Az Étv. 54. §-a a következő (4)–(7) bekezdéssel egészül ki:
„(4) A közterület rendeltetése
a) a telkek térbeli kapcsolatának, megközelítésének,
b) a közúti és gyalogos közlekedés (út, járda stb.),
c) a kikapcsolódás, a szórakozás, a sporttevékenység, a szabadidő-eltöltés,
d) a felvonulás, a gyülekezés, a közösségi megnyilvánulás,
e) szobor elhelyezésének, emlékhely kialakításának, művészeti alkotások elhelyezésének,
f) a közművek elhelyezésének,
g) zöldfelületek kialakításának biztosítása.
(5) A közterületet rendeltetésének megfelelően bárki használhatja. A közterület rendeltetésére és használatára jogszabály további szabályokat állapíthat meg.
(6) Önkormányzati rendelet a település belterületi közterületének a (4) bekezdésben vagy jogszabályban meghatározott rendeltetésétől eltérő engedély vagy megállapodás nélküli használatát szabálysértéssé nyilváníthatja.
(7) Egyéb ingatlanoknak a közhasználat céljára átadott terület részére – az erről szóló külön szerződésben foglaltak keretei között – a közterületre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.”
- 7. §** Az Étv. 58. §-a a következő (9) és (10) bekezdéssel egészül ki:
„(9) Az e-közmű rendszere közérdekből nyilvános adatként szolgáltatja a településeken élő lakosság és egyéb felhasználók alapvető szükségleteit kiszolgáló közmű- és nyomvonal jellegű építmények összességét, valamint az ellátó tevékenységet végző szervezetek nevét és székhelyét. Közérdekből nyilvános adat a nyomvonal jellegű építmények közterületi vagy közcélú szolgáltatáshoz kapcsolódó, térbeli meghatározó adatai, valamint alapvető műszaki jellemzőit leíró adatok.
(10) Az e-közmű rendszer részére – az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott – adatot szolgáltat
a) a közműszolgáltató,
b) a nyomvonal jellegű építmények kezelője,
c) a települési önkormányzat, valamint
d) a Kormány által kijelölt államigazgatási szerv.”

- 8. §** Az Étv. 62. § (1) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy]
„g) a településrendezéssel, a telekalakítással és az építményekkel kapcsolatos országos szakmai követelményeket és az azoktól való eltérés lehetőségét, a tervezési program tartalmi követelményeit, továbbá az építmények kialakítására vonatkozó élet- és vagyonvédelmi, valamint katasztrófavédelmi követelmények részletes szakmai szabályait,”
[rendelettel állapítsa meg.]
- 9. §** Az Étv. a 62. §-t követően a következő 62/A. §-sal egészül ki:
„62/A. § Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy
a) az építésügyi monitoringrendszer létrehozásáról, az adatforgalom rendjéről, a monitoringrendszer működtetéséről és a működés finanszírozásának pénzügyi rendjéről szóló szabályokat,
b) a közmű- és nyomvonal jellegű építmények egységes elektronikus nyilvántartásának létrehozásáról, az adatok előállításáról és karbantartásáról, az adatforgalom rendjéről, az adatszolgáltatásra és a rendszer használatára kötelezettek köréről, az adatokhoz való hozzáférési jogosultságokról, az adatok védelméről, a nyilvántartási rendszer működtetéséről és a működés finanszírozásának pénzügyi rendjéről szóló szabályokat
rendelettel állapítsa meg.”
- 10. §** Az Étv.
a) 31. § (2) bekezdés i) pontjában az „életvédelem és” szövegrész helyébe az „élet- és vagyonvédelem, valamint” szöveg,
b) 32. § (11) bekezdésében az „építészeti-műszaki tervdokumentáció” szövegrész helyébe az „építészeti-műszaki dokumentáció” szöveg, a „szükséges terveket” szövegrész helyébe a „szükséges tervezési programot, terveket” szöveg,
c) 38/B. § (1) bekezdésében a „43. § (1) bekezdésében” szövegrész helyébe a „43. § (1) bekezdés a), e)–f) pontjában” szöveg, a „jogszályban” szövegrész helyébe a „kormányrendeletben” szöveg,
d) 39/A. § (2) bekezdésében az „építési, felújítási, helyreállítási, átalakítási vagy korszerűsítési tevékenységet a munka jellegének megfelelő szakmunkás – e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint – ” szövegrész helyébe a „kormányrendeletben meghatározott építési tevékenységet a munka jellegének megfelelő szakmunkás” szöveg,
e) 48. § (1) bekezdésében a „szabálytalanul építették meg” szövegrész helyébe a „szabálytalan építési tevékenységgel valósították meg” szöveg,
f) 48. § (9) bekezdésében a „tudomásra jutásától számított egy éven” szövegrész helyébe a „tudomásra jutásától számított két éven” szöveg, és „az egyéves” szövegrész helyébe „a kétéves” szöveg,
g) 48. § (10) bekezdésében az „egyéves” szövegrész helyébe a „kétéves” szöveg,
h) 51. § (1), (3) és (4) bekezdésében az „építésügyi hatóság” szövegrészek helyébe az „építésügyi és építésfelügyeleti hatóság” szöveg
lép.”
- 11. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2011. január 1-jén lép hatályba, és 2012. január 2-án hatályát veszti.
(2) A 2. § (2) bekezdése, a 3. §, a 7. § és a 9. § 2012. január 1-jén lép hatályba.
- 12. §** Az Étv. – e törvény 4. §-ával megállapított – 30. § (4) és (10) bekezdését a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2010. évi CXVII. törvény a megújuló energia közlekedési célú felhasználásának előmozdításáról és a közlekedésben felhasznált energia üvegházhatású gázkibocsátásának csökkentéséről*

Az Országgyűlés a közlekedés energiafelhasználásának a klímaváltozásra gyakorolt hatása csökkentése, a bioüzemanyag előállítása során a fenntarthatósági szempontok érvényesítése érdekében, az európai uniós jogi követelményekre figyelemmel a következő törvényt alkotja:

1. Értelmező rendelkezések

1. § E törvény alkalmazásában:

1. *bioüzemanyag*: jellemzően biomasszából előállított, járművek hajtóanyagaként vagy ezek keverőkomponenseként felhasznált termék;
2. *bioüzemanyag-részarány*: a forgalomba hozott bioüzemanyag energiatartalmában kifejezett mennyiségének, valamint a forgalomba hozott motorbenzin és dízelgázolaj energiatartalmában kifejezett mennyiségének hányadosa, százalékértékben, egytizedesjegyre pontossággal meghatározva;
3. *biomassza*: a mezőgazdaságból – a növényi és állati eredetű anyagokat is beleértve, erdőgazdálkodásból és a kapcsolódó iparágakból, többek között a halászatból és az akvakultúrából – származó, biológiai eredetű termékek, hulladékok és maradékanyagok biológiailag lebontható része, valamint az ipari és települési hulladék biológiailag lebontható része;
4. *cseppfolyósított propán-bután gáz (LPG)*: olyan szénhidrogéngáz, amely környezeti hőmérsékleten és közepes nyomáson folyékony halmazállapotban tartható üzemanyag (vámtarifaszám: 2711 12, 2711 13, 2711 14, 2711 19);
5. *dízelgázolaj*: minden olyan ásványolajtermék, amelynek rendeltetése kompressziós gyújtású belső égésű motorok működtetése (vámtarifaszám: 2710 19 41), beleértve a nem közúti gépekben, valamint a mezőgazdasági és erdészeti traktorokban történő felhasználásra szánt gázolajat is;
6. *energiaegységre számított üvegházhatású gázkibocsátás*: a forgalmazott üzemanyaghoz, bioüzemanyaghoz vagy más, közlekedési célú energiához kapcsolódó, teljes életciklusra számított üvegházhatású gázkibocsátás CO₂-egyenértékre átszámított teljes tömege és a forgalmazott üzemanyag vagy energia teljes energiatartalmának hányadosa;
7. *forgalomba hozott bioüzemanyag*: a forgalomba hozott üzemanyag összes bioüzemanyag tartalma, valamint a 8. pont szerint forgalomba hozott tiszta bioüzemanyag;
8. *forgalomba hozott üzemanyag*:
  - a) a 18. pont a) alpontja szerinti üzemanyag-forgalmazó esetében az általa szabad forgalomba bocsátott,
  - b) a 18. pont b) alpontja szerinti üzemanyag-forgalmazó esetében az általa tagállamból beszerzett üzemanyag;
9. *fosszilis komparátor*: egy adott bioüzemanyaghoz felhasználási célját tekintve legközelebb álló fosszilis üzemanyag vagy az a fosszilis üzemanyag, amelynek egy adott bioüzemanyag a keverőkomponense;
10. *kiindulási érték*: a 2010. évben a fosszilis üzemanyagokból származó, energiaegységre számított üvegházhatású gázkibocsátás az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott mértéke;
11. *köztes termék*: biomasszából kémiai vagy fizikai eljárással átalakított, bioüzemanyag-előállítás céljára szolgáló termék;
12. *motorbenzin*: minden olyan illékony ásványolajtermék, amelynek rendeltetése szikragyújtású belső égésű motorok (Otto-motorok) működtetése (vámtarifaszám: 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49);
13. *nyilvánvaló hiba*: az ügyfél által benyújtott kérelemben, kérelem mellékletében feltüntetett adatok olyan egyértelmű hiányossága vagy hibája, amely a kérelem vagy a kérelem mellékletének más adataiból, vagy más, a 3. § (1) bekezdése szerinti hatóságok által elérhető nyilvántartásból származó adatok alapján hiánypótlásra felszólítás nélkül, saját hatáskörben pótolható vagy javítható, kivéve a kérelem hitelességét befolyásoló hiányosság;
14. *sűrített földgáz (CNG)*: olyan szénhidrogéngáz, amely környezeti hőmérsékleten és közepes nyomáson gáz halmazállapotban tartható üzemanyag (vámtarifaszám: 2711 21 00, 2711 29 00);
15. *teljes életciklusra számított üvegházhatású gázkibocsátás*: minden olyan nettó CO₂-, CH₄- és N₂O-kibocsátás, amely a forgalmazott üzemanyaghoz, annak bekevert összetevőit is beleértve, bioüzemanyaghoz vagy más, közlekedési célú energiához kapcsolható; ez valamennyi releváns szakaszra kiterjed, beleértve a kitermelést vagy növénytermesztést, a földhasználatban bekövetkező változásokat, a szállítást és a forgalmazást, a feldolgozást és a fogyasztás során történő elégetési folyamatokat, a kibocsátás helyétől függetlenül;

* A törvényt az Országgyűlés a 2010. november 2-i ülésnapján fogadta el.

16. *üvegházhatású gáz kibocsátás-elkerülés*: annak százalékban meghatározott értéke két tizedes jegyre kerekítve, hogy a bioüzemanyag teljes életciklusra számított üvegházhatású gáz kibocsátása mennyivel kevesebb, mint a bioüzemanyag fosszilis komparátorára meghatározott üvegházhatású gáz kibocsátás;
17. *üzemanyag*: a motorbenzin, a dízelgázolaj, a cseppfolyósított propán-bután gáz (LPG) és a sűrített földgáz (CNG);
18. *üzemanyag-forgalmazó*: a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) szerint
  - a) az üzemanyagot szabad forgalomba bocsátó személy, ideértve az üzemanyagot a Jöt. szerinti szabad forgalomba bocsátással importáló személyt is, és
  - b) a más tagállamban szabad forgalomba bocsátott üzemanyagot tagállamból beszerző közösségi kereskedelmi tevékenységet folytató jövedéki engedélyes kereskedő.

2. A megújuló energia közlekedési célú felhasználásának növelése

- 2. §**
- (1) A Magyar Köztársaság területén a megújuló energiaforrásokból előállított energiának a közlekedés valamennyi formájában felhasznált részaránya a közlekedési célra felhasznált végső energiafogyasztás legalább 10%-a, amely részarányt 2020-tól kell teljesíteni.
  - (2) Az (1) bekezdés szerinti részarányt a közlekedésben felhasznált, megújuló energiaforrásokból előállított energia mennyiségének és a közlekedésben felhasznált energia teljes mennyiségének a hányadosaként kell meghatározni, ahol
    - a) a közlekedésben felhasznált, megújuló energiaforrásokból előállított energia mennyiségének – mint számláló – kiszámításánál a közlekedés valamennyi formájában felhasznált, megújuló energiaforrásokból előállított energia minden típusát be kell számítani, és
    - b) a közlekedésben felhasznált energia teljes mennyiségének – mint nevező – kiszámításánál kizárólag a közúti és vasúti közlekedésben felhasznált benzint, dízelgázolajat, bioüzemanyagokat és villamos energiát lehet beszámítani.
  - (3) A (2) bekezdés alkalmazásában a megújuló energiaforrásokból előállított és bármilyen típusú elektromos közúti jármű által fogyasztott villamos energia hozzájárulásának kiszámításánál használható a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia részarányának a tárgyévvel két évvel korábbi közösségi vagy magyarországi átlaga. Az elektromos közúti járművek által fogyasztott megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia kiszámításakor a fogyasztás a megújuló energiaforrásokból előállított villamosenergia-részarány energiatartalmát 2,5-szeresnek kell tekinteni.
  - (4) A hulladékból, az erdészeti és mezőgazdasági maradékanyagokból, a nem élelmezési célú cellulóztartalmú anyagokból és a lignocellulóz-tartalmú anyagokból előállított bioüzemanyagok hozzájárulását az egyéb bioüzemanyagok hozzájárulásához viszonyítva kétszeresen kell figyelembe venni.

3. A bioüzemanyagok fenntarthatósági követelményei

- 3. §**
- (1) Amennyiben a biomassza, a köztes termékek és a bioüzemanyag fenntartható előállítására vonatkozó követelményeket tartalmazó kormányrendeletben meghatározott követelmények (a továbbiakban: fenntarthatósági követelmények) teljesítését – a mezőgazdasági igazgatási szerv adatszolgáltatása alapján – a vámhatóság igazolta, a bioüzemanyagot
    - a) Magyarországnak a megújuló energiaforrásokból előállított energia 2020. évi teljes bruttó energiafogyasztásában képviselt részarányára vonatkozó célkitűzésének teljesítése,
    - b) a megújuló energiák tekintetében fennálló kötelezettségek teljesítése, valamint
    - c) a forgalmazásért és felhasználásért adható pénzügyi támogatásra való jogosultság megállapítása – ideértve az adókedvezményeket, adó-visszatérítéseket és a biokomponens-tartalomra tekintettel a biokomponenst nem tartalmazó üzemanyaghoz képest megállapított alacsonyabb adómértéket is –a 12. § szerinti jelentéstétel során figyelembe kell venni.
  - (2) A mezőgazdasági igazgatási szerv és a vámhatóság azzal szemben, aki a fenntarthatóság igazolása során adatszolgáltatási kötelezettségét nem teljesíti, az ügy eldöntése szempontjából jelentős valótlan tény állít, valótlan adatot szolgáltat, valótlan nyilatkozatot tesz, bírságot szabhat ki.
  - (3) A bírság kiszabása során figyelembe kell venni annak a biomasszának, köztes terméknek és bioüzemanyagnak a mennyiségét, amelyre vonatkozóan a valótlan nyilatkozatot tették.

- 4. §**
- (1) A bioüzemanyag fenntartható előállításának minősítésére vonatkozó követelmények teljesítésének ellenőrzésére irányuló eljárás során a mezőgazdasági igazgatási szerv a nyilvánvaló hibát bármikor kijavíthatja.
  - (2) Az (1) bekezdés szerinti eljárásra vonatkozó kormányrendelet meghatározhatja:
    - a) azon adatok, nyilatkozatok körét, amelyek hiánypótlás keretében nem pótolhatók;
    - b) azon adatok körét, amelyekre módosítási kérelem nem nyújtható be és
    - c) azon időszakot, amely időtartam alatt, vagy határnapot, amíg a fenntarthatóság megállapítására vonatkozó kérelem benyújtható.
  - (3) A kérelem benyújtására vagy beérkezésére nyitva álló, vagy eljárási cselekményre meghatározott határidő vagy határnap elmulasztása esetén – kivéve, ha az (1) bekezdés szerinti eljárás részletes feltételeit meghatározó jogszabály ezt kifejezetten lehetővé teszi – igazolás pótlólagos kiadására nincs lehetőség.
  - (4) Az (1) bekezdés szerinti eljárás során az ügyfelet terheli a kérelemben tett bármilyen nyilatkozatával, állításával kapcsolatos bizonyítási kötelezettség.

4. A bioüzemanyag közlekedési célú felhasználásának előmozdítására vonatkozó rendelkezések

- 5. §**
- (1) A motorbenzint vagy a dízelgázolajat forgalomba hozó üzemanyag-forgalmazó a bioüzemanyagot – tisztán vagy a motorbenzinbe, dízelgázolajba bekeverve – úgy köteles forgalomba hozni, hogy az általa havi szinten forgalomba hozott bioüzemanyag mennyisége elérje a Kormány rendeletében meghatározott kötelező bioüzemanyag-részarány mennyiségét.
  - (2) A kötelező bioüzemanyag-részarány számításánál figyelmen kívül kell hagyni
    - a) azt a forgalomba hozott bioüzemanyagot, amelynek fenntartható módon történő előállítását az arra kötelezett nem igazolja,
    - b) azt a forgalomba hozott motorbenzint, dízelgázolajat és bioüzemanyagot, amelyre a Jöt. szerint a biokomponens-tartalomra tekintettel a jövedéki adó részben vagy egészben elengedésre vagy visszatérítésre került, valamint
    - c) a behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 1993. évi XLIX. törvényben meghatározott biztonsági készletből kőolaj- és kőolajtermék-ellátási válsághelyzetben szabad forgalomba hozott üzemanyagot.
  - (3) A kötelező bioüzemanyag-részarány mértékét a Kormány rendeletben három évre előre meghatározva állapítja meg oly módon, hogy minden év március 31-ig kihirdeti a tárgyévet követő harmadik évre vonatkozó mértéket.
  - (4) Az (1) bekezdés szerinti bioüzemanyag-részarány számításánál a 2. § (4) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.
- 6. §**
- (1) A forgalomba hozatal céljából előállított, beszerzett, értékesített és a forgalomba hozott bioüzemanyagra vonatkozó, valamint bioüzemanyag fenntarthatósági követelményeknek való megfelelést igazoló, a Kormány rendeletében meghatározottak szerinti adatokat a rendeletben rögzítettek szerint kell nyilvántartani és bizonylatolni.
  - (2) Az üzemanyag-forgalmazó köteles havonta, a tárgyhót követő hónap 20. napjáig a tárgyhóban forgalomba hozott motorbenzinről, dízelgázolajról és bioüzemanyagról a Kormány rendeletében meghatározottak szerinti jelentést a vámhatóságnak benyújtani.
  - (3) Az üzemanyag-forgalmazó a Jöt. szerinti engedélye megszűnése esetén – az engedély megszűnésének napjával – köteles a (2) bekezdés szerinti jelentést elkészíteni, és az engedélye megszűnésének napját követő 12 munkanapon belül a vámhatósághoz benyújtani.
- 7. §**
- (1) A vámhatóság bírságot szab ki arra az üzemanyag-forgalmazóra, amely
    - a) a tárgyhónapban a kötelező bioüzemanyag-részaránynak megfelelő mennyiségnél kevesebb bioüzemanyagot hozott forgalomba, vagy
    - b) az előírt határidőre nem nyújtotta be, vagy nem a meghatározott tartalommal nyújtotta be a 6. § (2)–(3) bekezdése szerinti jelentést.
  - (2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben kiszabandó bírság alapja az üzemanyag-forgalmazó tárgyhavi motorbenzin- és dízelgázolaj-forgalma alapján a kötelező bioüzemanyag-részaránnyal meghatározott bioüzemanyag-mennyiség energiatartalmának és az üzemanyag-forgalmazó által a tárgyhónapban ténylegesen forgalomba hozott bioüzemanyag-mennyiség energiatartalmának MJ-ban kifejezett különbsége. A fizetendő bírság összege a bírság alapjának és 35 Ft/MJ fajlagos bírságtételnek a szorzata.
  - (3) Amennyiben az üzemanyag-forgalmazó azért hozott a tárgyhónapban a kötelező bioüzemanyag-részaránynak megfelelő mennyiségnél kevesebb bioüzemanyagot forgalomba, mert

- a) az általa beszerzett bioüzemanyag fenntarthatósági követelményeknek való megfelelésére vonatkozóan számára valótlan igazolást állított ki az, akitől a bioüzemanyagot beszerezte, vagy
- b) a fenntarthatósági követelményeknek való megfelelésről szóló igazolás kiállítója az igazolással összefüggő feladatainak nem tett eleget és emiatt az üzemanyag-forgalmazó nem igazolta, hogy a forgalmazott bioüzemanyag előállítása fenntartható módon történt,
- a (2) bekezdés szerinti bírságalapot csökkenteni kell az a) pont szerinti esetben a valótlan tartalmú igazolás miatt az igazolást kiállítóra kiszabható, a Kormány rendeletében meghatározott bírság alapjával vagy a b) pont szerinti esetben kiszabható bírságalap azon részével, mely az igazolás hiánya miatt keletkezett.
- (4) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben az üzemanyag-forgalmazó egyszázezer Ft-tól egymillió Ft-ig terjedő bírsággal sújtható. A bírság kiszabása során figyelembe kell venni a forgalomba hozott bioüzemanyag azon mennyiségét, melyre nézve a jelentéstételt elmulasztották, valamint a tárgyévben és az azt megelőző évben a mulasztás ismétlődését.

5. A bírságokra vonatkozó közös szabályok

- 8. §** A 3. § és 7. § szerint fizetendő bírságok a központi költségvetés bevételeit képezik, és adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülnek.

6. A közlekedésben felhasznált energia üvegházhatású gáz kibocsátásának csökkentése

- 9. §** (1) Az üzemanyag-forgalmazó köteles nyilvántartani, az energiapolitikáért felelős miniszter rendeletében meghatározottak szerinti tartalommal, az általa forgalomba hozott üzemanyagból és más közlekedési célú energiatermékből származó, teljes életciklusra és energiaegységre számított üvegházhatású gáz kibocsátást.
- (2) Az üzemanyag-forgalmazó minden naptári évre vonatkozóan, a tárgyévet követő év március 31-éig jelentést nyújt be a vámhatóságnak az általa forgalomba hozott üzemanyagból és más közlekedési célú energiatermékből származó, energiaegységre számított üvegházhatású gáz kibocsátásáról.
- 10. §** (1) Az üzemanyag-forgalmazó 2020. december 31-ig köteles az Európai Unió jogi aktusában meghatározott kiindulási értékhez képest 6%-kal csökkenteni az általa forgalomba hozott üzemanyagból és más közlekedési célú energiatermékből származó energiaegységre számított üvegházhatású gáz kibocsátást.
- (2) Az üzemanyag-forgalmazók csoportjai dönthetnek úgy, hogy együttesen tesznek eleget az (1) bekezdés szerinti csökkentési kötelezettségnek, amely esetben egy üzemanyag-forgalmazónak minősülnek.
- (3) Az üzemanyag-forgalmazó az (1) bekezdés szerinti csökkentési kötelezettségének teljesítéséhez csak olyan bioüzemanyagot vehet figyelembe, amelyre a fenntarthatósági követelmények teljesítését igazolták.

7. Adatszolgáltatás

- 11. §** (1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv, a mezőgazdasági igazgatási szerv, valamint a vámhatóság a bioüzemanyagok fenntartható módon történt előállítását igazoló okmányok kiállításához, az okmányban szereplő adatok ellenőrzéséhez az általuk kezelt adatbázisokból adatot szolgáltatnak az e bekezdésben meghatározott hatóságoknak.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatás kiterjed – a Kormány rendeletében meghatározott adatokon túlmenően, azokkal együtt – a bioüzemanyagok fenntartható módon történt előállítását igazoló okmány kiállítását kérő természetes személy esetén annak természetes személyazonosító adataira, az adatszolgáltató által alkalmazott nyilvántartási számára is.
- (3) Az átadott és átvett adatokat az (1) bekezdés szerinti szervek ellenőrzés céljából 5 évig kezelhetik.

8. Jelentéstétel

- 12. §** Az energiapolitikáért felelős miniszter teljesíti
- a) a közlekedési ágazatban a bioüzemanyagok, illetve más megújuló üzemanyagok használatának előmozdításáról szóló 2003. május 8-i 2003/30/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2003/30/EK irányelv) 4. cikk (1) bekezdése szerinti, valamint

- b) a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról, valamint a 2001/77/EK és a 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről szóló 2009. április 23-i 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2009/28/EK irányelv) 22. cikk (1) bekezdés a)–c), i) és j) pontja szerinti jelentéstételi kötelezettséget.

9. Záró rendelkezések

- 13. §** (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg
- a) a bioüzemanyag fogalmába tartozó termékek körét,
  - b) a biomassza, a köztes termékek és a bioüzemanyag fenntartható előállítására vonatkozó követelményekre vonatkozó részletes szabályokat,
  - c) a biomassza, a köztes termékek és a bioüzemanyag fenntartható módon történő előállításának nyilvántartási, igazolási és ellenőrzési rendjére vonatkozó részletes szabályokat,
  - d) a fenntarthatósági követelmények teljesítésének minősítésével, nyilvántartásával, fenntarthatósági követelmények teljesítésének igazolásával és ezek ellenőrzésével kapcsolatban eljáró hatóság vagy hatóságok kijelölését, valamint az egyéb közreműködők kijelölésére vonatkozó részletes szabályokat,
  - e) a fenntarthatósági követelmények teljesítésének minősítésére vonatkozó szabályokat, valamint az igazolás kiadásának alapjául szolgáló adatszolgáltatásra vonatkozó részletes szabályokat,
  - f) a fenntarthatósági követelményekre vonatkozó valótlan tartalmú nyilatkozattétel miatt kiszabott bírság kiszámításának módját és mértékét,
  - g) a bioüzemanyag-részarány számításának részletes szabályait,
  - h) a kötelező bioüzemanyag-részarány mértékét,
  - i) az üzemanyag és a bioüzemanyag MJ-ban meghatározott, az e törvényben előírt kötelezettségek tekintetében alkalmazandó energiatartalmát,
  - j) az üzemanyag-forgalmazó által a kötelező bioüzemanyag-forgalmazási részarány teljesítésével kapcsolatosan benyújtandó jelentésekre, valamint a kapcsolódó nyilvántartásokra, bizonylatolásra vonatkozó részletes szabályokat,
  - k) a kötelező bioüzemanyag-részarány teljesítésének ellenőrzésére, valamint a 3. § és a 7. § szerinti bírság kiszabására jogosult hatóságokat,
  - l) a 3. § és a 7. § szerinti bírság megállapításával és megfizetésével kapcsolatos részletes szabályokat,
  - m) a fosszilis üzemanyagokból származó, energiaegységre számított üvegházhatású gáz kibocsátás mértékét,
  - n) a bioüzemanyagok fenntartható módon történt előállítását igazoló okirat vagy hatósági bizonyítvány kiállításával, és az okiratban vagy hatósági bizonyítványban szereplő adatok ellenőrzéséhez szükséges adatok körét.
- (2) Felhatalmazást kap az energiapolitikáért felelős miniszter, hogy
- a) az adópolitikáért felelős miniszterrel együttesen az üzemanyag-forgalmazó által forgalomba hozott üzemanyagból származó energiaegységre számított üvegházhatású gáz kibocsátással kapcsolatos nyilvántartásokra, bizonylatolásra és jelentésre vonatkozó részletes szabályokat,
  - b) az agrárpolitikáért felelős miniszterrel a bioüzemanyag üvegházhatású gáz kibocsátás-elkerülésének és teljes életciklusra számított üvegházhatású gáz kibocsátásának, valamint a biomassza, a köztes termékek és a bioüzemanyagok előállítása során történt üvegházhatású gáz kibocsátás számításának részletes szabályait,
  - c) az üzemanyag-forgalmazó által forgalomba hozott üzemanyagból és más közlekedési célú energiatermékből származó, teljes életciklusra és energiaegységre számított üvegházhatású gáz kibocsátásról szóló nyilvántartás szabályait
- rendeletben állapítsa meg.
- (3) Felhatalmazást kap az agrárpolitikáért felelős miniszter, hogy az energiapolitikáért felelős miniszterrel és az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg a bioüzemanyag-előállítás fenntartható minősítésének igazolásáért, nyilvántartásba vételéért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékét, valamint a díj beszedésével, kezelésével, nyilvántartásával, visszatérítésével kapcsolatos részletes szabályokat.
- (4) Felhatalmazást kap az agrárpolitikáért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a bioüzemanyag alapanyaga fenntartható termelésének területi lehatárolásával kapcsolatos részletes szabályokat.

- 14. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2010. december 5-én lép hatályba.
(2) E törvény 5. §-a (2) bekezdésének a) pontja, 7. §-a, 16. §-a 2011. január 1-jén lép hatályba.
(3) E törvény rövidítése: Bűt.
(4) E törvény 7. § (3) bekezdésének b) pontja 2012. január 1-jén hatályát veszti.
- 15. §** E törvény
- a) a benzinre, a dízelolajra és a gázolajra vonatkozó követelmények, illetőleg az üvegházhatású gázok kibocsátott mennyiségének nyomon követését és mérséklését célzó mechanizmus bevezetése tekintetében a 98/70/EK irányelv módosításáról, a belvízi hajókban felhasznált tüzelőanyagokra vonatkozó követelmények tekintetében az 1999/32/EK irányelv módosításáról, valamint a 93/12/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2009. április 23-i 2009/30/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2009/30/EK irányelv) 1. cikk 2. pont a) alpont ii) 6. és 7. pontjának,
  - b) a 2009/30/EK irányelv 1. cikk 2. pont a) alpont ii) 8. és 9. pontjának,
  - c) a 2009/30/EK irányelv 1. cikk 5. pont (2) alpontjának,
  - d) a 2009/28/EK irányelv 2. cikk i) pontjának,
  - e) a 2009/28/EK irányelv 3. cikk (4) bekezdés a)–c) pontjának,
  - f) a 2009/28/EK irányelv 5. cikk (1) bekezdés 3. albekezdésének,
  - g) a 2009/28/EK irányelv 21. cikk (2) bekezdésének,
  - h) 2003/30/EK irányelv 4. cikk (1) bekezdésének való megfelelést szolgálja.
- 16. §** (1) A Jöt. 7. §-ának 37/B. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[7. § E törvény alkalmazásában]
„37/B. E85: a 3824 90 99 vámtarifaszám alá tartozó, üzemanyagcélra előállított, legalább 70%, legfeljebb 85% olyan bioetanolt tartalmazó termék, amelyet kizárólag Közösségben termelt, mezőgazdasági eredetű alapanyagból gyártottak, és amely a biomassa, a köztes termékek és a bioüzemanyag fenntartható előállítására vonatkozó követelményekre vonatkozó részletes szabályokról szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint fenntartható módon előállítottak minősül;”
- (2) A Jöt. 7. §-a a következő 49. ponttal egészül ki:
[7. § E törvény alkalmazásában]
„49. *fenntarthatósági bizonyítvány*: a bioüzemanyagok fenntartható előállításának szabályairól szóló jogszabályban foglaltak szerint kiállított, a bioüzemanyag fenntartható módon történt előállítását igazoló okmány.”
- (3) A Jöt. 55. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) Visszaigényelhető továbbá a vámhatóság által engedélyezett bioüzemanyag-adóráktárban előállított,
a) bányászati tevékenység során bányaterületen, valamint
b) a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény szerinti közfeladat ellátása során
közúti forgalomban nem használt gépek és mechanikus berendezések üzemeltetéséhez ténylegesen felhasznált, adóztan beszerzett, fenntartható módon előállítottak minősülő biodízel után a beszerzéskor megfizetett adóból literenként 79 Ft.”
- (4) A Jöt. 56. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az adó visszaigénylését a gázolaj, a repülőgép-üzemanyag, illetve a biodízel adót tartalmazó áron történt beszerzéséről, vagy – az 55. § (4) bekezdés a) pont szerinti esetben – a gépi bér munka-szolgáltatás igénybevételéről a visszaigénylésre jogosult nevére kiállított számlával és a tényleges felhasználás külön jogszabályban foglaltak szerinti igazolásával, a repülőgép üzemanyag esetében továbbá a repülés időpontját, célját és teljesítését igazoló okmánnyal, biodízel esetében pedig fenntarthatósági bizonyítvánnyal kell dokumentálni.”
- 17. §** Hatályát veszti az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény 143/A. §-át megelőző alcíme és 143/A–143/E. §-a.

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2010. évi CXVIII. törvény az Országos Rádió és Televízió Testület 2009. évi költségvetésének végrehajtásáról*

Az Országgyűlés az Országos Rádió és Televízió Testület 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi LXXXIII. törvényben meghatározott költségvetése végrehajtásáról a következő törvényt alkotja.

A főösszegek alakulása

- 1. §** (1) Az Országgyűlés az Országos Rádió és Televízió Testület (a továbbiakban: ORTT) 2009. évi költségvetése végrehajtását 1602,736 M Ft, azaz egymilliárd-hatszázkettszázötvenhétmillió-hétszázharminchatezer forint bevétellel és 1497,580 M Ft, azaz egymilliárd-négy száz kilencvenhétmillió-ötszáznyolcvanezer forint kiadással jóváhagyja.
- (2) Az ORTT 2009. évi költségvetése végrehajtásának mérlegét e törvény 1. és 2. melléklete tartalmazza.

A bevételek részletezése

- 2. §** (1) Az ORTT általános működési és felhalmozási kiadásainak fedezetére a Műsorszolgáltatási Alap által – a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) 84. § (2) és (3) bekezdése alapján – átutalt összes támogatás 1034,110 M Ft, azaz egymilliárd-harmincnégy millió-egyszázötven ezer forint.
- (2) A Műsorszolgáltatási Alaptól kapott rendkívüli finanszírozás 524,230 M Ft, azaz ötszázhuszonnégy millió-kettőszázharmincezer forint.
- (3) Az ORTT intézményi működési és felhalmozási bevétele 14,148 M Ft, azaz tizennégy millió-egyszáznegyvennyolcezer forint.
- (4) Az előző években képzett pénzmaradvány elszámolt bevétele 29,248 M Ft, azaz huszonkilenc millió-kettőszáznegyvennyolcezer forint.
- (5) A lakásépítési kölcsön visszatérülése miatt elszámolt bevétele 1,000 M Ft, azaz egymillió forint volt.

A kiadások részletezése

- 3. §** (1) Az ORTT általános működési kiadásai összesen 1446,341 M Ft, azaz egymilliárd-négy száz negyvenhat millió-háromszáznegyvenegyezer forint, a felhalmozási kiadás 51,239 M Ft, azaz ötvenegymillió-kettőszázharminckilencezer forint.
- (2) A működési kiadásokból 850,866 M Ft, azaz nyolcszázötvenmillió-nyolcszázhatvanhatezer forint a személyi juttatás, 255,078 M Ft, azaz kettőszázötvenöt millió-hetvennyolcezer forint a munkaadókat terhelő járulék és 340,397 M Ft, azaz háromszáznegyvenmillió-háromszázkilencvenhétezer forint a dologi kiadás.

A pénzmaradvány jóváhagyása

- 4. §** (1) Az Országgyűlés az ORTT 2009. évi módosított pénzmaradványát az éves mérleg források oldalán szereplő összegével egyezően 105,156 M Ft, azaz százötvenöt millió-egyszázötvenhatezer forint értékben hagyja jóvá.
- (2) A pénzmaradvány összege a 2009. évi kötelezettségvállalások 2010. évre áthúzódó pénzügyi teljesítésének fedezetére, valamint a szervezeti változásból adódó kötelezettségek teljesítésére használható fel.

Költségvetésen kívüli ORTT kezelésű bevételek és kiadások alakulása

- 5. §** (1) Az ORTT költségvetésen kívüli, ORTT kezelésű 2009. évi bevétele 7891,101 M Ft, azaz hétmilliárd-nyolcszázkilencven-egymillió-egyszázegyezer forint.
- (2) Az ORTT költségvetésen kívüli, ORTT kezelésű 2009. évi kiadása 7825,757 M Ft, azaz hétmilliárd-nyolcszázhuszonöt millió-hétszázötvenhétezer forint.
- (3) Az (1) bekezdésben megállapított bevételek és a (2) bekezdésben megállapított kiadások részletezését e törvény 3. és 4. melléklete tartalmazza.

---

* A törvényt az Országgyűlés a 2010. november 2-i ülésnapján fogadta el.

A Műsorszolgáltatási Alap költségvetésének végrehajtása

- 6. §** Az Országgyűlés az Rttv. 32. §-ában és a 77. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az ORTT zárszámadásának mellékleteként jóváhagyja a Műsorszolgáltatási Alap 2009. évi költségvetése végrehajtásának mérlegét (5. melléklet).

Záró rendelkezés

- 7. §** Ez a törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2010. évi CXVIII. törvényhez

Az ORTT 2009. évi költségvetése végrehajtásának mérlege

Bevételek

Előirányzat neve	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Millió forintban
			2009. évi teljesítés
Fix összegű támogatás	1034,110	1034,110	1034,110
Rendkívüli finanszírozás	524,230	524,230	524,230
Működési és felhalmozási bevételek	6,000	14,148	14,148
2007. évi pénzmaradvány felhasználása		29,248	29,248
Lakáskölcsön visszatérülése		1,000	1,000
Összesen:	1564,340	1602,736	1602,736

2. melléklet a 2010. évi CXVIII. törvényhez

Az ORTT 2009. évi költségvetése végrehajtásának mérlege

Kiadások

Előirányzat neve	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Millió forintban
			2009. évi teljesítés
Személyi juttatások	932,422	900,838	850,866
Munkaadókat terhelő járulékok	285,418	285,448	255,078
Dologi kiadások	316,700	363,125	340,397
Felhalmozási kiadások	29,800	53,325	51,239
Összesen:	1564,340	1602,736	1497,580

3. melléklet a 2010. évi CXVIII. törvényhez

Az ORTT költségvetésen kívüli bevételeinek mérlege

Előirányzat neve	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Millió forintban
			2009. évi teljesítés
Műsorszolgáltatási díj	5098,487	5906,807	5906,807
Frekvencia pályázati díj	10,200	252,340	252,340
Támogatási pályázati díj	30,495	64,903	64,903
Kötbér	110,000	116,099	116,099
Bírság	29,000	78,784	78,784
Késedelmi kamat	4,000	17,425	17,425
ÁFA	1029,077	1292,825	1292,825
ÁFA kötelezettség finanszírozás MA-tól		66,540	66,540
Óvadék		93,237	93,237
Bankköltség térítése		2,140	2,140
Függő bevétel		0,001	0,001
<i>Összesen</i>	<i>6311,259</i>	<i>7891,101</i>	<i>7891,101</i>

4. melléklet a 2010. évi CXVIII. törvényhez

Az ORTT költségvetésen kívüli kiadásainak mérlege

Előirányzat neve	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Millió forintban
			2009. évi teljesítés
Műsorszolgáltatási díj	5098,487	5906,807	5809,981
Frekvencia pályázati díj	10,200	252,340	280,340
Támogatási pályázati díj	30,495	64,903	64,364
Kötbér	110,000	116,099	116,018
Bírság	29,000	78,784	76,939
Késedelmi kamat	4,000	17,425	17,901
ÁFA	1029,077	1292,825	1242,548
Finanszírozott ÁFA visszatérítés MA-nak		66,540	104,957
Óvadék		93,237	110,569
Bankköltség kifizetése		2,140	2,140
Függő kiadás		0,001	
<i>Összesen</i>	<i>6311,259</i>	<i>7891,101</i>	<i>7825,757</i>

A Műsorszolgáltatási Alap 2009. évi költségvetésének teljesítése – bevételi oldal

adatok M Ft-ban

I. BEVÉTELEK		2009. év		
		eredeti előirányzat	módosított előirányzat	teljesítés
1.	üzembentartási díj	25 852,747	25 852,747	25 773,798
1.1.	átvállalt üzembentartási díj	24 936,700	24 936,700	24 936,700
1.2.	átvállalással nem érintett üzembentartási díj	916,047	916,047	837,098
2.	műsorszolgáltatási díj	5 098,487	5 098,487	5 392,302
2.1.	MTM-SBS Televízió Zrt.	1 963,705	1 963,705	1 917,391
2.2.	Magyar RTL Televízió Zrt.	1 783,773	1 783,773	1 741,703
2.3.	Danubius Rádió M. Zrt./Advenio M. Zrt.	0,000	0,000	350,000
2.4.	Sláger Rádió M. Zrt./FM1 M. Zrt.	200,000	200,000	377,500
2.5.	nem országos műsorszolgáltatási jogosultságok	1 151,009	1 151,009	1 005,708
3.	pályázati díjak	40,695	40,695	60,289
4.	kötbér, kártérítés, bírság	143,000	143,000	185,982
5.	önkéntes befizetések	0	0	0
6.	egyéb bevételek	53,885	53,885	168,005
7.	finanszírozott áfa térülés	-	-	39,974
KÖLTSEGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN		31 188,814	31 188,814	31 620,350

A Műsorszolgáltatási Alap 2009. évi költségvetésének teljesítése – kiadási oldal

adatok M Ft-ban

II. KIADÁSOK		2009. év		
		eredeti előirányzat	módosított előirányzat	teljesítés
1.	továbbutalandó üzembentartási díj	24 301,581	24 301,581	24 239,058
1.1.	Magyar Televízió Zrt.	10 341,099	10 341,099	10 314,546
1.2.	Magyar Rádió Zrt.	7 238,769	7 238,769	7 220,182
1.3.	Duna Televízió Zrt.	6 204,659	6 204,659	6 188,728
1.4.	ORTT	258,527	258,527	257,738
1.5.	közalapítványok összesen	258,527	258,527	257,864

II. KIADÁSOK		2009. év		
		eredeti előirányzat	módosított előirányzat	teljesítés
2.	céltámogatások	1 906,109	1 906,109	1 374,612
2.1.	közszolgálati műsorszámok támogatása		224,396	0,000
2.2.	közszolgálati műsorok támogatása		604,819	747,560
2.3.	digitális műsorterjesztés fejlesztése és a digitális átállás költségei		695,516	251,004
2.4.	nem nyereségérdekelt műsorszolgáltatók támogatása		190,689	194,458
2.5.	közműsor-szolgáltatók támogatása		190,689	181,590
3.	továbbutalandó műsorszolgáltatási díj	1 963,705	1 963,705	2 267,391
3.1.	Magyar Televízió Zrt.		1 374,593	1 342,174
3.2.	Duna Televízió Zrt.		589,112	575,217
3.3.	Magyar Rádió Zrt.		0,000	350,000
4.	kiegészítő támogatások	1 292,637	1 816,867	1 815,416
4.1.	ORTT		775,582	1 300,602
4.2.	közalapítványok összesen		517,055	514,814
5.	Igazgatóság	867,212	927,221	781,864
5.1.	személyi juttatások		424,074	380,753
5.2.	munkaadót terhelő járulékok		128,924	118,887
5.3.	dologi kiadások		289,684	240,351
5.4.	felhalmozási kiadások		24,530	41,873
6.	szerzői jogdíjak	218,317	218,317	218,317
7.	pályázatok bírálatának költségei	30,495	31,732	40,904
8.	az ORTT-t terhelő, műsorszolgáltatók által be nem fizetett áfa	38,262	38,262	75,469
9.	rendkívüli finanszírozás az ORTT részére	524,230	-	-
10.	műsorszolgáltatási díjjal és egyéb jogi költségekkel összefüggő kiadások	46,266	46,898	3,869
11.	egyedi támogatások, szabad keret terhére kiírt pályázatok	-	155,336	115,247
KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN		31 188,814	31 406,028	30 932,147
KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN		31 188,814	31 188,814	31 620,350
EGYENLEG (pénzmaradvány változás)		0,000	-217,214	688,203

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A nemzeti fejlesztési miniszter és a nemzetgazdasági miniszter

16/2010. (XI. 18.) NFM–NGM együttes rendelete

a 2007–2013 időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának általános eljárási szabályairól szóló 16/2006. (XII. 28.) MeHVM–PM együttes rendelet módosításáról

A 2007–2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről szóló 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 73. § b) pontjában, valamint 84. § a) pontjában meghatározott feladatkörünkben eljárva a következőket rendeljük el:

1. § A 2007–2013 időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának általános eljárási szabályairól szóló 16/2006. (XII. 28.) MeHVM–PM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) 20–22/B. §-a és az azt megelőző Közbeszerzési eljárások lefolytatása alcíme helyébe a következő rendelkezés lép és a következő 22/C–22/G. §-okkal egészül ki:

„Közbeszerzési eljárások lefolytatása

20. § (1) Ha a kedvezményezett és a projektgazda vagy a kedvezményezett és közbeszerzésekről szóló törvény (a továbbiakban: Kbt.) szerinti ajánlatkérő szervezet személye elválik egymástól, a projektgazdára, illetve az ajánlatkérőre jelen alcímben a kedvezményezett tekintetében meghatározott rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

(2) A kedvezményezett a támogatási döntésről szóló értesítés kézhezvételét – kiemelt, kétfordulós és kistérségi programban meghatározott projektek esetében a részletes projektjavaslat benyújtását – követően jelen alcím rendelkezései szerint köteles eljárni. Ha a kedvezményezett a támogatási döntésről szóló értesítés kézhezvételét – kiemelt, kétfordulós és kistérségi programban meghatározott projektek esetében a részletes projektjavaslat benyújtását – megelőzően közbeszerzési eljárást folytat le, abban az esetben is jelen alcím rendelkezései szerint köteles eljárni.

(3) A jelen alcím szerinti közbeszerzési eljárások lefolytatásáért és Kbt. szerinti dokumentálásáért – a központosított közbeszerzés kivételével – a kedvezményezett felelős. Ha a támogatás felhasználására központosított közbeszerzési eljárás alapján kerül sor, a kedvezményezett felelős az eljárás során a pályázat, illetve a támogatási szerződés és a központosított közbeszerzési rendszerről, valamint a központi beszerző szervezet feladat- és hatásköréről szóló kormányrendelet szerinti keretmegállapodáson alapuló egyedi szerződés összhangjának megteremtéséért, továbbá a támogatás felhasználásának ellenőrzése során az eljárás dokumentumai rendelkezésre bocsátásáért.

(4) Ha a kedvezményezett jelen alcímben foglalt kötelezettségeit nem, vagy nem megfelelően teljesíti a felelőssége a 2007–2013. programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások fogadásához kapcsolódó pénzügyi lebonyolítási és ellenőrzési rendszerek kialakításáról szóló kormányrendeletben (a továbbiakban: KR.) meghatározott szabálytalansági eljárás keretében kerül megállapításra, amely alapján a támogatási szerződés szerinti támogatás egy része vagy egésze visszavonható, illetve kiemelt, kétfordulós és kistérségi programban meghatározott projektek esetében az igényelthez képest csökkentett támogatás ítélt meg.

21. § (1) A közösségi értékhatárokat el nem érő értékű, továbbá építési beruházás, építési koncesszió esetén a 300 millió forintot el nem érő értékű közbeszerzési eljárás során a (2)–(4) bekezdésben foglaltak alkalmazandók.

(2) A kedvezményezett a közbeszerzési eljárás eredményhirdetésének időpontjáról – legalább 2 munkanappal megelőzően – értesíti a közreműködő szervezetet. A kedvezményezett az eredményhirdetést követő 2 munkanapon belül megküldi a közbeszerzési eljárás során keletkezett összes dokumentumot – jogorvoslati eljárás esetén a KDB döntését tartalmazó dokumentumot is – a közreműködő szervezet részére. Az eredményhirdetés kifejezés alatt az eljárás eredményéről szóló összegzés megküldésének napját is érteni kell.

(3) A közreműködő szervezet a (2) bekezdés szerinti dokumentumokat – figyelemmel az NFÜ által kiadott egységes működési kézikönyvben foglaltakra is – utóellenőrzésnek veti alá. A közreműködő szervezet a dokumentumok beérkezését követő 5 munkanapon belül az ellenőrzés eredményéről a kedvezményezettet értesíti. A közreműködő szervezet az ellenőrzés eredményétől függően lefolytatja a KR-ben meghatározott szabálytalansági eljárást, illetve a jogorvoslati eljárás kezdeményezését.

(4) Az NFÜ a közbeszerzési eljárások utóellenőrzését magához vonhatja, a döntéséről a közreműködő szervezetet értesíti. Ebben az esetben az ellenőrzést a Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály (a továbbiakban: KFF) végzi.

22. § A közösségi értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési eljárás, továbbá építési beruházás, építési koncesszió esetén a 300 millió forintot elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési eljárás esetében a 22/A.–22/E. §-ban foglaltak alkalmazandók.

22/A. § (1) A kedvezményezett – a műszaki-szakmai tartalom közreműködő szervezettel történt egyeztetését követően – a közbeszerzési eljárás megindítását megelőzően legalább 15 munkanappal a közbeszerzési dokumentumokat közbeszerzési-jogi minőség-ellenőrzés céljából a KFF részére megküldi.

(2) A KFF legfeljebb 5 munkanapon belül elvégzi a közbeszerzési dokumentumok közbeszerzési-jogi minőségellenőrzését, és az erről készített közbeszerzési minőségellenőrzési jelentését a kedvezményezett részére megküldi. A KFF a határidőt – az indokok megjelölésével egyidejűleg – legfeljebb 5 munkanappal meghosszabbíthatja.

(3) A kedvezményezett a közbeszerzési minőségellenőrzési jelentés alapján módosított közbeszerzési dokumentumokat – a jelentésben foglaltakkal egyet nem értése esetén a részletes írásbeli indokolásával együtt – a KFF részére legfeljebb 3 munkanapon belül megküldi.

(4) A KFF további észrevételeiről 2 munkanapon belül tájékoztatja a kedvezményezettet.

(5) A kedvezményezett a közbeszerzési dokumentumokat az észrevételek figyelembevételével véglegesíti. A kedvezményezett figyelemmel a 20. § (3) bekezdésében foglaltakra is, a közbeszerzési eljárását abban az esetben indíthatja meg, ha KFF a közbeszerzési dokumentumokat ellenőrizte és erről tanúsítványt állított ki. A kedvezményezett az eljárás megindításával egyidejűleg az eljárást megindító végleges dokumentumot a KFF részére megküldi. A KFF egyet nem értése esetén jelzi a KR-ben meghatározott szabálytalansági eljárás lefolytatásának, illetve jogorvoslati eljárás kezdeményezésének szükségességét.

22/B. § (1) A kedvezményezett a Kbt. szerinti bontási eljárás időpontjáról legalább 10 munkanappal korábban tájékoztatja a KFF-et. A KFF a közbeszerzési eljárásba – a kedvezményezett tájékoztatása alapján – megfigyelőt jelölhet, erről a kedvezményezettet egyidejűleg értesíti.

(2) A KFF a közbeszerzési eljárásba megfigyelőt jelöl, a megfigyelő az eljárásban a bíráló bizottsági üléseken való személyes részvétellel, illetve a közbeszerzési eljárás iratainak vizsgálatával jogosult részt venni.

(3) A kedvezményezett a megfigyelőt a közbeszerzési eljárás lefolytatása során valamennyi eljárási cselekményről megfelelő időben írásban tájékoztatja, illetve az eljárás során keletkezett dokumentumokat (különösen a felvett jegyzőkönyveket, az egyes eljárási cselekményekhez kapcsolódó dokumentumokat, jogorvoslat esetén az azzal összefüggésben keletkezett dokumentumokat, valamint az ajánlatkérői döntéseket, döntési javaslatokat tartalmazó dokumentumokat) a megfigyelő részére – figyelemmel a 22/C. § (1) bekezdésében foglaltakra – megfelelő időben megküldi.

22/C. § (1) A KFF az eljárás eredményhirdetését megelőzően – a 22/B. § (3) bekezdés szerinti dokumentumok kézhez vételét követő 10 munkanapon belül – közbeszerzési szabályossági jelentést készít, amelyet megküld a kedvezményezett részére.

(2) A közbeszerzési eljárást lezáró döntést meghozó személy vagy testület – figyelemmel a 20. § (3) bekezdésében foglaltakra is – a Kbt. szerinti írásbeli szakvélemény és döntési javaslat, valamint a közbeszerzési szabályossági jelentésében foglaltak figyelembevételével hozza meg az eljárást lezáró döntését. A kedvezményezett figyelemmel a 20. § (3) bekezdésében foglaltakra is, a közbeszerzési eljárást lezáró döntését akkor hozhatja meg, ha a KFF az eljárás lefolytatását ellenőrizte és erről tanúsítványt állított ki. A kedvezményezett az eljárás eredményének kihirdetésével egyidejűleg az írásbeli összegezést, valamint – eltérő vélemény esetén – a szabályossági jelentésben foglaltakkal kapcsolatos álláspontját a KFF részére megküldi. A KFF egyet nem értése esetén jelzi a KR-ben meghatározott szabálytalansági eljárás lefolytatásának, illetve jogorvoslati eljárás kezdeményezésének szükségességét.

22/D. § (1) Támogatás csak a közreműködő szervezet által ellenjegyzett szerződés alapján felmerülő költségekre folyósítható.

(2) A szerződést a közreműködő szervezet ellenjegyzzi, ha

- a) a szerződés ellenjegyzését megalapozó feltételeket a KFF a közbeszerzési eljárás előkészítése, illetve lefolytatása során közbeszerzési-jogi megfelelési szempontból ellenőrizte és erről támogató tanúsítványt állított ki és
- b) a szerződés tartalma a pályázatban vagy a támogatási szerződésben meghatározott projektcéllal összhangban áll, illetve annak tartalmával szemben támogathatósági kifogás nem merül fel.

(3) Ha a közreműködő szervezet a szerződés ellenjegyzését megtagadja, annak okáról részletes írásbeli indokolást ad, amelyet egyidejűleg az NFÜ-nek is megküld.

22/E. § (1) A kedvezményezett a közösségi értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési eljárás, továbbá építési beruházás, építési koncesszió esetén a 300 millió forintot elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés módosításával kapcsolatban, a módosítást 20 munkanappal megelőzően a KFF írásbeli véleményét kéri. A kedvezményezett a szerződést, a módosítás tervezetét, a módosítás indokolását, az indokolást alátámasztó valamennyi dokumentumot, valamint a közreműködő szervezetnek a módosítással kapcsolatos előzetes jogi álláspontját tartalmazó dokumentumot a KFF részére egyidejűleg megküldi. A KFF a szerződés módosításával összefüggésben további dokumentumokat is bekérhet.

(2) A KFF a szerződés módosítását közbeszerzési-jogi szempontból véleményezi.

(3) A KFF a szerződés módosításával kapcsolatos véleményét 10 munkanapon belül megküldi a kedvezményezett részére.

(4) A kedvezményezett a vélemény alapján módosított dokumentumokat – egyet nem értése esetén a részletes írásbeli indokolásával együtt – a KFF részére 5 munkanapon belül megküldi.

(5) A KFF a további észrevételeiről 5 munkanapon belül tájékoztatja a kedvezményezettet.

(6) A kedvezményezett a módosított szerződést a KFF részére 2 munkanapon belül megküldi. A KFF egyet nem értése esetén jelzi a KR-ben meghatározott szabálytalansági eljárás lefolytatásának, illetve jogorvoslati eljárás kezdeményezésének szükségességét.

(7) Jelen szakasz rendelkezéseinek alkalmazása során a 22/D. § is megfelelően alkalmazandó.

22/F. § (1) A jelen alcím rendelkezéseinek alkalmazása során

- a) a kedvezményezett a projektek megvalósítását és a kapcsolódó eljárások időbeli ütemezését a jelen alcímben meghatározott határidők figyelembevételével köteles tervezni és megvalósítani;
- b) a kedvezményezett a dokumentumok megküldésével egyidejűleg köteles feltüntetni a beszerzés Kbt. szerinti becsült értékét, a szerződéshez rendelt elnevezést és a projekt azonosítószámát;
- c) a kedvezményezett a dokumentumokat elektronikus formában küldi meg.

(2) Amennyiben a KFF a 22/A–22/E. §-ban foglalt határidőket elmulasztja, akkor az ellenőrzést megtörténtnek kell tekinteni. A KFF számára előírt határidőbe nem számít bele a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő, jogorvoslati, illetve szabálytalansági eljárás esetén az eljárás felfüggesztésének időtartama.

22/G. § (1) Abban az esetben, ha a 22–22/C. §-ban foglalt eljárásokban utóellenőrzés szükséges, az utóellenőrzést a KFF végzi.”

2. § Az R. 29. §-a a következő (2)–(4) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Az R. – a 2007–2013 időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának általános eljárási szabályairól szóló 16/2006. (XII. 28.) MeHVM–PM együttes rendelet módosításáról szóló 16/2010. (XI. 18.) NFM–NGM együttes rendelettel (a továbbiakban: R2.) megállapított – 21. §–22/A. §-ának, valamint 22/F. §-ának rendelkezéseit az R2. hatálybalépését követően a KFF részére megküldött közbeszerzési dokumentumok tekintetében kell alkalmazni.

(3) Az R. – R2.-vel megállapított – 22/B. §–22/C. §-ának rendelkezéseit az R2. hatálybalépését követően megkezdett közbeszerzési eljárásokra kell alkalmazni.

(4) Az R. – R2.-vel megállapított – 22/D. §-ának rendelkezéseit az R2. hatálybalépését követően benyújtott pályázattal, illetve megkötött támogatási szerződéssel összefüggésben megkezdett közbeszerzési eljárásokra kell alkalmazni.”

3. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 20. napon lép hatályba és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Dr. Fellegi Tamás s. k.,
nemzeti fejlesztési miniszter

Dr. Matolcsy György s. k.,
nemzetgazdasági miniszter

**A vidékfejlesztési miniszter 30/2010. (XI. 18.) VM rendelete
a bor forgalombahozatali járulék megfizetésének, kezelésének, és felhasználásának szabályairól
szóló 70/2007. (VII. 27.) FVM rendelet, valamint a szőlőtermelési potenciálról szóló
86/2009. (VII. 17.) FVM rendelet módosításáról**

A szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény 57. §-a (1) bekezdésének l) pontjában kapott felhatalmazás alapján, – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 73. § c) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben – a 4. § tekintetében a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdés b) pontjában, valamint a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény 57. § (1) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A bor forgalomba hozatali járulék megfizetésének, kezelésének, és felhasználásának szabályairól szóló 70/2007. (VII. 27.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„7. § (1) Az AMC az 5. § (3) bekezdés b) pontja szerint részére átutalt összeget költségvetésében elkülönítetten kezeli, és azt kizárólag a Btv. 24/A. § (7) bekezdésében foglaltak szerint használhatja fel.
(2) Az AMC az 5. § (3) bekezdés b) pontja alapján részére átutalt összeg felhasználását a 9. § (5) bekezdés szerint megküldött javaslatnak megfelelően használhatja fel.”
- 2. §** Az R. 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„9. § (1) A miniszter létrehozza a Bormarketing Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság).
(2) A Bizottság 13 tagból áll, akik közül tizenkettőt a miniszter jelöl, további egy tag az AMC igazgatója, aki egyben a Bizottság titkára. A tagokat a miniszter nevezi ki.
(3) A Bizottság javaslatot tesz a Btv. 24/A. § (7) bekezdésében meghatározott közösségi bormarketing programok végrehajtására, így különösen a közösségi agrármarketing támogatások igénybevételeinek szabályairól szóló rendelet szerinti
a) közösségi bormarketing stratégiára,
b) éves támogatási tervre,
c) pályázati feltételek kialakítására,
d) pályázat során benyújtott pályázatok elfogadására.
(4) A Bizottság a pályázatokat elutasításra, a Bizottság javaslata alapján csökkentett összköltséggel való támogatásra, vagy támogatásra javasolja.
(5) A Bizottság javaslatát a miniszter ellenjegyzi, amelyről az AMC igazgatóját tájékoztatja.
(6) A Bizottság tagjai maguk közül elnököt választanak. A Bizottság üléseit az elnök – akadályoztatása esetén az általa kijelölt tag – vezeti. A Bizottságot az elnök napirend megküldésével hívja össze, legalább évi négy alkalommal.
(7) A Bizottság működésének részletes szabályait a miniszter által jóváhagyott ügyrend tartalmazza.”
- 3. §** Hatályát veszti az R. 8. § (2) bekezdése.
- 4. §** A szőlőtermelési potenciálról szóló 86/2009. (VII. 17.) FVM rendelet a következő 8/A. §-sal egészül ki:
„8/A. § A szőlőültetvények kivágásához nyújtott támogatás feltételeiről szóló 100/2008. (VIII. 6.) FVM rendelet alapján az MVH által kiadott, támogatásra jogosító kivágási engedély jelen rendelet szerinti kivágási engedélynek minősül, ha a kérelmező valamely okból mégsem részesült támogatásban. Az ilyen engedély alapján történő kivágás befejezését követően az MgSzH helyszíni ellenőrzéséről készült jegyzőkönyve alapján az MVH PKI az újratelepítési jogot nyilvántartásba veszi.”
- 5. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon a hatályát veszti.

A vidékfejlesztési miniszter 31/2010. (XI. 18.) VM rendelete az egyes állatvédelmi tárgyú rendeletek módosításáról

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 49. §-a (4) bekezdésének a), f) és g) pontjaiban, valamint az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdésének 19. és 21. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. §-ának c) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. A vágóállatok levágásának és leölésének állatvédelmi szabályairól szóló 9/1999. (I. 27.) FVM rendelet módosítása

1. § A vágóállatok levágásának és leölésének állatvédelmi szabályairól szóló 9/1999. (I. 27.) FVM rendelet [a továbbiakban: 9/1999. (I. 27.) FVM rendelet] 3. számú melléklete e rendelet 1. melléklete szerint módosul.

2. A mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályairól szóló 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet módosítása

2. § A mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályairól szóló 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a (2) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A rendelet hatálya nem terjed ki:]

„a) a vadon élő állatokra, valamint a Magyarországon vadászható állatfajok vadaskertben vagy vadasparkban tartott egyedeire,”

3. § Az R. 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § E rendelet alkalmazásában

a) *állat*: az élelmiszer, gyapjú, bőr vagy szőrme előállításához vagy egyéb mezőgazdasági célra tenyésztett vagy tartott állat, beleértve a halakat, kételtűeket, hullóket, és a Magyarországon nem vadászható, vadon élő fajok mezőgazdasági haszon céljából tenyésztett vagy tartott egyedeit, valamint a Magyarországon vadászható, vadon élő fajok élelmiszer előállítás céljából tenyésztett vagy tartott egyedeit, továbbá a fogoly, fácán, tőkés réce zárt térben, szárnyasvad állomány utánpótlás céljából tenyésztett vagy tartott egyedeit,

b) *állattartás*: az állatok olyan feltételek közötti tartása, amelyben azok egészsége, illetve jó közérzete az ember figyelmétől, gondoskodásától függ,

c) *zárt térben tartás*: fogoly, fácán, tőkés réce esetében a tojótörzs telettetése, a törzsállomány tojtatása, valamint a szárnyasvad elő és középnevelése fedetten zárt körülmények között, ide nem értve ezen fajok vad és félvad tenyésztését, vadászterületen történő utónevelését, kibocsátóhelyen történő tartását, valamint a természetes állomány repatriációját, vérfrissítés céljából való kihelyezését, a vadászterületen történő visszavadítási folyamatot,

d) *baromfi*: a baromfi és keltetőtojás Közösségen belüli kereskedelmére és harmadik országból történő behozatalára irányadó állat-egészségügyi feltételekről szóló 2009/158/EK (2009. november 30.) tanácsi irányelv 2. cikk 1. pontja szerinti baromfi, kivéve a vadászható madárfajokat (ide nem értve a fácánt, foglyot és tőkés récét).”

4. § Az R. 3. §-ának f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az állattartó az állat tartása során köteles a megalapozott tudományos eredmények és tapasztalatok alapján annak fajára, fajtájára, korára, fejlettségére, alkalmazkodási képességére, háziasitottságának fokára, fiziológiai állapotára, etológiai szükségleteire figyelemmel:]

„f) az állatnak szükségtelen fájdalom, sérülés vagy szenvedés okozását elkerülni.”

5. § Az R. a következő 3/A. §-sal egészül ki:

„3/A. § Az állaton minden olyan beavatkozást el kell végezni, melynek elmulasztásával az állat egészsége károsodhat.”

6. § Az R. a következő 11/A. §-sal egészül ki:

„11/A. § (1) Annak az állattartónak, aki mezőgazdasági haszonszerzés céljából legalább ötszáz hústermelés céljából tartott csirkét tart, az állatok jólétéért felelős személyt (továbbiakban: állatjóléti felelős) kell kijelölnie.

- (2) Az állatjóléti felelős feladata, hogy
- a) felügyelje és elősegítse az állatok tartási körülményeit meghatározó állatvédelmi jogszabályok betartását,
  - b) ellássa az állatok gondozásával és felügyeletével megbízott személyeket az állatok jólétével kapcsolatos utasításokkal és útmutatással,
  - c) évente oktatást tartson az állattartó telep dolgozói részére, valamint új dolgozó belépése esetén a munkakezdést megelőzően, mely elvégzett állatvédelmi oktatásokat dokumentálnia kell.
- (3) Az állattartó által kijelölt állatjóléti felelősnek a kijelölést követő fél éven belül állatvédelmi képzésen kell részt vennie, és képesítési bizonyítványt kell szereznie.
- (4) Az állatvédelmi képzés iskolarendszeren kívüli hatósági jellegű képzés. A képzést és a vizsgáztatást a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal területi szerve (a továbbiakban: MgSzH területi szerve) szervezi, végzi, eredményes vizsgát követően képesítési bizonyítványt ad ki, a kiadott képesítési bizonyítványokat nyilvántartja.
- (5) A képesítési bizonyítványt megszerző személy valamennyi állattartó telepen végezhet állatjóléti felelősi tevékenységet. A képesítési bizonyítványt annak kiadásától számított 5 éven belül meg kell újítani, új állatvédelmi képzésen kell részt venni.
- (6) Amennyiben állatjóléti felelőssel rendelkező állattartó telepen az MgSzH területi szerve az állatvédelmi jogszabályokban leírtak súlyos vagy ismétlődő megszegését tapasztalja, az állatjóléti felelőst új képzés elvégzésére kötelezheti.
- (7) A képesítési bizonyítvány formailag egységes, meg kell felelnie a 11. számú melléklet szerinti követelményeknek.
- (8) Az oktatási anyagot, az oktatás és vizsgáztatás módját és a vizsgafeladatokat a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központja (a továbbiakban: MgSzH Központ) hagyja jóvá.
- (9) Az állatvédelmi képzés anyagának magában kell foglalnia az alábbiakat:
- a) az állatok jólétének jellemzői és etikai vonatkozásai;
  - b) az állatok élettani, állathigiéniai, különösen itatási és etetési szükségletei;
  - c) a stressz fogalma, stresszorok az állattartásban, azok hatása az állatok jólétére, a termelés mennyiségére és minőségére;
  - d) az állatok viselkedése, a diszkomfort megnyilvánulásának jelei és fokozatai;
  - e) a gazdaságokban alkalmazandó technikai és környezeti követelmények;
  - f) az állatok gondos kezelésének – megfogásuknak, rakodásuknak, szállításuknak – gyakorlati szempontjai;
  - g) az állatok sürgősségi ellátása, sürgősségi leölése és selejtezése;
  - h) járványügyi megelőző intézkedések, az állattartó telepek járványvédelme;
  - i) az állatok jólétével kapcsolatos jogszabályok előírásai.
- (10) Az Európai Unió tagállamának állampolgára által szerzett, a (9) bekezdés követelményeit magába foglaló, képesítési bizonyítvánnyal igazolt képesítés a (3) bekezdés szerinti állatvédelmi képzésen való részvétellel egyenértékűnek minősül, melynek elismerésére az MgSzH területi szerve képesítési bizonyítványt ad ki. A más tagállamban szerzett képesítési bizonyítványt annak kiadásától számított 5 éven belül meg kell újítani, új állatvédelmi képzésen kell részt venni.”

- 7. §** (1) Az R. 11/A. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „11/A. § (1) Annak az állattartónak, aki mezőgazdasági haszonszerzés céljából legalább
- a) ötszáz, hústermelés céljából tartott csirkét,
  - b) harminc lovat,
  - c) ötven szarvasmarhát,
  - d) száz sertést,
  - e) száz futómadarat,
  - f) száz, Magyarországon vadászható, vadon élő faj élelmiszer előállítás céljából tenyésztett vagy tartott egyedéből álló törzsállományt,
  - g) kétszáz juhot,
  - h) kétszáz kecskét,
  - i) kétszázötven anyanyulat,
  - j) kétszázötven prémesállatot,
  - k) háromszázötven tojótyúkot,
  - l) ötszáz egyéb baromfit, kivéve fácánt, foglyot, tőkés récét,
  - m) ezer foglyot vagy tőkés récét zárt térben,

n) ezer hízónyulat, vagy
o) ötezer fácánt zárt térben
tart, az állatok jólétéért felelős személyt (a továbbiakban: állatjóléti felelős) kell kijelölnie.”

- (2) Az R. 11/A. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Azt a személyt lehet állatjóléti felelősnek kijelölni, aki a kijelölést megelőzően állatvédelmi képzésen részt vett, és képesítési bizonyítványt szerzett.”
- (3) Az R. 11/A. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) A képesítési bizonyítványt megszerző személy valamennyi állattartó telepen végezhet állatjóléti felelősi tevékenységet, állatfajtól és állatlétszámtól függetlenül. A képesítési bizonyítványt annak kiadásától számított 5 éven belül meg kell újítani, új állatvédelmi képzésen kell részt venni.”
- (4) Az R. 11/A. §-ának (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(9) Az állatvédelmi képzés anyagának magában kell foglalnia az alábbiakat, valamennyi állatfaj tekintetében:
a) az állatok jólétének jellemzői és etikai vonatkozásai;
b) az állatok élettani, állathigiéniai, különösen itatási és etetési szükségletei;
c) a stressz fogalma, stresszorok az állattartásban, azok hatása az állatok jólétére, a termelés mennyiségére és minőségére;
d) az állatok viselkedése, a diszkomfort megnyilvánulásának jelei és fokozatai;
e) a gazdaságokban alkalmazandó technikai és környezeti követelmények;
f) az állatok gondos kezelésének – megfogásuknak, rakodásuknak, szállításuknak – gyakorlati szempontjai;
g) az állatok sürgősségi ellátása, sürgősségi leölése és selejtezése;
h) járványügyi megelőző intézkedések, az állattartó telepek járványvédelme;
i) az állatok jólétével kapcsolatos jogszabályok előírásai.”

8. § Az R. 13/A. § (3) bekezdésében az „A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központja (a továbbiakban: MgSzH Központ)” szövegrész helyébe az „Az MgSzH Központ” szöveg lép.

- 9. §** (1) Az R. 2. számú mellékletének 1.3.1. pontjában az „1.3.2–1.3.3. pontokban” szövegrész helyébe az „1.3.2–1.3.4. pontokban” szöveg lép.
(2) Az R. 10. számú mellékletének 1.6. pontjában a „leölésére” szövegrész helyébe a „levágására” szöveg lép.
(3) Az R. 10. számú mellékletének 2.4. pontjában a „leölt” szövegrész helyébe a „levágott” szövegrész lép.

- 10. §** (1) Az R. 4. számú melléklete e rendelet 2. melléklete szerint módosul.
(2) Az R. 10. számú melléklete e rendelet 3. melléklete szerint módosul.
(3) Az R. az e rendelet 4. melléklete szerinti 11. számú melléklettel egészül ki.

3. Az állatoknak a szállítás és a kapcsolódó műveletek közbeni védelmére vonatkozó 1/2005/EK rendelet végrehajtásáról szóló 88/2008. (VII. 18.) FVM rendelet módosítása

- 11. §** Az állatoknak a szállítás és a kapcsolódó műveletek közbeni védelmére vonatkozó 1/2005/EK rendelet végrehajtásáról szóló 88/2008. (VII. 18.) FVM rendelet 3. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:
„3. § (1) Az 1/2005/EK rendelet 17. cikke szerinti képzés iskolarendszeren kívüli hatósági jellegű képzés. A képzést és a vizsgáztatást az állategészségügyi hatóság szervezi, végzi, eredményes vizsgát követően képesítési bizonyítványt ad ki, a kiadott képesítési bizonyítványokat nyilvántartja.
(2) A képesítési bizonyítványt annak kiadásától számított 5 éven belül meg kell újítani, új képzésen kell részt venni.
(3) Amennyiben az állategészségügyi hatóság a képesítési bizonyítvánnyal rendelkező személy tevékenysége során az állatvédelmi jogszabályokban leírtak súlyos vagy ismétlődő megszegését tapasztalja, a képesítési bizonyítvánnyal rendelkező személyt új képzés elvégzésére kötelezheti.
(4) A képesítési bizonyítvány formailag egységes, meg kell felelnie az 1/2005/EK rendelet 17. cikk (2) bekezdésében foglalt követelményeknek.
(5) Az oktatási anyagot, az oktatás és vizsgáztatás módját és a vizsgafeladatokat a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központja hagyja jóvá.”

4. Záró rendelkezések

- 12. §** (1) E rendelet – a (2) és (3) bekezdésekben foglaltak kivételével – a kihirdetést követő 15. napon lép hatályba.
(2) E rendelet 6. §, 8. §, és 10. §-ának (3) bekezdése 2011. január 1-jén lép hatályba.
(3) A 7. § 2013. január 1-jén lép hatályba.
(4) E rendelet 2013. január 2-án hatályát veszti.
- 13. §** Ez a rendelet a hústermelés céljából tartott csirkék védelmét szolgáló minimumszabályok megállapításáról szóló 2007/43/EK (2007. június 28.) tanácsi irányelv 4. cikkéneknek való megfelelést szolgálja.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

1. melléklet a 31/2010. (XI. 18.) VM rendelethez

A 9/1999. (I. 27.) FVM rendelet 3. számú mellékletének 2.3.1.2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.3.1.2. Ha az állatokat egyenként kábítják el, a kábítóberendezést

- el kell látni egy olyan műszerrel, amely méri a terhelés impedanciáját (ellenállását), és megakadályozza a berendezés működését, ha a minimálisan előírt áram nem tud áthaladni,
- el kell látni egy olyan műszerrel, amely az egyes állatoknál fény- vagy hanghatással jelzi a berendezés működési időtartamát,
- el kell látni egy olyan műszerrel, amely jelzi a terhelés alatti feszültséget és az áramerősséget,
- úgy kell elhelyezni, hogy az a)–c) pontban felsorolt műszerek kijelzőjét a kezelőszemély jól láthassa.”

2. melléklet a 31/2010. (XI. 18.) VM rendelethez

1. Az R. 4. számú mellékletének 5. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. A takarmányt és az itatóvizet mennyiségben és időben – különösen az utónevelési időszakban – úgy kell megállapítani, hogy a tömés időszakára az állatok a szervezetet megterhelő nagyobb takarmányadagok befogadását minél kisebb nehézséggel tudják elviselni.”

2. Az R. 4. számú melléklete a következő 5/A. ponttal egészül ki:

„5/A. A táplálás során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a takarmány bejuttatására használt cső elérje a nyelőcsövet, ugyanakkor ne érje el a mirigyes gyomor bejáratát. A cső kizárólag gumiból, vagy hasonló rugalmas anyagból készülhet, átmérője legfeljebb 22 mm lehet.”

3. melléklet a 31/2010. (XI. 18.) VM rendelethez

1. Az R. 10. számú mellékletének 1.1. pontja a következő e) alponttal egészül ki:

[E melléklet alkalmazásában:]

„e) *levágás*: emberi fogyasztásra szánt hal leölése.”

2. Az R. 10. számú mellékletének 2.1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.1. A halak tárolására szolgáló víztestet kötelező átfolyó vízzel vagy vízvisszaforgatással folyamatosan frissíteni. A víz frissítését úgy kell kivitelezni, hogy az oxigéndús levegő finom buborékok formájában, porlasztva jusson a vízbe. A víz be- és kiáramlását úgy kell szabályozni, hogy az oxigéndús víz a medence minden részében elkeveredjen. Az oxigénben gazdag vizet a medence alján vagy az attól függőlegesen számított 30 cm-en belül kell bevezetni.”

4. melléklet a 31/2010. (XI. 18.) VM rendelethez
 „11. számú melléklet a 32/1999. (III. 31.) FVM rendelethez

Bizonyítvány a hatósági állatvédelmi képzésen való vizsgatételről

1. A hatósági állatvédelmi képzésen vizsgát tett személy	
1.1. Vezetéknév	
1.2. Utónevek	
1.3. Születési hely (ország, város), születési idő	
2. A bizonyítvány	
2.1. Bizonyítvány száma	
2.2. Bizonyítvány megújításának határideje	
3. A bizonyítványt kiállító szerv	
3.1. A bizonyítványt kiállító szerv neve és címe	
3.2. A bizonyítványt kiállító szerv elérhetőségei (telefon, fax, e-mail)	
3.3. Dokumentum kelte	
3.4. Név és aláírás	3.5. Bélyegző

”

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései

Az Alkotmánybíróság 190/2010. (XI. 18.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 397/2010. (V. 19.) OVB határozatát a jelen határozatban foglalt indokolással helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I.
  1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) a 397/2010. (V. 19.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta egy országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „Alulírottak egyetértünk azzal, hogy az Országgyűlés nemzetközi szerződés megkötését kezdeményezze az Európai Unió tagállamai, illetve a Földközi-tengerrel határos országok között, amely nemzetközi szerződés azt tartalmazza, hogy a Gibraltári-szorosban gát épüljön azért, hogy a globális felmelegedés miatti tengervízszint-emelkedés ne érintse a Földközi-tenger partvidékét.”
Az OVB álláspontja szerint a kezdeményezés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-ának, mivel annak megfogalmazása megtévesztő a választópolgárok számára és azt a téves látszatot kelti, mintha az aláírásgyűjtés alkalmával népszavazási kezdeményezést támogatnának. A kezdeményezés ugyanis nemzetközi szerződés megkötésére – nem pedig a kérdés Országgyűlés által történő napirendre tűzésére – irányul. Erre tekintettel az OVB az Nsztv. 18. § b) pontja értelmében döntött az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya hitelesítésének megtagadásáról.
  2. Az OVBh. a Magyar Közlöny 2010. évi 82. számában, 2010. május 19-én jelent meg. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése szerint az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet benyújtani. A határozat ellen 2010. június 2-án – határidőben – kezdeményező nyújtott be kifogást.
A kifogást tevő beadványában kifejtette, hogy a hatályos jogszabályok nem teszik kötelezővé azt, hogy a kérdésben szerepeljen „az Országgyűlés tárgyalja meg” vagy ehhez tartalmilag hasonló szövegrészt, ezen kívül az aláírásgyűjtő ív tartalmaz utalást az országos népi kezdeményezésre. Az egyértelműség feltételének a kérdés tehát – szerinte – megfelel. Kérte ezért, hogy az Alkotmánybíróság az OVBh.-t semmisítse meg és az OVB-t utasítsa új eljárás lefolytatására.
- II. A kifogás nem megalapozott.
  1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. Törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság e hatáskörében eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el feladatát [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

2. A népi kezdeményezés gyanánt benyújtott kérdésnek megfelelő aktus valójában nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe, mivel az Alkotmány 19. § (3) bekezdésének f) pontjára, 30/A. § b) pontjára és 35. § (1) bekezdésének j) pontjára figyelemmel az Országgyűlés közreműködése a nemzetközi szerződéses kötelezettségek létrejöttének eljárási folyamatában nem a közvetlen kezdeményezés révén érvényesül, hanem később, a letárgyalt szerződésszöveg megerősítési (ratifikációs) eljárása során, amelyet az Országgyűlés vagy önállóan, vagy a köztársasági elnököt a megerősítés okmány kiállítására való felhatalmazás megadása révén végez el. [A szerződéskötési eljárást és különösen a megerősítésre (ratifikációra), azaz a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére irányuló eljárást részleteiben a 2005. évi L. törvény szabályozza.]

Az Alkotmánybíróság a kifogást nem találta megalapozottnak, és a 397/2010. (V. 19.) OVB határozatot a jelen határozatban foglalt indokolással helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság jelen határozatának közzétételét az OVBh.-nak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2010. november 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 975/H/2010.

Az Alkotmánybíróság 191/2010. (XI. 18.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 414/2010. (VI. 17.) OVB határozatát a jelen határozatban foglalt indokolással helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I.
1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) a 414/2010. (VI. 17.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta egy országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „Kezdeményezzük, hogy az Országgyűlés tűzze napirendjére és tárgyalja meg, hogy az Országgyűlés nemzetközi szerződés megkötését kezdeményezze az Európai Unió tagállamai, illetve a Földközi-tengerrel határos országok között, amely nemzetközi szerződés azt tartalmazza, hogy a Gibraltári-szorosban gát épüljön azért, hogy a globális felmelegedés miatti tengervízszint-emelkedés ne érintse a Földközi-tenger partvidékét.”
Az OVB határozatában megállapította, hogy a népi kezdeményezés tárgyát képező kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe, tekintettel arra, hogy nem érinti a Magyar Köztársaság államhatárait, illetve nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettségeit. Mivel a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe, az OVB az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (Nsztv.) 18. § a) pontja alapján megtagadta az aláírásgyűjtő ív hitelesítését.
  2. Az OVBh. a Magyar Közlöny 2010. évi 104. számában, 2010. június 17-én jelent meg. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése szerint az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet benyújtani. A határozat ellen 2010. július 2-án – határidőben – kezdeményező nyújtott be kifogást.
Az indítványozó álláspontja szerint az OVB a kifogásban támadott határozatában elvitatja az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (1) bekezdésének f) pontjában rögzített, nemzetközi szerződések megkötésére vonatkozó jogát. Rámutat továbbá, hogy a kérdés – az OVB álláspontjával ellentétben – érinti a Magyar Köztársaság nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettségeit, hiszen hazánk több, Földközi-tengerrel határos országgal is kötött katasztrófavédelemmel kapcsolatos nemzetközi megállapodást. Az indítványozó az OVB hibás jogértelmezésének orvoslását kérte az Alkotmánybíróságtól.
- II.
- A kifogás nem megalapozott.
1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. Törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság e hatáskörében eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el feladatát [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
  2. A kifogásolt határozat indokolása szerint a népi kezdeményezés tárgyát képező kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe, tekintettel arra, hogy nem érinti a Magyar Köztársaság államhatárait, illetve nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettségeit, ezért kellett megtagadni aláírásgyűjtő ív hitelesítését.
A népi kezdeményezés gyanánt benyújtott kérdésnek megfelelő aktus valóban nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe – ahogyan azt az OVB is megállapította – de nem az OVBh.-ban említett okból, hanem azért mivel az Alkotmány 19. § (3) bekezdésének f) pontjára, 30/A. § b) pontjára és 35. § (1) bekezdésének j) pontjára figyelemmel az Országgyűlés közreműködése a nemzetközi szerződéses kötelezettségek létrejöttének eljárási folyamatában nem a közvetlen kezdeményezés révén érvényesül, hanem később, a letárgyalt szerződésszöveg megerősítési (ratifikációs) eljárása során, amelyet az Országgyűlés vagy önállóan, vagy a köztársasági elnököt a megerősítés okmány kiállítására való felhatalmazás megadása révén végez el. [A szerződéskötési eljárást és különösen a megerősítésre (ratifikációra), azaz a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére irányuló eljárást részleteiben a 2005. évi L. törvény szabályozza.]

Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az OVBh. rendelkező részét helybenhagyta, az Alkotmánybíróság jelen határozatában kifejtett indokok alapján.

Az Alkotmánybíróság jelen határozatának közzétételét az OVBh.-nak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2010. november 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1081/H/2010.

Az Alkotmánybíróság 192/2010. (XI. 18.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára és mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványok tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a jogalkotó az Alkotmány 57. § (5) bekezdését sértő, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet követett el azzal, hogy a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 20. §-ában nem biztosította, hogy a védett iratoknak az eljárás részévé válása esetében az irat birtokosa jogorvoslati joggal élhessen az irat védettségét illetően.
Az Alkotmánybíróság ezért felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotási kötelezettségének 2011. június 30-ig tegyen eleget.
2. Az Alkotmánybíróság a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 3. § 10., 11. és 25. pontjai, a 18. § (5) bekezdése, a 18/A. §-a, a 22. § f) pontja, a 25. § (2) bekezdése, a 36. § (4) bekezdése, a 38/A. §-a, valamint a 46. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasítja.
3. Az Alkotmánybíróság a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 19/A. §-a, valamint a 76. § (5) bekezdése

alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában az eljárást megszünteti.

4. A követelményeknek meg nem felelő indítványokat az Alkotmánybíróság visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. 1. Az Alkotmánybírósághoz három indítvány érkezett, melyek a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény (a továbbiakban: Gyftv.) 36. § (4) bekezdését vélték alkotmányellenesnek. E jogszabályi rendelkezést az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2008. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Gyftvmód.) 38. § (1) bekezdése 2009. február 15. napjától iktatta a Gyftv.-be.
- A folyamatban levő ügyeket – azok tárgyi összefüggése okán – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, többször módosított és egységes szerkezetbe foglalt 2/2009. (I. 12.) Tü határozat (a továbbiakban: Ügyrend, ABK 2009. január, 3.) 28. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság egyesítette, és egy eljárásban bírálta el.
- Az Alkotmánybíróság a Gyftv. 36. § (4) bekezdését a 87/2008. (VI. 18.) AB határozatával (a továbbiakban: Abh., ABH 2008, 707.) alkotmányellenesnek minősítette és a kihirdetés napjával megsemmisítette. Ezt követően a jogalkotó a Gyftvmód.-dal – egyéb, a Gyftv.-t érintő módosítások mellett – lényegében a megsemmisített rendelkezés tartalmával megegyező szabályt vezetett be azzal, hogy az Alkotmánybíróságnak az e rendelkezéssel szemben megfogalmazott alkotmányossági kifogásának eleget téve új 38/A. §-t is beiktatott a törvénybe, mely a mentesülés eseteit sorolja fel.
2. Az első indítványozó szerint a Gyftv. új 36. § (4) bekezdése, mely a gyógyszerismertetési tevékenység folytatása esetén a foglalkoztatóra gyógyszerismertetés esetén havonta négyszáztizenhatezer, gyógyászati segédeszköz ismertetése esetén havonta nyolcvanháromezer forint összegű befizetési kötelezettséget ró, sérti az Alkotmány 9. § (2) bekezdését, azaz a vállalkozáshoz való jogot. Álláspontja szerint a gyógyszerismertetési díj kivetésének hiányzik a jogpolitikai célja, az nem alapulhat a Gyftv. 7. §-ában fogalt „szolidaritási klauzulán”, ugyanis a befizetés fix összegű és nem a forgalmazott gyógyszerek mennyiségével arányosan kerül kiszabásra. A gyógyszerismertetési díj olyan mértékben korlátozza a vállalkozó piacra jutási lehetőségeit – érvel az indítványozó –, hogy a vállalkozói tevékenység gyakorlásának ellehetetlenítésével ténylegesen kiüresíti a vállalkozáshoz való jogot. A kizárólag orvosi vényre kiadható, a társadalombiztosítás által támogatott gyógyszerek orvosokkal való megismertetését ugyanis az orvoslátogatói hálózat lényegében kizárólagosan végzi. Ezen orvoslátogatók pedig „tudományos tanácsadói” jellegű munkájuk ellenértékéeként – fizetésként – nem „sikerdíjat”, hanem fix havidíjat kapnak.
- Az indítványozó álláspontja szerint a Gyftv. 36. § (4) bekezdése az arányos közteherviselés elvét (Alkotmány 70/I. §) is sérti. Hangsúlyozta, hogy a „bevétel-orientált jogpolitikai célt szolgáló”, viszonylag csekély összegű tételes egészségügyi hozzájárulás és a „kvázi szankcióként” alkalmazott, jelentős összeget képviselő gyógyszerismertetési díj alkotmányossági szempontból nem hasonlíthatók össze. Emellett – érvel az indítványozó – a Gyftv.-be az Alkotmánybíróság megsemmisítő határozatát követően beiktatott, szűk mentességi okok továbbra sem biztosítják, hogy a gyógyszerismertetési díj kizárólag tényleges, jövedelemszerzésre irányuló tevékenységeket érintő köztehernek minősüljön. Az indítványozó érvei szerint ugyanis a mentességi okok csak a munkaviszony keretében foglalkoztatottakra alkalmazhatók, a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban (pl. megbízási szerződés) foglalkoztatottakra nem. Ebből az indítványozó arra a következtetésre jut, hogy a jogalkotó az Abh.-ban foglalt kötelezettségének az újraszabályozáskor nem tett eleget. Emellett arra hivatkozott, hogy a jogszabály továbbra is „ténylegesen meg nem szerzett jövedelmet” adóztat, ugyanis az orvoslátogató tanácsadói jellegű tevékenységéből közvetlen gazdasági előny, jövedelem nem keletkezik (illetve annak mértéke pontosan nem állapítható meg, tehát fikción alapul), hiszen az orvoslátogatónak nincs közvetlen ráhatása arra, hogy a gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök rendelésével kapcsolatban a szakemberek (orvosok) végül milyen döntést hoznak. A gyógyszerismertetési díjat az indítványozó konfiskatórius jellegűnek tekintette és úgy vélte, hogy a jogalkotó ezzel az arányosság követelményét megsértve, a gyógyszerismertetői tevékenységet ellehetetlenítve alkotmányellenes helyzetet idézett elő.
- Az indítványozó a hátrányos megkülönböztetés tilalmának sérelmét (Alkotmány 70/A. §) is megvalósulni látta, ugyanis a jogalkotó a foglalkoztatót a gyógyszerismertetési díjjal a munkaviszonyt általában terhelő közterhektől eltérő

közteherviselési kötelezettséggel sújtja, a többi, a munkaerőpiacon jelen levő foglalkoztatóval szemben. Álláspontja szerint a gyógyszerek forgalmának növelését közvetlenül vagy közvetve befolyásolni képes munkakörök „szankción keresztül” korlátozása indokolatlan, önkényes és egyben aránytalan is.

3. Egy másik indítványozó szintén a vállalkozás jogának és a gazdasági verseny szabadságának [Alkotmány 9. § (2) bekezdés] a sérelmét állította. Utalt arra, hogy csak a jelentős tőkével rendelkezők képesek a díj megfizetésére, illetve, hogy azok a vállalkozások, melyek „régebb óta foglalkoznak gyógyszerismertetéssel” előnyben vannak a piacra újonnan belépőkkel szemben.

Az Alkotmány 70/A. § (3) bekezdésének a sérelmét abban látta, hogy esélyegyenlőtlenséghez vezet, ha a magas díj miatt az orvoslátogatókat a foglalkoztató elbocsátja, valamint hogy a jogszabály nem tesz különbséget a részmunkaidőben és a főállásban dolgozó orvoslátogatók között. Az indítványozó szerint a támadott rendelkezés a testi és lelki egészséghez való jogot (Alkotmány 70/D. §) is sérti, hiszen az orvoslátogatói létszám csökkenésével – mint a díj bevezetésének egyik hatásával – az orvosok korlátozva vannak gyógyítási lehetőségek megismerésében. Végül a jogszabály különbséget tesz a gazdasági társaságok között a tekintetben, hogy azok milyen vagyoni helyzetben vannak, ezért a Gyftv. 36. § (4) bekezdése az indítványozó szerint az Alkotmány 70/I. §-ában megfogalmazott arányos közteherviselés elvébe is ütközik.

4. A harmadik indítványozó a fenti indokokból a Gyftv. 36. § (4) bekezdése mellett a Gyftv. alábbiakban felsorolt rendelkezéseinek alkotmányossági vizsgálatát is kérte.

A kereskedelmi gyakorlatnak a Gyftv. 3. § j) pontjában meghatározott fogalmát az indítványozó túlzottan tágan tartja, mely bizonytalan jogfogalom miatt az Országos Gyógyszerészeti Intézet (a továbbiakban: OGYI) és az Egészségbiztosítási Felügyelet (a továbbiakban: EBF) hatásköreiben „párhuzamosságokat alakíthat ki”. A Gyftv. 3. § k) pontját az indítványozó szintén a jogbiztonság követelményében ütközőnek véli, ugyanis szerinte a gyógyszerreklám fogalmának értelmezése sem egyértelmű. A fogyasztó fogalmát megfogalmazó Gyftv. 3. § x) pontja szintén jogbizonytalanságot keletkeztet, ugyanis – érvel az indítványozó – a Gyftv.-ben meghatározott „kereskedelmi tevékenység” túlnyomó részének nem a gyógyszerrel kezelt beteg, hanem más célközönség a „fogyasztója”. A kereskedelmi gyakorlat szabályainak megszegésével okozott károkért fennálló, a Gyftv. 18. § (5) bekezdésében meghatározott felelősség kérdésében az indítványozó szerint nem tisztázott, hogy „kinek okozott, milyen kárért kell helytállni”, ami szintén a jogbiztonság sérelmére vezet. A Gyftv. 18/A. §-a, mint eljárási szabályok értelmezése során az OGYI és az EBF közötti hatáskörmegosztás is bizonytalan, ami az Alkotmány 2. § (1) bekezdését sérti. Úgy vélte, hogy a Gyftv. 19/A. §-a, mely az EBF-nek a jogsértő állapot megszüntetését előíró határozatát azonnali hatállyal alkalmazni rendeli, a jogorvoslat hiánya miatt az Alkotmány 57. § (5) bekezdését sérti. A Gyftv. 20. § (5) bekezdése az indítványozó szerint nem rendezi azt az esetet, ha az ügyvéd és az ügyfél közötti kommunikáció részét képező „védett irat” védettsége tekintetében vita merül fel. Mivel a jogszabály nem biztosítja e tekintetben a jogorvoslatihoz való jogot, ezért az indítványozó az Alkotmány 57. § (5) bekezdésének a sérelmét valószínűsíti.

A gyógyszerek társadalombiztosítási támogatotti körbe való befogadását illetően az indítványozó a Gyftv. 22. § f) pontjával és a 25. § (2) bekezdésével kapcsolatban fogalmazta meg alkotmányossági aggályait. Álláspontja szerint a társadalombiztosítási támogatás megszüntetésére (delistázás) nyitvaálló 90 napos határidő túlzottan rövid ahhoz, hogy az érintettek erre felkészülhessenek, a betegek kezelését „átállítsák”. Emiatt az indítványozó a szabályt az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe és az egészséghez való jog (Alkotmány 70/D. §) rendelkezéseibe ütközőnek vélte. A Gyftv. 36. § (4) bekezdését és a fizetési kötelezettség alóli kivételeket felsoroló 38/A. §-t az előző indítványokhoz hasonló indokból találta alkotmányellenesnek. Úgy vélte, hogy a gyógyszerismertető foglalkoztatása és a foglalkoztatónál keletkezett gazdasági előny közötti okozati összefüggés hiánya nem csak a tényleges munkavégzés hiányára vezethető vissza, ami a piacgazdaság elvének kiüresítéséhez, a szabad véleménynyilvánítás korlátozásához, valamint az arányos közteherviselés elvének sérelméhez vezet. A „nem költséghatékony orvos szankcionálásában”, azaz a továbbképzési kötelezettséget előíró Gyftv. 46. § (2) bekezdésében az emberi méltósághoz való alapvető jog sérelmét látta. Végül a Gyftv. 76. § (5) bekezdésével összefüggésben azt sérelmezte, hogy míg a szabály a forgalomba hozatali engedély jogosultjának csupán lehetőséget ad arra, hogy a közfinanszírozásban nem részesülő gyógyszer esetében meghatározhassa a kiskereskedelmi forgalmazás során érvényesíthető legmagasabb árat, addig az e lehetőséggel nem élő jogosultakat a fogyasztóvédelmi hatóság szankcióval sújthatja.

Végül az indítványozó az Alkotmány sérülni vélt rendelkezései között felsorolta ugyan a 8. §-t, az 50. § (2) bekezdését, valamint a 70/K. §-t, ezek sérelmére vonatkozóan azonban érdemi indokolást nem terjesztett elő.

Az Alkotmánybíróság beszerezte az illetékes miniszter véleményét.

- II. 1. Az Alkotmánynak az indítvánnyal érintett rendelkezései:
- „2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”
- „9. § (1) Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben a köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül.
- (2) A Magyar Köztársaság elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát.”
- „54. § (1) A Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani.”
- „57. § (5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot – a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan – a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.”
- „61. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.”
- „70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.
- (2) Az embereknek az (1) bekezdés szerinti bármilyen hátrányos megkülönböztetését a törvény szigorúan bünteti.
- (3) A Magyar Köztársaság a jogegyenlőség megvalósulását az esélyegyenlőségek kiküszöbölését célzó intézkedésekkel is segíti.”
- „70/B. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a munkához, a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához.”
- „70/D. § (1) A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.”
- „70/I. § Minden természetes személy, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet köteles jövedelmi és vagyoni viszonyainak megfelelően a közterhekhez hozzájárulni.”
2. A Gyftv.-nek az indítványokkal támadott – az indítványok elbírálásakor hatályos – rendelkezései:
- „3. § E törvény alkalmazásában
- (...)
10. *kereskedelmi gyakorlat*: gyógyszer, illetve gyógyászati segédeszköz rendelésének, beszerzésének, értékesítésének vagy fogyasztásának előmozdítására irányuló bármely tájékoztatás, tevékenység, megjelenítési mód, marketing vagy egyéb kereskedelmi kommunikáció. A közforgalmú gyógyszertárak esetében nem minősül kereskedelmi gyakorlatnak a gyógyszerek, gyógyászati segédeszköz kiszolgáltatásakor, valamint a gyógyszerekkel kapcsolatos jogszabályban előírt tájékoztatás nyújtása során végzett egészségügyi szolgáltató tevékenység, továbbá a gyógyszerészi gondozás;
- „11. *reklám*: a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény 3. §-ának d) pontja szerinti gazdasági reklám, azzal, hogy nem reklám
- a) a gyógyszer külön jogszabályban meghatározottak szerinti címkéje és betegtájékoztatója, valamint a gyógyászati segédeszköz használati utasítása,
- b) az olyan tényszerű informatív bejelentés vagy tájékoztató jellegű anyag, amely a gyógyszer, illetve gyógyászati segédeszköz csomagolásának megváltoztatásáról vagy a gyógyszer kedvezőtlen mellékhatásáról tájékoztat, továbbá
- c) a kereskedelmi árlista, feltéve, hogy nem tartalmaz a gyógyszer hatásával, gyógyászati segédeszköz alkalmazásával kapcsolatos állítást;
- (...)
25. *fogyasztó*: a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény szerinti fogyasztó;”
- „18. § (5) A (4) bekezdés szerinti jogsértő kereskedelmi gyakorlattal okozott kárért a (4) bekezdésben említett személyek az (1) bekezdésben meghatározott személlyel egyetemlegesen felelnek.”
- „18/A. § (1) A gyógyszerrel és gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos, fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlat e törvényben, illetve a rendeletben meghatározott szabályai megsértése esetén az eljárás lefolytatására – a (2) bekezdésben foglalt kivételekkel – a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult. Az eljáró hatóság a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott szabályok szerint jár el.
- (2) A 17. § (4) és (6) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén a fogyasztóvédelmi hatóság jár el a fogyasztóvédelemről szóló törvényben meghatározott szabályok szerint.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti eljárásban ügyfélnek minősülnek azok a társadalmi szervezetek is, amelyeknek a nyilvántartásba vett tevékenysége a betegek jogainak védelmére irányul.

(4) A gyógyszerrel és gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos, fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlat e törvényben és a rendeletben meghatározott szabályai betartásának hatósági ellenőrzésére gyógyszer esetén a gyógyszerészeti államigazgatási szerv, gyógyászati segédeszköz esetén az egészségügyi államigazgatási szerv is jogosult.

(5) A gyógyszerrel és gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos, fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlat e törvényben, illetve a rendeletben meghatározott szabályai a fogyasztóvédelemről szóló törvény alkalmazásában fogyasztóvédelmi rendelkezések.

(6) A társadalombiztosítási támogatással rendelhető gyógyszerekkel és gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos, fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlat e törvényben, illetve a rendeletben meghatározott szabályai megsértéséért kiszabott bírság 80%-a az E. Alapot illeti.”

„19/A. § „A 19. § szerinti eljárás során hozott döntés ellen fellebbezésnek nincs helye.”

„20. § (5) Az ügyfél és megbízott ügyvédje közötti kommunikáció során, illetve ilyen kommunikációs célból való felhasználás érdekében keletkezett adat vagy az azt rögzítő irat az egészségbiztosítási felügyeleti hatóság eljárásában bizonyítékként nem használható fel, illetve nem vizsgálható meg, nem foglalható le, szemle során a birtokos az ilyen irat felmutatására nem kötelezhető.”

„22. § Ha törvény ettől eltérően nem rendelkezik, társadalombiztosítási támogatásban akkor részesíthető gyógyszer, tápszer, illetve gyógyászati segédeszköz, ha

- a) a gyógyszer forgalomba hozatali engedélyének jogosultja, a tápszer forgalmazója, illetve a gyógyászati segédeszköz gyártója vagy meghatalmazott képviselője kérelmezi az adott termék kötelező egészségbiztosítás keretében történő támogatásban részesítést;
- b) gyógyszer esetén a külön jogszabályban erre feljogosított hatóság a termék biztonságosságát és hatásosságát elismerte és forgalomba hozatalra engedélyezte;
- c) az adott gyógyszer, tápszer, gyógyászati segédeszköz felhasználásának költséghatékonysága igazolt;
- d) az adott gyógyszer, tápszer, gyógyászati segédeszköz a terápiás felhasználás szempontjából gazdaságosan és célszerűen rendelkezésre áll;
- e) a befogadást kérő a 26. §-ban és külön jogszabályban meghatározott módon és időtartamra vállalja a biztosítói költségekre vonatkozó szabályok betartását;
- f) a szükséges társadalombiztosítási forrás rendelkezésre áll, illetve biztosítható;
- g) a gyógyszer forgalombahozatali engedélyének jogosultja, a tápszer forgalmazója, illetve a gyógyászati segédeszköz gyártója, illetve meghatalmazott képviselője a támogatással történő forgalmazásra, készletben tartásra kötelezettséget vállal.”

„25. § (2) Abban az esetben, ha az egészségbiztosítási szerv a 23. § (6) bekezdése szerinti eljárását követően valamely gyógyszer, tápszer

- a) támogatásának megszüntetéséről vagy nulla százalékra csökkentéséről dönt, a támogatás megszüntetésének vagy nulla százalékra csökkentésének napját a határozat meghozatalának napjától számított 90 napnál korábbi időpontban nem lehet meghatározni,
- b) támogatási mértékének vagy összegének csökkentéséről dönt, a megváltozott összegű finanszírozás kezdőnapját a határozat meghozatalának napját követő naptári negyedév első napjában kell megállapítani.”

„36. § (4) A 12. § (3) bekezdése szerinti, ismertetési tevékenységet folytatót minden általa munkavégzésre irányuló jogviszony keretében foglalkoztatott ismertető személy tevékenysége után havonta gyógyszerismertetés esetén négyszáztizenhatezer, gyógyászati segédeszköz ismertetése esetén nyolcvanháromezer forint összegű befizetési kötelezettség terheli. Ha a foglalkoztatásra irányuló jogviszony hőközben keletkezik vagy szűnik meg, a fizetési kötelezettséget a fenti összegnek a jogviszony napokban meghatározott fennállásának a hónap naptári napjaival arányos része figyelembevételével kell teljesíteni.”

„38/A. § A 12. § (3) bekezdése szerinti, ismertetési tevékenységet folytatót – azon napok tekintetében, amelyeken az a)–g) pontok szerinti körülmény fennáll – a 36. § (4) bekezdése szerinti befizetési kötelezettség nem terheli azon általa munkavégzésre irányuló jogviszony keretében foglalkoztatott ismertető személy után:

- a) akinek táppénzt, baleseti táppénzt, terhességi-gyermekágyi segélyt, gyermekgondozási díjat folyósítanak, ennek időtartama alatt,
- b) akinek gyermekgondozási segélyt folyósítanak, ennek időtartama alatt, kivéve, ha a folyósításban részesülő az ellátás folyósítása alatt munkát végez,

- c) aki keresőképtelen,
  - d) aki fizetés nélküli szabadságát tölti,
  - e) akinek ápolási díjat folyósítanak, ennek időtartama alatt, kivéve, ha a folyósításban részesülő az ellátás folyósítása alatt munkát végez,
  - f) akinek gyermeknevelési támogatást folyósítanak, ennek időtartama alatt, kivéve, ha a folyósításban részesülő az ellátás folyósítása alatt munkát végez,
  - g) aki fogvatartott, a fogva tartás időtartama alatt.”
- „46. § (2) Amennyiben az értékelés szerint a szolgáltató eltér a minőségi és hatékony gyógyszerrendelés külön jogszabályban foglalt szabályaitól, az egészségbiztosítási szerv a külön jogszabály szerint továbbképzési kötelezettséget ír elő.”

III. Az indítványok részben megalapozottak.

1. A jogszabályok az indítványok benyújtáskori állapotához képest az alábbiak szerint módosultak:

A Gyftv. 3. §-ának a)–z) pontjainak számozását az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2009. évi CLIV. törvény 82. § (1) bekezdése 1–27. pontokra módosította, azonban a módosítás a támadott jogszabályok érdemét nem érintette.

Ugyanezen jogszabály 126. § (2) bekezdése a Gyftv. 76. § (5) bekezdését hatályon kívül helyezte.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény módosításáról szóló 2008. évi CXI. törvény hatálybalépésével és a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv átültetésével összefüggő törvénymódosításokról szóló 2009. évi LVI. törvény (a továbbiakban: Ketmód.) 360. §-a értelmében a Gyftv. 18/A. § (1) bekezdésében az „az Fttv.-ben” szövegrész helyébe az „a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben” szöveg, 18/A. § (2) bekezdésében az „1997. évi CLV. törvényben (a továbbiakban: Fgytv.)” szövegrész helyébe a „törvényben” szöveg, a 18/A. § (3) bekezdésében „az eljárást ügyfélként kezdeményezhetik” szövegrész helyébe „az eljárásban ügyfélnek minősülnek” szöveg, a 18/A. § (5) bekezdésében az „az Fgytv.” szövegrész helyébe az „a fogyasztóvédelemről szóló törvény” szöveg lépett.

A Ketmód. 360. §-a szerint a Gyftv. 22. § a) és f) pontjában a „kéri” szövegrész helyébe a „kérelmezi” szöveg lépett.

A Ketmód. 360. §-a szerint a Gyftv. 36. § (4) bekezdésében és a 38/A. §-ában az „ismertető tevékenység végzésére vonatkozó engedéllyel rendelkezőt” szövegrész helyébe az „ismertetési tevékenységet folytatót” szöveg lépett.

Az egyes egészségügyi és szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 4. §-a a Gyftv. 19/A. §-át tartalmilag akképp módosította, hogy a korábbi jogszabályi rendelkezést hatályon kívül helyezve, teljesen más kérdést szabályozva kimondta, hogy a 19. § szerinti eljárás során hozott döntés ellen fellebbezésnek nincs helye. A támadott rendelkezés módosítás előtti szövegét a Gyftv. más szabálya nem tartalmazza.

A Módtv. 2. §-a értelmében a Gyftv. 20. § (5) bekezdésében az „egészségbiztosítási felügyeleti hatóság” szövegrész helyébe az „egészségügyi államigazgatási szerv” szöveg lépett.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint nem a módosító rendelkezéseket hatályba léptető, hanem a módosított rendelkezéseket magába foglaló (inkorporáló) jogszabály rendelkezéseit vizsgálja [174/B/1999. AB határozat, ABH 2005, 870, 871.; 8/2003. (III. 14.) AB határozat, ABH 2003, 74, 81.; 51/2004. (XII. 8.) AB határozat, ABH 2004, 679, 683.; 28/2005. (VII. 14.) AB határozat, ABH 2005, 290, 297.]. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányossági vizsgálatot nem a Gyftvmód., hanem a Gyftv. támadott rendelkezései vonatkozásában folytatta le.

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata az is, hogy a módosított vagy hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezés alkotmányellenességét főszabály szerint az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. §-ában foglalt bírói kezdeményezés és az Abtv. 48. §-a szerinti alkotmányjogi panasz esetében [10/1992. (II. 25.) AB határozat, ABH 1992, 72, 76.] vizsgálja.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ugyancsak sor kerül a hatályon kívül helyezett rendelkezések érdemi vizsgálatára akkor is, ha az indítványozó által támadott jogszabály az új törvényben is változatlan tartalommal jelenik meg. [Erre vonatkozó gyakorlatát az Alkotmánybíróság összefoglalóan az 1266/B/1997. AB határozatban (ABH 2002, 838, 840.) fejtette ki.]

Tekintettel arra, hogy jelen ügyben mindhárom indítvány utólagos normakontroll, ezért az Alkotmánybíróság a vizsgálatot az elbíráláskor hatályos jogszabálysöveg tekintetében végezte el.

Mivel azonban a jogalkotó a Gyftv. 19/A. §-át lényegileg módosította, a 76. § (5) bekezdését pedig hatályon kívül helyezte, ezért az Alkotmánybíróság – állandó és következetes gyakorlata alapján – az Ügyrend 31. § a) pontja értelmében az eljárást e jogszabályi rendelkezések vonatkozásában megszüntette.

2. Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban a Gyftv. 36. § (4) bekezdését kizárólag az Alkotmány 70/I. §-a szempontjából vizsgálta. Ebben a vonatkozásban az Alkotmánybíróság azért állapította meg a norma alkotmányellenességét, mert az nem tartalmazott mentességi szabályokat azokra az esetekre, amelyekben a foglalkoztatásra irányuló jogviszony fennáll ugyan, de a gazdasági haszonszerzésre irányuló munkavégzés (ismertetési tevékenység) elmarad. Ezekben az esetekben – hangsúlyozta az Alkotmánybíróság – a jogalkotó ténylegesen meg nem szerzett jövedelmet adóztat és az adó tárgya nem a jövedelemszerzésre irányuló tevékenység, hanem maga a jogviszony.

3. Az Alkotmánybíróság által megsemmisített rendelkezést a jogalkotó lényegében változatlan tartalommal („ismertető tevékenységre vonatkozó engedéllyel rendelkezőt” szövegrész helyett: „ismertetési tevékenységet folytatót”) újraszabályozta azzal, hogy a Gyftv. 38/A. §-ában tételesen meghatározta, hogy mely esetekben nem terheli a foglalkoztatót befizetési kötelezettség.

Erre tekintettel az Alkotmánybíróságnak az alkotmányossági vizsgálatot az indítványozók által meghatározott egyéb, az Abh.-ban nem vizsgált indokokból az alábbiak szerint kellett elvégeznie.

3.1. Az indítványozók álláspontja az, hogy a Gyftv. 36. § (4) bekezdése azért sérti az Alkotmány 9. § (2) bekezdésében foglalt a vállalkozáshoz való jogot, mert a gyógyszerismertetési díj kivételének egyrészt hiányzik a jogpolitikai célja, másrészt az a vállalkozói tevékenység gyakorlásának ellehetetlenítésével ténylegesen kiüresíti a vállalkozáshoz való jogot, harmadrészt az orvoslátogatók nem „sikerdíjat”, hanem fix havidíjat kapnak.

3.1.1. Azzal az indítványozói hivatkozással összefüggésben, hogy a díjfizetésnek hiányzik a jogpolitikai célja az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg.

A Gyftv. preambuluma kimondja, hogy az Országgyűlés e jogszabályt azért alkotta meg, mert egyrészt felismerte, hogy fontos társadalmi érdek fűződik a gyógyszerekre és gyógyászati segédeszközökre fordított társadalombiztosítási és egyéni kiadások gazdaságilag is hatékony felhasználásához, másrészt felismerte azt is, hogy a gyógyszergyártás iparszerűvé válása és a kereskedelem gyakorlata, a megváltozott fogyasztói szokások és igények, továbbá az információs technológia fejlődése érdemi változásokat idézett elő a gyógyszerek kiskereskedelmi forgalmazásában. Ennek megfelelően – szól a Gyftv. 2. § (1) bekezdése – a törvény célja, hogy garantálja a kötelező társadalombiztosítás körében igénybe vehető ellátások meghatározásának átláthatóságát, kiszámíthatóvá és biztonságossá tegye a rendszer szereplőinek működését, valamint a kötelező társadalombiztosítás rendelkezésére álló források felhasználásának méltányosságát, gazdaságosságát és szakmai hatékonyságát, továbbá meghatározza a közvetlen lakossági gyógyszerellátó tevékenység folytatásának alapvető feltételeit. A gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz ismertetési tevékenységre vonatkozó szabályok – köztük az ismertetési tevékenységet folytatók regisztrációja, illetve a támadott díjfizetést előíró rendelkezés is – átfogó jogpolitikai célja az volt, hogy a folyamatosan bővülő, egyrészt finanszírozási, másrészt közegészségügyi aggályokat felvető hazai gyógyszerfogyasztást az ismertetési tevékenység kereteinek kialakításával visszafogja. A díjfizetés bevezetésének konkrét indoka pedig az volt, hogy a promóciós eszközök (reprezentációs anyagok, broszúrák, személyes ajándékozások, utaztatások) használatát visszaszorítsa, az orvoslátogató személyes közreműködésén alapuló, szakmailag megalapozott ismertetésre viszont nagyobb hangsúlyt helyezzen.

Az indítványozó ezzel szemben a vállalkozáshoz való jog sérelmére hivatkozott.

Az Alkotmány 9. § (2) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát, emellett az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a vállalkozáshoz való jog, alapjog. A vállalkozás joga azt jelenti, hogy bárkinek Alkotmány biztosította joga a vállalkozás, azaz üzleti tevékenység kifejtése.

Az Alkotmány e rendelkezése és a támadott jogszabályi rendelkezés között azon az alapon, hogy a jogszabálynak – az indítványozó állítása szerint – hiányoznak a jogpolitikai indokai, nem állapítható meg alkotmányos összefüggés.

Mindezeket a célokat figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jogpolitikai cél esetleges hiánya a vállalkozáshoz való joggal nem hozható kapcsolatba. Az pedig szintén nem alkotmányossági kérdés, hogy a fenti jogpolitikai célok a jogalkotó által elvárt vagy kívánt hatást érték-e el a gyakorlatban. Emiatt az Alkotmánybíróság az indítvány ezen részét elutasította.

3.1.2. Az indítványozók azt is sérelmesnek tartották, hogy a díj a vállalkozói tevékenység gyakorlásának ellehetetlenítésével ténylegesen kiüresíti a vállalkozáshoz való jogot, különösen annak fényében, hogy az orvoslátogatók nem „sikerdíjat”, hanem fix havidíjat kapnak.

Az Alkotmány 9. § (2) bekezdése azt jelenti, hogy bárkinek Alkotmány biztosította joga a vállalkozás, azaz üzleti tevékenység kifejtése. A vállalkozás joga ugyanis a fentiek értelmében egy bizonyos, a vállalkozások számára az állam által teremtett közgazdasági feltételrendszerbe való belépés lehetőségének biztosítását, más szóval a vállalkozóvá válás lehetőségének – esetenként szakmai szempontok által motivált feltételekhez kötött, korlátozott – biztosítását

jelenti. A vállalkozás joga tehát nem abszolutizálható, és nem korlátozhatatlan: senkinek sincs alanyi joga meghatározott foglalkozással kapcsolatos vállalkozás, sem pedig ennek adott vállalkozási jogi formában való gyakorlásához. A vállalkozás joga annyit jelent – de annyit alkotmányos követelményként feltétlenül –, hogy az állam ne akadályozza meg, ne tegye lehetetlenné a vállalkozóvá válást [54/1993. (X. 13.) AB határozat, ABH 1993, 340, 341–342.].

Jelen esetben az Alkotmánybíróságnak azt kellett megvizsgálnia, hogy a támadott jogszabályi rendelkezés a foglalkoztató, vagy a gyógyszerismertetési tevékenységet ténylegesen kifejtő orvoslátogató „vállalkozásának” ellehetetlenítését eredményezi-e.

Mivel a fizetési kötelezettség nyilvánvalóan a foglalkoztatót terheli, ezért ebben az értelemben – közvetlenül – nem lehet szó a foglalkoztatott személy esetleges „ellehetetlenüléséről”.

Az alkotmányossági vizsgálat tehát arra irányult, hogy a gyógyszer-ismertetési tevékenységet folytató személy tevékenysége után havonta fizetendő négyezerötvenhatszázötven (gyógyászati segédeszköz ismertetése esetén nyolcvanháromezer) forint összegű befizetési kötelezettség olyan mértékű-e, mely ellehetleníti a foglalkoztató tevékenységének gyakorlását, illetve megakadályozza a „vállalkozóvá válást”, amivel esetlegesen a teljes gyógyszerpiac ellehetetlenülését idézi elő.

A gyógyszerészeti tevékenység területén a vállalkozáshoz való jog és a versenyszabadság korlátozásának megvan a megfelelő súlyú alkotmányos indoka. (677/B/1995. AB határozat, ABH 2000, 590, 596.) „A gyógyszer olyan speciális termék, amely különleges szerepet tölt be az egészség megőrzésében és a betegségek gyógyításában. Ezért a gyógyszerpiac hatékony működéséhez fontos társadalmi érdek fűződik. A gyógyszerpiacon az állam szabályozó szerepe nagyobb lehet, mint más termékek piacán, ebből kifolyólag ezen a téren korlátozottabban érvényesül a vállalkozás szabadsága. A törvényhozó – alkotmányos eszközökkel – korlátozhatja vagy megtilthatja egyes tevékenységek (pl. reklámozás) végzését, vagy azok gyakorlását feltételhez kötheti.” [87/2008. (VI. 18.) AB határozat, ABH 2008, 707, 738.].

Az Alkotmánybíróság a fent felsorolt jogpolitikai célokat figyelembe véve arra a megállapításra jutott, hogy a jogszabály által meghatározott fizetési kötelezettség nem lehetetleníti el a foglalkoztató tevékenységének gyakorlását. Önmagában azzal, hogy az állam az általa kialakított közgazdasági feltételrendszerbe való belépés lehetőségét biztosította – márpedig ennek az ellenkezőjét egyetlen indítványozó sem állította – megteremtette a lehetőséget arra, hogy a gyógyszerismertetéssel foglalkozó gazdasági társaságok – a gyógyszerismertetést ténylegesen végző személyek útján – a tevékenységüket gyakorolhassák. A díjfizetési kötelezettség nem zárja el a foglalkoztatókat attól, hogy effajta tevékenységet végeztesenek.

Az indítványok értelmezhetők azonban akként is, hogy a díj bevezetése miatti létszámleépítések a foglalkoztatottak vállalkozáshoz való jogának a sérelmét eredményezhetik. Az az indok, hogy a foglalkoztatók a díj bevezetése miatt az orvoslátogatói létszámot csökkentették, nincs kapcsolatban a vállalkozáshoz való joggal, hiszen az esetleges létszámcsökkentés nem magából a jogszabályból fakadt, hanem az a jogszabályi változás miatti feltételrendszer megváltozásának szintén esetleges, a munkáltató által hozott gazdaságpolitikai döntés következménye. Azonban – alkotmányjogi értelemben – ez a változás (munkaviszony vagy más jogviszony esetleges megszűnése) sem vezet a foglalkoztatott vállalkozáshoz való jogának a sérelméhez, ugyanis e szabály nem eredményezi azt, hogy a foglalkoztatott hasonló tevékenységet folytató más gazdasági társaságnál ne fejthetne ki azonos tevékenységet, vagy ne kezdhetne más vállalkozásba. Az a tény pedig, hogy az orvoslátogatók – mint munkavállalók – munkájuk ellenértékéért nem az indítványozó szóhasználata szerinti sikerdíjat, hanem munkabért kapnak, semmilyen kapcsolatba nem hozható a vállalkozáshoz való joggal.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványokat ebben a vonatkozásban elutasította.

3.2. Az Alkotmánybíróság ezt követően az Alkotmány 70/D. §-ának az indítványozó által állított sérelmét vizsgálta meg.

Az egyik indítványozó szerint a befizetési kötelezettség előírása sérti az Alkotmány 70/D. §-át, mivel az korlátozza az orvosok gyógyítási lehetőségét. Az Alkotmánybíróság azonban az 54/1996. (XI. 30.) AB határozatban rámutatott arra, hogy valamely törvény alkotmányossága, illetve alkotmányellenessége egyedül az Alkotmány 70/D. §-ában foglaltak szerint nem bírálható el. „Az Alkotmány 70/D. §-ában foglalt lehető legmagasabb testi és lelki egészséghez való jog biztosítása olyan alkotmányos állami feladatot jelent, amelyet az állam központi szervei és a helyi önkormányzati – továbbá egyéb – szervek rendszere révén valósít meg. Ennek keretében az állam – egyebek között – egészségügyi intézményhálózat működtetésére és az orvosi ellátás megszervezésére köteles. Az egészségügyi intézményhálózat és az orvosi ellátás körében az Alkotmánybíróság csak elvontan, általános ismérvekkel csak egészen szélső esetekre korlátozottan határozhatja meg az állami kötelezettség kritikus nagyságát, vagyis azt a szükséges minimumot, amelynek hiánya már alkotmányellenességhez vezet. Ilyennek volna minősíthető

például, ha az ország egyes területein az egészségügyi intézményrendszer és az orvosi ellátás teljesen hiányozna. Az ilyen szélső eseteken túl azonban az Alkotmány 70/D. §-ban meghatározott állami kötelezettségnek nincs alkotmányos mércéje. A lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jog tehát önmagában alanyi jogként értelmezhetetlen, az az Alkotmány 70/D. § (2) bekezdésében foglalt állami kötelezettségként fogalmazódik meg, amely magában foglalja azt a kötelezettséget, hogy a törvényhozó a testi és lelki egészség bizonyos területein alanyi jogokat határozzon meg. (...)

Az egészségügyi intézményhálózat és az orvosi ellátás sokféleképpen szervezhető meg. Az Alkotmányból eredően senkinek sincs alanyi joga egy meghatározott szervezési módra. Másrészt nincs alkotmányos ismérv arra, hogy a rendszer önmagában mennyiben alkalmas a biztosításon alapuló betegellátáshoz való jogosultságok teljesítését garantálni. Ezért a rendszer alkotmányellenessége csak olyan szélső esetben állapítható meg, ha egyértelmű, hogy a rendszer eleve alkalmatlan az államot terhelő kötelezettségek alkotmányosan még elfogadható minimumának teljesítésére. (...) A rendszernek azonban garantálnia kell az Alkotmány 70/E. §-án alapuló társadalombiztosítási ellátási jogosultságot. Ez működtetésének alkotmányos követelménye, feltétele" (ABH 1996, 173, 186–189.).

A jelen ügyben támadott gyógyszerismertetési díj a fenti határozatban bemutatott szélső esetet (a konkrét esetben a gyógyszerpiac összeomlását) nyilvánvalóan nem valósítja meg. Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy a díj bevezetése miatti orvoslátogatói létszám esetleges csökkenése eredményeképpen az orvosok nem maradnak a gyógyszerekre vonatkozó információk híján, ez erre vonatkozó indítványozói hivatkozás nem helytálló. Az orvosok számára az OGYI – mint a gyógyszerek forgalomba hozatalát engedélyező hatóság – a gyógyszerek hatására, összetételére, hatásmechanizmusára irányuló szakmai ismereteket továbbra is elérhetővé teszi, annak naprakész állapotát folyamatosan biztosítja. A gyógyszerek megismertetésére vonatkozó kötelezettségének ezzel eleget tesz.

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt az Alkotmány 70/D. §-a vonatkozásában elutasította.

- 3.3. Az indítványozók az Alkotmány 70/I. §-ának megsértését az alábbiakkal indokolták: A mentességi okok továbbra sem biztosítják teljes körűen a tevékenységet nem végzőkre vonatkozó kedvezményt, hiszen a fizetési kötelezettség csak a munkaviszonyban foglalkoztatottakra vonatkozik, és a támadott jogalkotói megoldás továbbra is meg nem szerzett jövedelmet, ráadásul konfiskatórius módon, aránytalan elvonást alkalmazva adóztat.

Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban már vizsgálta az Alkotmány 70/I. §-a szempontjából a támadott rendelkezést, ezért először azt kellett eldönteni, hogy az „ítélt dolognak” minősül-e. Az Ügyrend 31. § c) pontja szerint ugyanis, ha az indítvány az Alkotmánybíróság által érdemben már elbírált jogszabállyal azonos jogszabály (jogszabályi rendelkezés) felülvizsgálatára irányul, és az indítványozó az Alkotmánynak ugyanarra a §-ára, illetőleg alkotmányos elvére (értékére) – ezen belül azonos alkotmányos összefüggésre – hivatkozva kéri az alkotmánysértést megállapítani, az Alkotmánybíróság az eljárást megszünteti.

Tekintettel arra, hogy egyrészt a jogszabály szövege megváltozott (a mentességi okok bekerültek a jogszabályba), másrészt az indítványok más alkotmányos összefüggésre hivatkozva kérik az alkotmánysértést megállapítani, ezért „ítélt dolog” megállapításának nincs helye.

- 3.3.1. Az Abh. értelmében az Alkotmánybíróság „a Gyftv.-ben meghatározott befizetési kötelezettségeket tartalmilag az Alkotmány 70/I. §-a szerinti »köztehernek« tekintette” (ABH 2008, 707, 732.). Ennek megfelelően a jelen ügyben vizsgált gyógyszerismertetési díj is köztehernek minősül. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság a tételes összegű, foglalkoztatás után fizetendő közteherrel összefüggésben azt is kimondta, hogy az „csak akkor felel meg az Alkotmány 70/I. §-ából levezetett követelményeknek, ha a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt tényleges munkavégzés tölti ki tartalommal” (ABH 2008, 707, 739.). A Gyftv. korábbi 36. § (4) bekezdése nem tartalmazott mentességi szabályokat azokra az esetekre, amelyekben a foglalkoztatásra irányuló jogviszony fennállt ugyan, de a gazdasági haszonszerzésre irányuló munkavégzés (ismertetési tevékenység) elmaradt. Ezért „ilyen esetekben a jogalkotó ténylegesen meg nem szerzett jövedelmet adóztat” (ABH 2008, 707, 740.), emiatt az Alkotmánybíróság a Gyftv. korábbi 36. § (4) bekezdését megsemmisítette.

Az indítványozó e körben hivatkozott arra, hogy szerinte az exemplifikatív mentességi lista „nem teljeskörű”. Példaként utal arra, hogy a nem munkaviszony keretében foglalkoztatottakra a felsorolt esetek nem terjednek ki.

Az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy a jogalkotó – figyelembe véve az Alkotmánybíróságnak a Gyftv. 36. § (4) bekezdésével összefüggésben tett megállapításait – új, a Gyftv. 38/A. §-ában felsorolt mentességi esetköröket határozott meg. Ezek az esetek azonban az indítványozó állításával ellentétben nemcsak a munkaviszony, hanem a más jogviszony keretében foglalkoztatottakra nézve is irányadóak. Ezt az támasztja alá, hogy maga a Gyftv. 36. § (4) bekezdése is a „munkavégzésre irányuló jogviszony” és nem a „munkaviszony” kifejezést használja. Erre tekintettel az indítvány ezen része sem megalapozott.

3.3.2. Az indítványozó szerint a Gyftv. 36. § (4) bekezdése – a mentességi lista ellenére – továbbra is meg nem szerzett jövedelmet adóztat, ráadásul konfiskatórius módon, aránytalan elvonást alkalmazva.

A tételes egészségügyi hozzájárulás alkotmányosságát vizsgáló 37/1997. (VI. 11.) AB határozat rámutatott: „[a]z Alkotmány 70/I. §-ából nem következik, hogy közteher formájú fizetési kötelezettségnek nem lehet alapja – a jövedelmi és vagyoni viszonyokkal összefüggést mutató – foglalkoztatás vagy a vállalkozás ténye” (ABH 1997, 234, 241.).

„[A] jövedelmi, illetve vagyoni típusú adók esetén [az] alkotmányi korlát akként áll fenn, hogy a konkrét adójogi szabályozás keretében meghatározott adóalap, illetve az annak alapulvételével megállapított adófizetési kötelezettség közvetlen kapcsolatot kell, hogy mutasson az alanyi kötelezettek (adózők) jövedelmi, vagyoni viszonyaival, helyzetével” [8/2007. (II. 28.) AB határozat, ABH 2007, 148, 164.].

Ezzel összefüggésben az Abh. kimondta: a „gyógyszerismertető tevékenységéből a foglalkoztatónak olyan gazdasági előnye (jövedelme) származik, amely az Alkotmány 70/I. §-a alapján adóztatható. Ilyen esetben az adó arányos a befizetésre kötelezett jövedelmi viszonyaival. (...) [A] foglalkoztatás ténye miatti adófizetési kötelezettség csak akkor felel meg az Alkotmány 70/I. §-ából levezetett követelményeknek, ha a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt tényleges munkavégzés tölti ki tartalommal” (ABH 2008, 707, 739.).

A támadott jogszabályi rendelkezés – az alábbi indokokból – megfelel ennek az alkotmányos követelménynek.

Mindenekelőtt a jogalkotó az újraszabályozás során egyértelművé tette, hogy a foglalkoztató fizetési kötelezettsége a foglalkoztatott ismertető személy tevékenysége és nem pedig csupán a munka- vagy más jogviszony fennállása folytán keletkezik. Ebből következően csak olyan jogviszony alapján keletkezik ilyen jellegű díjfizetési kötelezettség, amely ismertetői tevékenység folytatását is magában foglalja. A foglalkoztatót tehát az alkalmazott megoldásban kizárólag akkor terheli fizetési kötelezettség, ha foglalkoztatásra irányuló jogviszony is fennáll és emellett gazdasági haszonszerzésre irányuló munkavégzés (konkrétan ismertetői tevékenység) is kifejtésre kerül. A mentességi esetek alkalmazásával tehát a jogalkotó már nem a ténylegesen meg nem szerzett jövedelmet (magát a jogviszony fennállását) adóztatja, hanem a befizetési kötelezettség szorosan a jövedelemszerzésre irányuló tevékenységhez kapcsolódik, azt terheli.

Az Alkotmánybíróság azzal az indítványozói hivatkozással összefüggésben, hogy az adó mértéke aránytalan, elkobzó jellegű, az alábbiakat állapította meg.

Jelen esetben a közteher arányos voltát nem a foglalkoztatott jövedelméhez, hanem a foglalkoztatott személy tevékenysége folytán előálló, a foglalkoztató gazdasági társaságnál realizálódó nyereséggel összefüggésben kell értelmezni, különös tekintettel arra, hogy az adó megfizetésére is a foglalkoztató, és nem pedig a gyógyszerismertető személy köteles.

Az 1558/B/1991. AB határozat rámutatott, hogy „[a]lkotmányellenessé abban az esetben válhat az adó mértéke, ha (...) olyan nagyságot ér el, hogy a nyilvánvalóan eltúlzott mérték már minőségi kategóriává; aránytalanra és indokolatlanná válik” (ABH 1992, 506, 507.). Így alkotmányellenessé válik az adó, ha az elkobzó jellegű. Az 1531/B/1991. AB határozattal elbírált ügyben az Alkotmánybíróság kimondta: „ha adó címen olyan elvonást alkalmaz egy norma, amely az adóalany lehetetlenülését eredményezi, az már nem adó” (ABH 1993, 707, 711.).

Arra, hogy a fizetési kötelezettség mértéke a foglalkoztatónál előálló gazdasági előnnyel milyen viszonyban van – annak akár csak hozzátétőlegesen hányad részét teszi ki – egyetlen indítványozó sem szolgáltat számszerűsíthető érvekkel. Az indítványozók csupán állították, de semmilyen számszerű adattal nem igazolták, hogy az alkalmazott közteher mértéke elkobzó jellegű volna. Arra sem utalt egyik indítványozó sem, hogy ez a fajta közteherhiviselési kötelezettség olyan mértékű volna, mely a foglalkoztató (adóalany) ellehetetlenülését eredményezné.

Önmagában az, hogy a befizetendő közteher mértékét az adóalanyok magasnak tartják, nem alkotmányossági, hanem gazdaságossági kérdés.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványokat ebben a vonatkozásban elutasította.

3.4. Ezt követően az Alkotmánybíróság az Alkotmány 70/A. §-ának az indítványozók által állított sérelmét vizsgálta meg.

3.4.1. Az Alkotmány e rendelkezését az Alkotmánybíróság – állandó gyakorlata szerint – a jogegyenlőség általános elvét megfogalmazó alkotmányi követelményként értelmezte és kifejtette, hogy bár az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése szövegszerűen az alapvető jogok tekintetében tiltja a hátrányos megkülönböztetést, a tilalom – ha a megkülönböztetés sérti az emberi méltósághoz való alapvető jogot – kiterjed az egész jogrendszerre. Így abban az esetben, ha a megkülönböztetés nem az emberi vagy az alapvető állampolgári jog tekintetében történt, az eltérő szabályozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha az az emberi méltósághoz való jogot sérti. Az Alkotmánybíróság gyakorlata során ez utóbbi körben akkor ítélte alkotmányellenesnek a jogalanyok közötti megkülönböztetést, ha a jogalkotó önkényesen, ésszerű indok nélkül tett különbséget az azonos szabályozási kör alá

vont jogalanyok között [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48.; 21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 73, 77–78.; 61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992, 280, 281.; 35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197.; 30/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 130, 138–140. stb.]. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában személyek közötti diszkriminációról csak akkor lehet szó, ha a jogalkotó valamely személyt vagy embercsoportot más, azonos helyzetben lévő személyekkel vagy embercsoporttal történt összehasonlításban kezel hátrányosabb módon [32/1991. (VI. 6.) AB határozat, ABH 1991, 146, 161–162.; 1043/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 744, 745.; 397/B/1995. AB határozat, ABH 1995, 786, 787.; 432/B/1995. AB határozat, ABH 1995, 789, 792.; 719/B/1998. AB határozat, ABH 2000, 769, 775.; 17/2000. (V. 26.) AB határozat, ABH 2000, 112, 115.; 624/E/1999. AB határozat, ABH 2002, 1023, 1035. stb.].

Az egyik indítványozó a hátrányos megkülönböztetés tilalmának sérelmét abban látta megvalósulni, hogy a jogalkotó a foglalkoztatót a gyógyszerismertetési díjjal a munkaviszonyt általában terhelő közterhektől eltérő köztelherviselési kötelezettséggel terheli, a többi, a munkaerőpiacon jelen levő foglalkoztatóval szemben.

Ebben a vonatkozásban tehát az Alkotmánybíróságnak azt kellett eldöntenie, hogy a gyógyszerismertetési díj megfizetése szempontjából kik tartoznak azonos szabályozási körbe.

Az Abh. a homogén csoport kérdését vizsgálva rámutatott arra, hogy a „gyógyszer forgalomba hozatali engedély jogosultja és a gyógyszer-nagykereskedelmi engedéllyel rendelkező a gyógyszerpiac eltérő, alapvetően más tevékenységgel foglalkozó szereplői, akik (amelyek) az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésének alkalmazásában nem tartoznak azonos szabályozási körbe” (ABH 2008, 707, 737.). Ez azt jelenti tehát, hogy a gyógyszerforgalmazó és a nagykereskedő sem tartozik azonos szabályozási körbe. Különösen igaz ez annak fényében, hogy a gyógyszer sajátos termék. Az Alkotmánybíróság a 799/B/2001. AB határozatában rámutatott arra, hogy „a gyógyszerek kereskedelménél nem pusztán piaci szempontok érvényesülnek. Míg a gyártók és kereskedők alapvetően piaci szempontokat követnek, addig a forgalmazás és értékesítés során nem hagyható figyelmen kívül az, hogy a betegnek a gyógyszerre egészsége érdekében van szüksége. A szabályozás azt is figyelembe veszi, hogy a gyógyszerekkel kapcsolatos kiadások jelentős részét a társadalombiztosítás, illetve a központi költségvetés fedezi, azaz a szabályozás során a járulékfizetők és az adófizetők érdekeit is szem előtt kell tartani” (ABH 2005, 1007, 1012–1013.). Ennek megfelelően a gyógyszerpiac a gazdaság olyan sajátos szektora, ahol az általános szabályoktól eltérő szabályok is érvényesülhetnek, ennek megfelelően a gyógyszeripari foglalkoztatók helyzete nem hasonlítható össze más munkáltatók pozíciójával. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság összehasonlítható helyzet hiányában az indítványt az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése alapján elutasította.

- 3.4.2. Az egyik indítványozó az Alkotmány 70/A. § (3) bekezdésének a sérelmét abban látta, hogy esélyegyenlőséghez vezet, ha a magas díj miatt az orvoslátogatókat a foglalkoztató elbocsátja, valamint hogy a jogszabály nem tesz különbséget a részmunkaidőben és a főállásban dolgozó orvoslátogatók között.

Az Alkotmánybíróság több határozatában (pl. 2100/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 557.) megállapította, hogy az Alkotmány 70/A. § (3) bekezdésében foglalt esélyegyenlőség elve nem minősül alapjognak, hanem általános állami célkitűzést jelent az esélyegyenlőség kiküszöbölését célzó intézkedések kilátásba helyezésével. Az e célkitűzés megvalósítását szolgáló állami intézkedések tartalmának kialakítása azonban – alkotmányos keretek között – a hatáskörrel rendelkező állami szervek mérlegelésétől függ.

Ebben a tekintetben az indítványozó által felhozott indokok alapján a támadott jogszabályi rendelkezés és az Alkotmány 70/A. § (3) bekezdése között érdemi összefüggés nem áll fenn. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi [698/B/1990. AB határozat, ABH 1991, 716–717.; 108/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 523–524.; 19/2004. (V. 26.) AB határozat, ABH 2004, 321, 343.], ezért az indítványt e tekintetben is elutasította.

- 3.5. Az indítványozó a Gyftv. 36. § (4) bekezdését a szabad véleménynyilvánításhoz való jogba ütközőnek vélte.

Az Alkotmánybíróság fenntartja az eddigi döntéseiben foglalt elvi megállapítást [legutóbb: 23/2010. (III. 4.) AB határozat], hogy „a gazdasági reklámok elsősorban nem az egyéni önkifejezésre, illetve a demokratikus párbeszédben való részvételre irányulnak, hanem áru értékesítésének, megismertetésének, igénybevételének előmozdítására, ezért nem állnak közvetlen kapcsolatban a véleményszabadság alapértékeivel” (ABK 2010. március, 212, 221.). Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben – a gyógyszerismertetéssel, mint direktmarketing tevékenységgel kapcsolatban – sem talált alkotmányos összefüggést a gyógyszerismertetési díj megfizetésének kötelezettsége és az Alkotmány 61. § (1) bekezdése között, ezért az indítványt ebben a tekintetben is elutasította.

4. Ezt követően az Alkotmánybíróság a harmadik indítványozónak a Gyftv. további rendelkezéseit támadó indítványi elemeit az alábbiak szerint vizsgálta meg.

- 4.1. Az indítványozó álláspontja szerint a Gyftv. 3. § j), k) és x) pontjai [jelenleg 10., 11. és 25. pontjai], a 18. § (5) bekezdése, a 18/A. §-a, 22. § f) pontja, valamint a 25. § (2) bekezdése a jogbiztonság követelményét sérti.

- 4.1.1. Az indítványozó azt állította, hogy a „kereskedelmi gyakorlat”, a „reklám” és a „fogyasztó” fogalom-meghatározások túlzottan tágak, illetve nem egyértelműek.

A kereskedelmi gyakorlatot a jogszabály általánosságban határozza meg (célzatos tájékoztatás, tevékenység, megjelenítési mód, marketing vagy egyéb kereskedelmi kommunikáció). A reklám fogalma esetében utal a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény 3. § d) pontjára, ahol – szintén keretszabály alkalmazásával – a gazdasági reklám: olyan közlés, tájékoztatás, illetve megjelenítési mód, amely valamely birtokba vehető forgalomképes ingó dolog, szolgáltatás, ingatlan, vagyoni értékű jog értékesítésének vagy más módon történő igénybevételének előmozdítására, vagy e céllal összefüggésben a vállalkozás neve, megjelölése, tevékenysége népszerűsítésére vagy áru, árujelző ismertségének növelésére irányul). Végül a fogyasztó-fogalom esetében a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fvtv.) 2. § a) pontjára utal, miszerint fogyasztó: az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy.

Maga az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2008. évi CVI. törvényjavaslat indokolása kimondja, hogy a „terminológiai egységesítéssel összhangban bevezeti a fogyasztó és a kereskedelmi gyakorlat fogalmát. A kereskedelmi gyakorlat magában foglalja a gyógyszer, illetve gyógyászati segédeszköz rendelésének, beszerzésének, értékesítésének vagy fogyasztásának előmozdítására irányuló bármely tájékoztatást, tevékenységet, megjelenítési módot, marketing vagy egyéb kereskedelmi kommunikációt, tehát mind a gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök reklámozását, mind pedig azok ismertetését”.

Az Alkotmánybíróság a generálklauzulákkal összefüggésben a 847/B/1996. AB határozatában megállapította, hogy a jogalkotóknak a normavilágosság követelményeinek megfelelő jogszabályszöveget kell kibocsátaniuk. A jogalkotó feladata az, hogy a jogi szabályozás körébe vont életviszonyokat megfelelő rendelkezésekkel szabályozza. Az már egyfelől az életviszonyok, másfelől a szabályozás jellegétől függ, hogy a rendelkezés ad-e mérlegelési vagy értelmezési jogkört a jogalkalmazó szervezetnek vagy sem. Esetenként a jogi szabályozás zárt, tételes felsorolást tartalmaz, amelyet a jogalkalmazó szervezet nem bővíthetnek. Előfordulhat azonban, hogy a szabályozni kívánt társadalmi viszonyok annyira sokrétűek és változatosak, hogy az említett szabályozási mód alkalmazása szóba sem jöhet. Ilyenkor a jogszabály vagy tartalmi ismérvek alapján határozza meg a személyek, tárgyak, szolgáltatások ama körét, amelyre valamely rendelkezés irányadó, vagy példalázó felsorolást foglal magában (ABH 1996, 644, 645.). Az 55/2001 (XI. 29.) AB határozatában az Alkotmánybíróság hangsúlyozta továbbá, hogy „bizonyos esetekben éppen nem a részletező, hanem az általános, keretjellegű szabályozás segíti elő a jogbiztonságot. A (...) jogszabályok világossága, áttekinthetősége érdekében célszerű, ha a törvényhozó kerüli azoknak a helyzeteknek a teljes körű felsorolását, melyekre a jogszabály adott rendelkezését alkalmazni kell; az életviszonyok folytonos alakulása, változásai következtében e helyzetek kimerítő felsorolása reménytelen vállalkozás volna. Ha pedig újból és újból kiderülne, hogy a törvény hatályát ki kell terjeszteni olyan helyzetekre is, melyekre a törvényhozó eredetileg nem gondolt vagy nem gondolhatott, ez a sorozatos törvényt módosítások kényszere folytán az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság egyik elemére, a jogbiztonságra nézve jelentene veszélyt” (ABH 2001, 442, 461.). „A jogszabály mindig általánosságban, elvontan szabályoz, az absztrakt norma konkrét jogesetre alkalmazása – és ezáltal tartalommal kitöltése – a jogalkalmazó feladata. A jogalkalmazás során általában szükséges az alkalmazandó norma értelmezése, melyhez segítséget nyújthat maga a jogszabály (az értelmező rendelkezései vagy az indokolása, amelyből kitűnhet a jogalkotó szándéka), a hosszabb időn keresztül kialakult-kialakított jogi (értelmezési) gyakorlat stb.” (534/E/2001. AB határozat, ABH 2002, 1283, 1291–1292.).

Az Alkotmánybíróság a fent bemutatott fogalmakkal összefüggésben megállapította, hogy – lévén azok generálklauzula-szerű fogalmak – oly mértékben pontosak, hogy azok nem idézik elő a jogbiztonság sérelmét. Egyik fogalom esetében sem állapítható meg az, hogy a jogalkotó oly mértékben tágra szabta volna a szabályozás kereteit, hogy az önkényes jogalkalmazáshoz, ezáltal alkotmányellenes helyzethez vezetne. Emiatt az indítványt ebben a tekintetben is elutasította.

- 4.1.2. Az indítványozó a Gyftv. 18. § (5) bekezdését, valamint a 18/A. §-át is a jogbiztonság követelményébe ütközőnek vélte. Nézete szerint egyfelől a felelősségi szabályok nem tisztázottak, másfelől nem világos az sem, hogy a gyógyszerrel és gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos, fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlat vizsgálatára, valamint a gyógyszerismertetési szabályok megsértésének vizsgálatára irányuló eljárást mely szerv/vagy szervezet folytatja le, illetve milyen ezek egymáshoz való viszonya.

Az Alkotmánybíróság – áttekintve a támadott jogszabályi rendelkezéseket – az alábbiakat állapította meg.

A Gyftv. 18. §-a rendelkezik általánosságban a gyógyszerrel és gyógyászati segédeszközzel kapcsolatos kereskedelmi gyakorlat és a gyógyszerismertetési tevékenység tekintetében a felelősségi szabályokról. A 18. § (4) bekezdése

kivételével az egész rendelkezés a kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó szabályok megsértéséért felelős személy(ek)ről szól. A 18. § (4) bekezdése pedig az ismertetési tevékenységet folytató személy felelősségéről rendelkezik. Az eljárási szabályoknál (Gyftv. 18/A. §, 19. §) azonban a jogszabály differenciál. Határozottan különbséget tesz a gyógyszerrel és gyógyászati segédeszkővel kapcsolatos, fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlat vizsgálatára irányuló, illetve a gyógyszerek és a gyógyászati segédeszközök ismertetési gyakorlatának vizsgálatára irányuló eljárás szabályai között. A jogszabályból világossá válik az is, hogy nemcsak maga az eljárás különbözik egymástól, hanem az azokat lefolytató hatóságok sem azonosak.

Az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2008. évi CVI. törvényjavaslat indokolása fogalmaz akképp, hogy „a fogyasztóknak szóló reklámozásra, valamint az egészségügyi szakembereknek szóló ismertetésre vonatkozó előírások továbbra is elválnak egymástól”.

Főszabály szerint a gyógyszerrel és gyógyászati segédeszkővel kapcsolatos, fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlat e törvényben, illetve a rendeletben meghatározott szabályai megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult [Gyftv. 18/A. § (1) bekezdés]. Az Fvtv. 10. § (1) bekezdése szerint ez a hatóság a fogyasztóvédelmi hatóság. Emellett a Gyftv. 18/A. § (4) bekezdése megengedi azt is, hogy e hatóság mellett párhuzamosan hatósági ellenőrzésre gyógyszer esetén a gyógyszerészeti államigazgatási szerv (az Országos Gyógyszerészeti Intézet), gyógyászati segédeszköz esetén az egészségügyi államigazgatási szerv (az Országos Tisztifőorvosi Hivatal, a továbbiakban: OTH) is jogosult. A Gyftv. 19. § (1) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy a gyógyszerek és a gyógyászati segédeszközök ismertetésének e törvényben, illetve a rendeletben meghatározott szabályai megsértése esetén az eljárást az egészségügyi államigazgatási szerv (OTH) folytatja le.

Ebben a vonatkozásban tehát a jogszabály pontosan meghatározza mind a felelősségi, mind pedig az eljárási szabályokat és az eljáró hatóságokat. Azzal, hogy a jogszabály lehetőséget ad a párhuzamos eljárások lefolytatására is, nem sérül a jogbiztonság alkotmányos követelménye. Emiatt az Alkotmánybíróság az indítványt elutasította.

- 4.1.3. Ezt követően az Alkotmánybíróság a Gyftv. 22. § f) pontja, valamint a 25. § (2) bekezdése alkotmányossági vizsgálatát folytatta le az Alkotmány 2. § (1) bekezdése és az Alkotmány 70/D. §-a fényében. Az indítványozó álláspontja szerint a rendelkezések azért alkotmányellenesek, mert a társadalombiztosítási támogatás megszüntetésére (delistázás) nyitvaálló minimum 90 napos határidő túlzottan rövid ahhoz, hogy az érintettek erre felkészülhessenek, a betegek kezelését „átállítsák”. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Gyftv. 22. § f) pontja (társadalombiztosítási támogatásban akkor részesíthető gyógyszer, tápszer, illetve gyógyászati segédeszköz, ha a szükséges társadalombiztosítási forrás rendelkezésre áll, illetve biztosítható) sem a jogbiztonság követelményével, sem a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való joggal (azok korábban kifejtett tartalmával) nem áll közvetlen alkotmányos összefüggésben. Ezért az Alkotmánybíróság a fent ismertetett gyakorlatának megfelelően az indítványt a 22. § f) pontja vonatkozásában elutasította.

Az Alkotmánybíróság a Gyftv. 25. §-át az alábbiak szerint vizsgálta meg: E rendelkezés értelmében, ha az egészségbiztosítási szerv valamely gyógyszer, tápszer támogatásának megszüntetéséről vagy nulla százalékra csökkentéséről dönt, akkor ennek a napját a határozat meghozatalának napjától számított 90 napnál korábbi időpontban nem lehet meghatározni.

Ez a szabály önmagában a jogbiztonság követelményével összefüggésbe nem hozható. Az Alkotmány 70/D. §-ával kapcsolatban az Alkotmánybíróság ismételtén utal az 54/1996. (XI. 30.) AB határozatban kifejtettekre, miszerint az egészségügyi intézményhálózat és az orvosi ellátás körében az Alkotmánybíróság csak elvontan, általános ismérvekkel csak egészen szélső esetekre korlátozottan határozhatja meg az állami kötelezettség kritikus nagyságát, vagyis azt a szükséges minimumot, amelynek hiánya már alkotmányellenességhez vezet. (ABH 1996, 173, 186–187.) A miniszter válaszában nyomatékosan rámutatott arra, hogy „ezekben az esetekben túlnyomórészt olyan termékek esetleges delistázásáról van szó, melyekkel azonos hatóanyagú, vagy terápiás fix csoport esetén azonos betegség kezelésére szolgáló szerek rendelkezésre állnak, ráadásul alacsonyabb áron”.

Az Alkotmánybíróság ebben az összefüggésben mutat rá arra, hogy a gyógyszerek áraival kapcsolatban – igaz, más alkotmányos rendelkezésre (az Alkotmány 70/E. §-ára hivatkozva) – a 798/B/2000. AB határozatában kimondta, hogy az Alkotmányból nem vezethető le, hogy meghatározott gyógyszerek árának egy adott szintjét az állam köteles volna a költségvetés terhére biztosítani, az állampolgároknak erre vonatkozó alanyi joga az Alkotmányból nem következik (ABH 2007, 1287, 1292.).

A bemutatott gyakorlat fényében a delistázási határidő nem tekinthető olyan szélső esetnek, mely az Alkotmány 70/D. §-ának sérelmét valósítaná meg, emiatt az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a tekintetben is elutasította.

4.2. Ezt követően az Alkotmánybíróságnak azt az indítványi elemet kellett megvizsgálnia, hogy a jogorvoslati jogot sérti-e a Gyftv. 20/A. § (5) bekezdése, mely nem biztosítja azt, hogy az ügyfél bírósághoz forduljon abban az esetben, ha vitatott, hogy a hatóság ellenőrzése során olyan iratot foglalt-e le, vizsgált-e meg, mely az ügyfél és megbízott ügyvédje közötti kommunikáció során keletkezett, ezáltal védett iratnak minősül.

Az indítványnak ezen része – tartalma szerint – mulasztás megállapítására irányul, ugyanis az indítványozó éppen azt sérelmezi, hogy míg a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) szerint a versenyfelügyeleti eljárásban – ha a védett irat védeltsége tekintetében vita merül fel – az irat védett voltáról a Fővárosi Bíróság nemperes eljárás keretében határoz (Tpv. 65/B. §), addig a Gyftv. esetében a dokumentum természete nem vitatható.

Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben először megvizsgálta, hogy mennyiben hasonló a Tpv.-ben és a Gyftv.-ben szabályozott eljárás, azaz azok az indokok, melyek a Tpv.-ben a védett iratok lefoglalásának tilalmát kikényszerítik, érvényesülnek-e, illetve kell-e érvényesülniük a Gyftv. szerinti eljárásban is.

A Tpv. alapján a vizsgáló, illetve az eljáró versenytanács – a tényállás tisztázása érdekében – olyan eszközökkel rendelkezik, amelyek alkalmasak arra, hogy az eljárás alapvető célját (a jogsértés felderítését) megvalósítsák. Ennek a hatósági ellenőrző tevékenységnek a keretében eljáró személy iratokba tekinthet bele, szemlét tarthat, az ügyfél helyiségeibe beléphet, az ügyfelet vagy megbízottját felvilágosítás adására kötelezheti. Ezen vizsgálati cselekmények mindegyikére azonban kizárólag előzetes bírói engedéllyel kerülhet sor.

A Gyftv. rendelkezéseinek áttekintése során megállapítható, hogy az egészségügyi államigazgatási szervnek (OTH) nagyon hasonló ellenőrzési jogosítványai vannak [bármely helyszínt átkutathat, oda önhatalmúlag, a tulajdonos (birtokos), illetve az ott tartózkodó személyek akarata ellenére beléphet, e célból lezárt területet, épületet, helyiséget felnyithat, az ügyfelet vagy megbízottját, alkalmazottját felvilágosítás és magyarázat adására kötelezheti, illetve a helyszínen más módon tájékozódhat]. A Gyftv. – hasonlóan a Tpv.-hez – úgy rendelkezik, hogy e cselekményekre is csak előzetes bírói engedéllyel kerülhet sor.

E rendelkezésekből megállapítható, hogy a versenyhatósági eljárás és az OTH által lefolytatott eljárás egymáshoz természetében és menetében is igen hasonló eljárások. Az egyetlen lényegi különbség az indítványozó által megjelölt védett irat természete bíróság előtti vitatásának lehetősége.

Ezt követően az Alkotmánybíróság azt vizsgálta meg, hogy a Tpv.-ben mi indokolja a védett iratok tekintetében a bírósághoz fordulás jogának biztosítását.

A Tpv. javaslatához fűzött indokolás szerint „[a]z EU versenyjogában az ügyvéd és ügyfele közötti kommunikáció védeltsége (ún. legal privilege) elismert, a versenyfelügyeleti eljárások során alkalmazható és alkalmazandó, alapvető követelményként jelentkezik. (...) A legal privilege tágabb értelemben az ügyfél és független ügyvédi státusban lévő jogi képviselője közötti kommunikáció bizalmosságára tekintettel e kommunikáció elemeinek (pl. iratforgalom, levélváltás) normatív privilegizálását jelenti. A privilegium jogosultja a privilegizált adatokra, információkra tekintettel mentes az eljárási jogszabályok által rögzített egyes, bizonyítási eszközök feltárását célzó kötelezettségek alól, illetőleg a privilegizált információkat hordozó iratanyag a versenyfelügyeleti hatóság eljárásában bizonyítási eszközként nem használható fel, annak tartalma a hatóság által – a privilegium jogosultjának hozzájárulása nélkül – nem ismerhető meg.” A Gyftv. támadott rendelkezését megvizsgálva megállapítható, hogy az látszólag ugyan eleget tesz a legal privilege követelménynek (hiszen a védett iratok az eljárásban nem használhatók fel), azonban a szabályozás mégsem hézagmentes. Előállhat ugyanis a Gyftv. 20. §-a alapján olyan helyzet, hogy amennyiben az irat lefoglalója nem fogadja el az irat birtokosának az irat védeltségére való hivatkozását, a védett irat tartalma az eljáró hatóság tudomására juthat.

Ezt követően az Alkotmánybíróság azt vizsgálta meg, hogy milyen jogorvoslati lehetősége van a védett irat lefoglalása esetén az irat birtokosának.

A Gyftv. 19/A. §-a expressis verbis kimondja, hogy az OTH által lefolytatott eljárás során a 19. § alapján hozott döntés (etikai eljárás kezdeményezése, jogsértés megszüntetésére való felhívás, a jogsértő állapot megszüntetésére való felhívás, a jogsértő magatartás további folytatásának megtiltása, ötszázezer forinttól huszonötmillió forintig terjedő összegű pénzbírság kiszabása, a gyógyszer támogatással történő rendelésének, illetve forgalmazásának felfüggesztése) ellen fellebbezésnek nincs helye. Jogorvoslatként tehát kizárólag az egész eljárás bírósági felülvizsgálatának lehetőségét biztosítja a jogszabály, a közigazgatási rendszeren belüli jogorvoslat kizárt.

Azt kellett tehát eldönteni, hogy a hatékony jogorvoslat szempontjából elegendő-e, ha az ügyfél kizárólag az érdemi határozat ellen kérhet bírósági felülvizsgálatot.

Az Alkotmánybíróság megállapítja: a vizsgált jogszabályi helyzetben, a külön jogorvoslat biztosításának hiánya miatt előfordulhat, hogy a védett irat természete – amennyiben az irat védett volta az ügy szempontjából nem érdemi

kérdés – a bírósági eljárásban már nem lesz felülvizsgálható, illetve amennyiben a bíróság mégis vizsgálat tárgyává teszi ezt, addigra a védett irat tartalma már a hatóság számára ismertté vált. Ebben az esetben pedig maga a legal privilege veszti értelmét, hiszen – a jogalkotó szándékával ellentétben – éppen olyan adatokra alapozhatja a hatóság a döntését (vagy akár olyan adatok kerülhettek nyilvánosságra), melyek nyilvánosságra kerülésének megakadályozásához az irat birtokosának nyomós (magán, üzleti, gazdasági) érdeke fűződik.

A 4/1999. (III. 31.) AB határozatában az Alkotmánybíróság összefoglalta a mulasztással kapcsolatban kialakult és azóta is töretlen gyakorlatát, mely szerint „[a]z Alkotmánybíróságnak e kérdés eldöntésére vonatkozó hatáskörét az (...) Abtv. 49. §-a szabályozza. Az Abtv. 49. §-a szerint a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására akkor kerülhet sor, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta, és ezzel alkotmányellenességet idézett elő. (...) Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapít meg akkor is, ha alapjog érvényesüléséhez szükséges jogszabályi garanciák hiányoznak [37/1992. (VI. 10.) AB határozat ABH 1992, 227, 231.]. Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányértést nemcsak akkor állapít meg, ha az adott tárgykörre vonatkozóan semmilyen szabály nincs [35/1992. (VI. 10.) AB határozat ABH 1992, 204.], hanem akkor is, ha az adott szabályozási koncepción belül az Alkotmányból levezethető tartalmú jogszabályi rendelkezés hiányzik [22/1995. (III. 31.) AB határozat ABH 1995, 108, 113.; 29/1997. (IV. 29.) AB határozat ABH 1997, 122, 128.; 15/1998. (V. 8.) AB határozat ABK 1998. május 222, 225.]. A szabályozás tartalmának hiányos voltából eredő alkotmányértő mulasztás megállapítása esetében is a mulasztás, vagy a kifejezett jogszabályi felhatalmazáson nyugvó, vagy ennek hiányában, a feltétlen jogszabályi rendezést igénylő jogalkotói kötelezettség elmulasztásán alapul.” (ABH 1999, 52, 56–57.) Az Alkotmánybíróság a fenti gyakorlatra tekintettel megállapította, hogy a jogalkotó mulasztott azzal, hogy az adott szabályozási koncepción belül nem alkotta meg az Alkotmányból – jelen esetben az Alkotmány 57. § (5) bekezdéséből – következő azon jogszabályi rendelkezést, miszerint a védett iratoknak az eljárás részévé válása esetében biztosítani kell, hogy az irat birtokosa jogorvoslati joggal élhessen a védettség természetét illetően.

A fentiek szerint mivel az Alkotmánybíróság a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet megállapította, az Abtv. 49. §-a (1) bekezdésének megfelelően, határidő tűzésével felhívta a törvényhozót jogalkotói kötelezettségének teljesítésére.

- 4.3. Végül az Alkotmánybíróság azt vizsgálta meg, hogy a Gyftv. 46. § (2) bekezdése – az orvos gyógyszerrendelése hatékonyságának hiánya miatti továbbképzési kötelezettség előírása – sérti-e az emberi méltósághoz való jogot.

Az Alkotmánybíróság az emberi méltósághoz való jogot az ún. általános személyiségi jog egyik megfogalmazásának tekinti. „A modern alkotmányok, illetve alkotmánybírósági gyakorlat az általános személyiségi jogot különféle aspektusaival nevezik meg: pl. a személyiség szabad kibontakoztatásához való jogként, az önrendelkezés szabadságához való jogként, általános cselekvési szabadságként, avagy a magánszférához való jogként. Az általános személyiségi jog anyajog, azaz olyan szubszidiárius alapjog, amelyet mind az Alkotmánybíróság, mind a bíróságok minden esetben felhívhatnak az egyén autonómiájának védelmére, ha az adott tényállásra a konkrét, nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható” [8/1999. (IV. 23.) AB határozat, ABH 1990, 42, 44–45.].

A 64/1991. (XII. 17.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az „emberi méltósághoz való jog azt jelenti, hogy van az egyén autonómiájának, önrendelkezésének egy olyan, mindenki más rendelkezése alól kivont magja, amelynél fogva – a klasszikus megfogalmazás szerint – az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá. (...) A méltóság az emberi léttel eleve együttjáró minőség, amely oszthatatlan és korlátozhatatlan, s ezért minden emberre nézve egyenlő. Az egyenlő méltósághoz való jog az élethez való joggal egységben azt biztosítja, hogy ne lehessen emberi életek értéke között jogilag különbséget tenni. Emberi méltósága és élete mindenkinek érinthetetlen, aki ember, függetlenül fizikai és szellemi fejlettségétől, illetve állapotától, és attól is, hogy emberi lehetőségéből mennyit valósított meg, és miért annyit” (ABH 1991, 301, 308–309.)

A Gyftv. 46. § (1) bekezdése arról szól, hogy az egészségügyi szolgáltatókat minőségi és hatékony gyógyszerrendelési gyakorlat alapján a külön jogszabályban meghatározott ATC-csoportokban történő gyógyszerrendelésük szerint értékeli az egészségbiztosítási szerv a tekintetben, hogy az adott gyógyszer felírása alkalmával az orvos milyen mértékben alkalmazta az adott terápiás gyógyszercsoportba tartozó készítmények közül az egy napi terápiára számított alacsony támogatási értékű készítményeket. A támadott (2) bekezdés pedig akként rendelkezik, hogy amennyiben az értékelés szerint a szolgáltató eltér a minőségi és hatékony gyógyszerrendelés külön jogszabályban foglalt szabályaitól, az egészségbiztosítási szerv a külön jogszabály szerint továbbképzési kötelezettséget ír elő. Önmagában a továbbképzési kötelezettség előírása nem áll alkotmányos összefüggésben az emberi méltósághoz való jog fent kifejtett tartalmával. Ezért az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a vonatkozásban is elutasította.

5. Végül az Alkotmánybíróság az Alkotmány 8. §-t, az 50. § (2) bekezdését, valamint a 70/K. §-t támadó indítványi elemek vonatkozásában megállapította, hogy az indítványozók nem jelölték meg, hogy a Gyftv. mely támadott rendelkezései lennének ellentétesek e szabályokkal, valamint azok nem tartalmaznak érdemi indokolást sem.

Az Abtv. 22. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság határozott kérelem alapján jár el, mely kérelemben három feltételnek kell együttesen fennállnia: egyrészt a kérelemnek tartalmaznia kell a sérelmezett jogszabályi rendelkezést, továbbá az Alkotmány érintett szakaszát, valamint azt az indokot, amely alapján az indítványozó az alkotmánysértést fennállónak véli. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a kérelem alapjául szolgáló ok, valamint az Alkotmány sérülni vélt rendelkezése megjelölése hiányában az indítvány – a tartalmi követelményeknek meg nem felelő volta miatt – érdemben nem bírálható el, ezért azt az Alkotmánybíróság visszautasítja [18/1993. (III. 19.) AB határozat, ABH 1993, 161, 171.]. Az Alkotmánybíróság jelen eljárásában megállapította, hogy az indítványozók fenti indítványi elemei érdemben nem bírálhatók el, ezért azokat az Alkotmánybíróság – az Ügyrend 29. § d) pontja alapján, mint érdemi vizsgálatra alkalmatlanokat – visszautasította.

Budapest, 2010. november 16.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 61/B/2009.

IX. Határozatok Tára

Az Országgyűlés 113/2010. (XI. 18.) OGY határozata a Magyar Nemzeti Bank Felügyelő Bizottsága elnökének és tagjainak megválasztásáról*

1. Az Országgyűlés – a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény 52/A. §-a (4)–(6) bekezdéseiben foglalt rendelkezések alapján – a Magyar Nemzeti Bank Felügyelő Bizottsága elnökének
Járai Zsigmondot,
tagjának
dr. Katona Tamást,
Madarász Lászlót,
dr. Róna Pétert,
dr. Szényei Gábor Andrást,
Varga Istvánt
megválasztja.
2. E határozat elfogadásakor lép hatályba.

Dr. Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Földesi Gyula s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Nyakó István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Az Országgyűlés 114/2010. (XI. 18.) OGY határozata az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 23/2010. (V. 14.) OGY határozat módosításáról**

1. Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 23/2010. (V. 14.) OGY határozat a következők szerint módosul:

Az Országgyűlés

a Fogyasztóvédelmi bizottságba
Boldvai László (MSZP) helyett
Tóth Csabát (MSZP),

* A határozatot az Országgyűlés a 2010. november 16-i ülésnapján fogadta el.

** A határozatot az Országgyűlés a 2010. november 16-i ülésnapján fogadta el.

az Ifjúsági, szociális, családgügyi és lakhatási bizottságba
Horváth Csaba (MSZP) helyett
Boldvai Lászlót (MSZP)

a bizottság tagjává
megválasztja.

2. E határozat elfogadásakor lép hatályba, és a közzétételét követő napon hatályát veszti.

Dr. Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Földesi Gyula s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Nyakó István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

A Kormány 1247/2010. (XI. 18.) Korm. határozata az egyes miniszterek feladat- és hatáskörének megváltozásával kapcsolatos intézkedésekről

1. A Kormány egyetért azzal, hogy
  - a) a nemzetgazdasági miniszter és a nemzeti fejlesztési miniszter feladat- és hatáskörét érintő kormányzati munkamegosztás megváltozásának megfelelően, az energiastratégiai és klímapolitikai feladatok ellátására 65 fő kormánytisztviselő kerüljön átadásra a Nemzetgazdasági Minisztériumtól a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium részére;
  - b) a Nemzeti Kutatási és Technológiai Innovációs Alap kezelésével kapcsolatos feladatok ellátására 50 fő kormánytisztviselő kerüljön átadásra a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivataltól a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium részére.
2. A Kormány felhívja a nemzetgazdasági minisztert és a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy a létszámok átadás-átvételéhez kapcsolódó megállapodásokat kössék meg.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: azonnal

3. A Miniszterelnökségen, a minisztériumokban, az igazgatási és az igazgatás jellegű tevékenységet ellátó központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak létszámáról szóló 1166/2010. (VIII. 4.) Korm. határozat (a továbbiakban: H.) 1. számú melléklet 6., 8. és 10. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

	<i>[Megnevezés]</i>	<i>Létszám (fő)]</i>
„6.	Nemzetgazdasági Minisztérium	871”
„8.	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	667”
„10.	Összesen:	5938”

4. A H. 2. számú melléklet 4. pontjában a „25934” szövegrész helyébe a „25884” szöveg, 4.4. pontjában a „158” szövegrész helyébe a „108” szöveg, 11. pontjában a „60964” szövegrész helyébe a „60914” szöveg lép.
5. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Semjén Zsolt s. k.,
miniszterelnök-helyettes

A Magyar Közlönyt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Gál András Levente,
a szerkesztésért felelős: dr. Borókainé dr. Vajdovits Éva.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 1–3.

A Határozatok Tára hivatalos lap tartalma a Magyar Közlöny IX. részében jelenik meg.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://kozlony.magyarorszag.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhú másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Bártfai-Mager Andrea ügyvezető igazgató.